

Beklenmiyen yeni müşkülât çıkmazsa Buhran, müzakere ve anlaşma yoluna girmiştir, denilebilir!

Mussolininin gazetesi haber veriyor: "Avrupa sulhünü kurtarmak için son bir teşebbüs yapılmaktadır,,

Hitlerin İngiltereye teklifler yolladığı tahakkuk etti

İngiliz kabinesi dün teklifleri tetkik ile meşgul oldu, bugün cevabını bildirecek

Hitlerle Mussolini arasında mütemadiyen muhabere cereyan ediyor

Almanyadaki Leipzig Fuarının açılmasına müsaade edilmesi de harb tehlikesinin azaldığına delil sayılıyor

Hitler, bir suvarede, İngiliz elçisi Hendersonla (solda) görüşürken

Londra 26 (Hususî) — Londra, Roma ve Berlinde dün ve bugün cereyan eden hadiseler, ufukta müzakere ümidlerinin belirmediği haberlerini teyid ederek bütün dünyanın ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmiş bulunmaktadır.

Sulh için son bir teşebbüs
İtalyan hükümet mehafili ve bilhassa (Devamı 2 nci sayfada)

Orta Avrupa vaziyeti nasıl görüyor

Budapeşte, 26 (Arkadaşımız Muhittin Birgen telefonla bildi. (Devamı 11 inci sayfada)

Sulh teşebbüslerinin sonunu bekliyelim!

Şunu iyi bilmeliyiz ki harb olunca pek çabuk olur ve Almanya, Fransa gibi devletlerin seferberlikleri böyle günlerce değil, yalnız 48 saat sürer

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Dün ve dün gece ajanslar ve radyolar trenleri ve sivil hava münakalâtını işle. Almanyanın 40.45 yaşlarındaki ihtiyat - mekten keşifli motorlül vasıtaları mü - ları silâh altına aldığı, bazı yolları, bazı (Devamı 3 üncü sayfada)

Bir kadın casusun hatıraları

Yeni romanımıza başladık, bugün 10 uncu sayfada okuyunuz

Askerî hazırlıklar aynı hızla devam ediyor

Leh - Alman hududunda yeni hadiseler oldu

Almanların hazırlıkları

Berlin 26 (Hu - susî) — Alman ka - ra orduları ku - mandanı General Bravşiq bugün bir nutuk söyle - cekti. Nutkun ira - dından vazgeçil - miştir. Yarın Ta - nenbergde yapı - lacak merasim ve gençlikler ilga o - lunmuştur. 2 Eylül Nurenberg kongresi de toplanmayacaktır.

Almanyanın bütün umumî valileri ve mebuslar Hitlerin emrine âmade Ber - linde toplanmış bulunuyorlar.

Askerî vaziyete gelince: Berlinde bü - tün gece askerî tedbirler alınmağa de - vam edilmiştir. İhtiyat zabıt ve efradı - nın evlerine gece tebliğât yapılmıştır. Gece silâh altına almanlar meyânında yaşları 20 ile 50 arasında olan ihtiyat ef - radı da bulunmaktadır.

Bütün istasyonlar garb hududuna ve şarki Prusya'ya gönderilmekte olan as - kerlerle doludur. Yoku trenlerinin sayı - sı asgarî hadde indirilmiştir. Benzin sa - tışı menedilmiştir. Bütün stoklara el kon - muştur. Alman toprakları üzerinde resmî tayyarelerden maada tayyarelerin uçuşu (Devamı 11 inci sayfada)

Millî Şef ve Vekiller Ankaraya vardılar

İnönü hareketlerinden evvel Alman Büyük Elçisini kabul ettiler Resmî bir tebliğ neşredildi

Millî Şef İstanbul'dan ayrılırken

Mareşal Çakmak da Ankaraya döndü

Hariciye Vekili dün de İngiliz, Fransız, Rumen sefirlerini kabul etti

Bir müddettenberi şehrimizde bulun - makta olan Millî Şef İsmet İnönü dün ak - şam refakatlerinde Başvekil Refik Say - dam ve Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bulunduğunda Ankaraya hareket et - mişlerdir.

Millî Şef öğleden evvel Florya deniz köşkünde istirahat buyurmuşlar ve öğle - (Devamı 11 inci sayfada)

Resmî tebliğ

İstanbul, 26 (A.A.) — Resmî teb - liğ:

Reisicumhur Ankaraya hareke - etmiş ve teftişte veya istirahatte bulunan İcra Vekillerinin de mer - keze avdetleri tebliğ olunmuştur.

Bu tebliğ beynelmilel vaziyetin efkârı umumiyece malûm olan ha - linden başka hususî bir vahametlin icabı değildir.

Dünya vaziyetinin ağırlığı ve na - zikliği önünde mes'ul devlet rica - lının iş başında bulunması tabii görülmektedir.

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'den ayrılmadan önce deniz köşkünde Başvekil ve vekillerle bir arada [iki yanda Berlin büyük elçimiz Hüseyin Geredenin Millî Şef ile Başvekil ile izahat verdiği görülmektedir.]

Hergün

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Kanamadı

Hitlerin İngiltereye teklifler yolladığı tahakkuk etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mussolini ile münasebeti malûm olan meşhur İtalyan muharriri Gayda bugün yazdığı bir makalede diyor ki:

«Avrupa sulhünü kurtarmak için son bir teşebbüs yapılmaktadır. Bu teşebbüsün âmilleri Mussolini ve Hitlerdir. Dün Mussolini ile Hitler arasında teati edilen mesajlar ve İngiliz sefiri Hendersonun Hitler tarafından kabul edilmesini müteakib Londraya azimet etmesi bu teşebbüsün bir neticesidir. Öyle zannediyoruz ki bu defa İngiltere ve Fransa kendilerine verilen fırsatı hüsnü istimal edeceklerdir.»

Sinyor Gaydanın bu makalesinden çıkan mana İngilterenin Berlin büyük elçisinin Londraya Hitlerin bazı tekliflerini hâmi olarak geldiğidir.

Hitlerle Mussolini arasındaki müzakereler

Sinyor Gaydanın bu makalesinden başka Hitler ile Mussolini arasında dün ve bugün teati edilen mesajlar da sulh hesabına aynı ehemmiyetle nazara alınmaktadır.

Dünkü vaziyet hakkında resmî İtalyan ajansı olan Stefani ajansı aşağıdaki tebliği neşretmektedir:

«Dün saat 15 de Duçe Almanya sefiri von Mackenssen'i kabul etmiştir. Sefir, refakatinde hariciye nazarı Kont Ciano olduğu halde mumaleyhe Führerin uzun bir telgrafını tevdi etmiştir. Duçenin cevabı İtalya sefirine Attolice tarafından saat 18 de Führere verilmiştir.

Saat 21,30 da Duçe tekrar Alman sefirini kabul etmiş ve sefir kendisine Führerin ikinci bir telgrafını vermiştir. Bu ikinci mülâkatta da Kont Ciano hazır bulunmuştur.»

Dünkü vaziyet böyle iken Romadaki Alman sefiri bugün üçüncü defa olarak Hitlerin yeni bir mesajını Mussoliniye tevdi etmiştir. Mussolini bu mesaja cevabını derhal Berline bildirmiştir.

Diğer taraftan Kont Ciano da Romadaki Fransız sefirini dün ve bugün kabul etmiştir.

Ayrıca Berlindeki Fransız sefiri de hükümetinden aldığı talimat mucibince bugün Hitleri ziyaret etmiş ve Alman devlet reisi tarafından kabul olunmuştur.

İngiliz kabinesi Hitlerin tekliflerini tetkik etti

Londra 26 (Hususi) — Bu sabah tayyare ile Berlinde hareket etmiş olan İngiliz sefiri Nevil Henderson, saat 12,15 de Kraydon tayyare meydanına inmiş ve doğru hariciye nezaretine giderek Lord Halifaxa mülâki olmuştur.

Halifax ve Henderson, beraberinde daimî müsteşar Cadogan olduğu halde, bilâhare başvekil dairesine giderek, Çemberlayn tarafından kabul edilmişlerdir. Başvekil, kendilerini öğle yemeğine alkoymuştur.

Lord Halifax ve Cadogan, yemeği müteakib başvekilin nezdinden ayrılmışlardır. Henderson ise, Hitler ile yaptığı mülâkât hakkında başvekil ile uzun boylu izahat vermiştir.

Henderson, başvekilin nezdinde dört saat kalmış ve bilâhare Buknigham sarayına giderek, kral tarafından kabul edilmiştir. Bu mülâkât bir buçuk saat sürmüştür.

Hendersonun, hükümet reisine vermiş olduğu izahat hakkında henüz müsbet malûmat alınmamış olmakla beraber, sefirin, Hitler tarafından yapılan bazı teklifleri İngiliz hükûmetine bildirmiş olduğu anlaşılmalıdır.

Hitlerin bu teklifleri, akşamüstü Çemberlaynın riayetinde toplanmış olan kabine tarafından ehemmiyetle tetkik edilmiştir.

Bu tetkik neticesinde tanzim edilen cevap, yarın tayyare ile tekrar Berline dönecek olan Henderson tarafından Hitlerlere tevdi edilecektir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Resimli Makale:

Her şeye katlanmasını bilenden her cesareti bekleyebilirsin. Rahatına düşkün olanın terazisi kefesinde kıymetini bilir.

SÖZ ARASINDA

Televizyon Kraliçesi

Londra televizyon kraliçeliğine seçilen, 24 yaşlarında Mis Patsy Kench'e merasime başlanmadan evvel resiminde gördüğümüz gibi, makyaj yapılmış, ondan sonra da yeni kraliçe sevincini bildiren bir nutuk söylemiştir.

18 bin lira değerinde bir gümüş tabaka

Holândada eski Holândalı askerî pilotlardan biri 15 senedenberi yapmakta olduğu bir işi nihayete erdirmişti. Bu iş, gümüş sigara tabakasına 36 meşhur erkek ve kadın tayyarecilerin imzalarını hâkkettirmekti.

Tabakada, Bleriot, Okyanusta kaybolan Amelia Erhart, Jean Batten, Amy Johnson, Jim Mollison, Lindbergh ve zeplinin tanınmış süvarisi doktor Ecknerin imzaları vardır.

Eski pilot tabakasının 18 bin lira değerini iddia etmektedir.

Hergün bir fıkra

Oturmuyor

Köylü, bir gün kasabaya gitmişti. Ufak iskemleler gördü; bir tane alayım, karım inek sağarken üzerine oturur, diye düşündü ve aldı. Köye döndüğü zaman karısına:

— Senin için aldım, dedi, inek sağarken işine yarar.

Ertesi gün kadın inek sağıyordu. İskemleyi bir yana atmıştı. Kocası gördü:

— İskemlede rahat edemedin mi? Diye sordu. Kadın cevap verdi:

— İşe yaramadı. İneği sağacağı zaman iskemleyle oturması için çok zorladım amma nafile, oturmuyor.

Ramon Novarro İhtigarlarmış

Bir zamanlar kadınların pek bayıldıkları, erkeklerin taklid etmekten hoşlandıkları, son zamanlarda da sinemalarında türkçeleştirilip gösterilen Şeyh Ahmed filminin sahte şeyhi Ramon Novarro bundan böyle aşkı filmler çevirmeyecek, aşık rolleri oynamıyacaktır.

Kendisi, artık bizden geçti, yaşlandı. Bu işleri gençlere barakalm.. demektedir.

Aktör, şimdi Fransada, bir film kumpanyası hesabına Saadet Komedyası isimli eğlenceli bir film çevirecektir.

Konfüçyus'un torunu

Meşhur Konfüçyus'un 76 ncı müstakim torunu, Çin maliye nazarı H.H. Kung'dur. Bilindiği gibi Konfüçyus milâddan evvel 550 - 551 de doğmuş, 478 de ölmüştü. Kabile ismi K'ung idi, ve Konfüçyus ismi, T-Tze K'ungun lâtinleştirilmiş şeklidir. Mânası ise, K'ung'un filozofu veya sahibi.. demektir.

Küçük beyaz Yataklar balosu

Fransanın Kan şehrinde Baüm Big gazinosunda verilen «küçük beyaz yataklar» balosunda son moda yaz tuvaletleri teşhir edilmiştir. Bu vesile ile, Fransız sosyete kadınlarının daha ziyade eski tuvaletlere temayül ve uzun eteğe rağbet gösterdikleri anlaşılmuştur.

Ateşböceği ve Sümüklüböcek

Ateşböceğini tarif etmeye lüzum yoktur. Yaz gecelerinin bu lâtif hayvanıklarını hepimiz biliriz. Fakat burada ateşböceklerinin bir hususiyetlerinden bahsetmek istiyoruz. Hayvanat mütehasası Tabre'in yapmış olduğu tetkiklere göre ateşböceği yiyeceği hayvanın hislerini evvelden iptal etmektedir. Bu ilim ateşböceğinin küçük bir sümüklüböceğine taarruzunu anlatmaktadır. Ateşböceği sümüklüböceğinin ucunu iğnelemektedir. Dört beş iğneleme ameliyesinden sonra sümüklüböceğinin hissi tamamile iptal edilmektedir. Hayvanın bu baygın hali dört beş gün sürer. Bu müddet zarfında da ateşböceği onu rahatça yer. Yer, diyor, hakikati halde ateşböceği sümüklüböceğini yemez, fakat zerkeylediği madde ile tefessüh etmiş olan sümüklüböceğinin etinden çıkan mayii emer.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir meslekdaş geçen sene hemen hemen bugünlerde geçmiş olduğumuz harb tehlikesini hatırlamış, yazısında:

— Münih konferansına iştirak edenlerden biri de bugünkü Fransız başvekil Daladye idi. Münih Hitlerin dikte ettiği şartları imza ettiği zaman hicabından muhatablarının yüzlerine bakmaya cesaret edememiş ve bu elim vaziyetin acısı ile memleketine dönerken gözlerinden yaş gelmişti. Tren Paris istasyonuna girdiği zaman Daladye garda büyük bir kalabalıkla karşılaşınca iki edile yüzünü kapıyarak:

— Beni linç mi edecekler? diye korkup kaçmıştı. cümlelerini okuyoruz. Fakat hâdiseler bizim hatırımızda tamamen başka şekilde kalmış. Eğer yanılmıyorsak:

Fransız başvekil Münih'ten tren ile değil, tayyare ile dönmüştü. Ve tayyare istasyonunda sevincinden çıldıran bir insan dalgası tarafından karşılanmıştı. Polis kordonu minnet ve şükran hislerini anlatmaya gelenleri muhafazadan âciz kalmıştı, her taraftan çiçek, buket yağıyordu, başvekil otomobiline güçlükle binmişti, o zamanki Fransız

gazetelerini açınız, tafsilâtını bulursunuz, yahud Son Postanın koleksiyonuna bakınız, birçok Fransız gazetelerinden «harfien yapılmış» tercümelemleri görürsünüz.

Fransız başvekil gibi İngiliz başvekil de memleketinde aynı hararetle kabulü bulmuştu, yağmurlu bir günde tayyareden indiği zaman halkın:

— O ihtiyar, şen bir adamdı, diye millî şarkısı ile karşılanmıştı. Zamanın İngiliz gazetelerini açınız, Çemberlayne çiçek götürün İngiliz çocuklarının fotoğraflarını bulursunuz.

Fakat şurasını unutmıyalım:

O zaman sulh korunduğu için sevinmiş olan Fransız, İngiliz icabı halinde harbetmesini de bilecekti. Nitekim vaziyet bugün de öyledir. Harb bir vazife halini aldığı da, kıkada boğuşmayı bilecek, fakat harbden kurtulursa gene sevinecektir. Bu; İngilterede, Fransada olduğu gibi Almanya da, Polonyada da, başka memleketlerde de böyledir. Kendi hesabımıza biz harbin hiç bir memlekette sevinç uyandırabileceğine inanmıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Şehir işlerinde
Fikri takib lâzım

— Şehirde noksan çok!
Dediler.. Cevab verdim:
— Bence bir tek nokat çok mühim!
— O nedir
— Fikri takib!
— ??????
— Misal mi istiyorsunuz...
Sayayım.. Hem kaç tane isterseniz:
Tramvayların kapıları kapalı olacak tı. Ve kimse atlamıyacaktı. Kaç zaman dır tramvay kapıları kapanmıyor, atlıyanlar çoktur, bunlara kimse ses çıkarmıyor.

Çivili kaldırımlar yapılmıştı. Hari cinden yürümek yasaktı. Çivili kaldırımların çivileri söküldü. Çiviler haricinde karşıdan karşıya geçene ses çıkartılmıyor.

Yere tükürenden ceza alınacaktı. Yere tükürmek münasebetsizliğine alışık olanlar istedikleri gibi yere tükürüyorlar ve ceza almıyor.

Mutfakları pis olan bir iki aşçı dükkânı ve tesisatı eksik olan birkaç fırının muvakkaten kapatılmıştı. Bir sene var ki, ne aşçı kapatılıyor, ne de fırının, bütün aşçıların mutfakları temiz, bütün fırınların tesisatı tamam olduğuna inanacak kadar safdil olmadığım için bu işin de artık arkası bırakılmış olduğuna kaniim.

Saat on birden sonra bütün eğlence yerleri kapatılacaktı. Kapatılmayanlar şiddetle cezalandırılacaktı. Saat on bir de kapanan bir tek eğlence yeri mevcud değildi.

Apartiman, ev pencerelerine saksı konulması menedilmişti. Apartimanolara evlere bakınız, birçoğunun pencerelerinde saksı göreceksiniz.

Daha misal mi istiyorsunuz. Her ne tarafa baksam, bu tarzda misallerin yüzlerceğini görüyorum.

Şehir işlerinin düzelmesi, şehir işleriyle alakadar olanların el attıkları işi üç gün için tatbik ettikten sonra yüzüstü bırakmalarile mümkün olabilecektir.

Türk sporunun Veçhesi

İzmir 26 (A.A.) — Beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Taner dün saat 17 de Halkevi salonunda Vali ve Belediye reis muavinleri Parti ve Halkevi başkanları ve büyük bir gençlik kütlesi karşısında «Türk sporunun halihazır veçhesi mevzulu» çok alâka uyandıran bir konferans vermiştir.

Cemil Taner bilhassa spor teşkilatımızın şimdiye kadar bünyesinde mevcut sakatlıklardan bahsetmiş ve yeni teşkilatın başlıca hedefleri, gençliği memleket müdafaası gayesiyle sportmenliği telif edecek bir tarzda fizik ve moral sahalarda yetiştirmek olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Beden Terbiyesi Genel Direktörü İzmir gençlerine yakında yapılacak olan resmî tebliğ hazır bulunmalarını ve tebliğ yapılıncaya hemen gençlik kütüphanelerine koşarak idmanlarına ve yurd müdafaasına hazırlanmalarını söylemiş, İzmir gençlik alayının illik nüvesini Cumhuriyet bayrımında göstererek İzmir gençliğinin cumhuriyete ve Millî Şefe bağlılıklarını teyid etmelerini tavsiye etmiştir.

TAKVİM

Rumi sene		27		Arabi sene	
1355	Agustos	14	1939	1355	Hizir
14				114	
PAZAR					
GÜNEŞ		Receb		İMSAK	
S.	L.	S.	D.	S.	D.
5	22	5	34		
10	29	10	42		
12					
OĞLA		İKİNDİ		AKŞAM	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12 15	3. 00	.8 51	10 30	
E.	5 24	9 08	11 -	1 37	

TELGRAF HABERLERİ

Rizenin çarşısı ve mahallelerini su bastı

Bir ev yıkıldı, bir kadın ve bir çocuk öldü, köprüler yıkıldı, telefon hatları bozuldu

Rize 26 (A.A.) — (Gecikmiştir) : Bir fırtına ile devam eden 26 saat şiddetli yağmurlardan husule gelen seller çarşısı ve bazı mahalleleri basmış ve mağaza ve dükkânlarda tahribat yapmıştır. Yıkılan bir ev enkazı altında bir kadın ve çocuk ölmüştür. Rizenin Trabzon ve Erzurum istikametindeki bütün telefon hatları bu fırtınadan bozulmuştur. Trabzondan

inkıtta uğruyan telgraf irtibatı yeni den tesis edilmiştir. Seller Trabzon yolunda iki ve Erzurum yolunda da bir köprüyü yıkmış ve heyelân husule gelmiştir. Yeni yapılmakta olan elektrik fabrikası yanındaki köprüye ve bir de eve iki yıldırım düşmüştür. Üç dört mahallede bazı bahçelerdeki mandalina ağaçları seller tarafından sökülüp denize sürüklenmiştir.

Rumen - Macar münasebatı

Macaristan, Romanyanın iki memleket arasında bir ademi tecavüz paktı hakkındaki teklifini kabul edemeyeceğini bildirdi

Bükreş 26 (A.A.) — Romanyanın aldığı askerî tedbirler dolayısıyla, Macaristan Bükreş nezdinde teşebbüste bulunarak endişelerini izhar etmesi üzerine, Romanya hükümeti, senelik manevralara iştirak eden kit'aları talim ve terbiyesi için bu tecemmüllerin yapıldığını ve bu tedbirlerde tecavüzi hiç bir maksad bulunmadığını bildirmiştir.

Romanya hükümeti, komşuları hakkında beslediği musihane düşünceleri tebarüz ettirmek için de Romanya ile Macaristan arasında bir ademi tecavüz

paktı imza etmeğe hazır bulunduğunu söylemiştir.

Haber alındığına göre, Macar hükümeti, bunları kabul edemeyeceği cevabını vermiştir.

Macaristanın mukabil teklifi

Budapeşte 26 (A.A.) — Bu akşam resmen bildirildiğine göre, Romanyanın bir ademi tecavüz misakı akdi için yaptığı teklife cevap olarak Macaristan ekalliyetler hakkında bir uzlaşma akdi teklifinde bulunmuştur.

Sulh teşebbüslerinin sonunu bekliyorum!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

...dere ve petrol ve benzin satışı külliyen menettiği, Fransa ile İngilterenin ise hükümet merkezlerini tahliye hazırlanmakta beraber aleddevam harb hazırlıkları gördükleri, İtalyanın da birçok sınıfları silâh altına çağırıldığı hakkında, büyük bir harbin hemen yarın kopacağını zannettiren haberler verdiler.

Fakat bunlar arasında İngilterenin Berlin sefirinin Londraya uçarak başvekil, kabineye ve krala izahat verdikten sonra Berlin dönmeye gibi öyle bir haber vardı ki İtalyanın meşhur muharirî Gaydanın bir yazısı bunu sulh namına kaymetlendirmektedir. Yani Gaydanın «Bir sulh teşebbüsü yapılmaktadır» yolunda verdiği kıymetli müjde Hender-sonun, Hitlerin her hangi bir sulh teklifini Londraya götürdüğü zamanı vermektedir. Bu sebeble bugünü dünden daha fena addedemeyiz.

Bundan başka bilmelidir ki Almanya ve Fransa gibi demiryolları, yolları ve her şeyleri tamam devletler hakiki bir harb maksadile 48 saatte seferber olur ve ordularını nihayet bir haftada hududlara yığarlar.

Onun için bu haftalarla ve aylarla süren ve bitip tükenmeyen seferberlik ve tahşüş haberlerine mutlak bir harb delili nazariye bakmak doğru olmaz. Harb olunca pek çabuk olur.

Harb ihtimalleri karşısında düşünce'ler

Gözümün önünde duran Lehistan, orta Avrupa Balkan yarımadası ve Akdeniz haritalarına, Asya ile Avrupa arasında uzanan memleketim Anadolu ve Trakya'yı bakıyorum: Avrupada birçok hududlar bana iğreti gibi görünüyorlar. Büyük bir harb olursa bunların birçoklarının esash surette değişeceklerine şüpheli yoktur; fakat harbolmasa da gene değişecekler vardır. Çünkü ancak bir değişimye razı olmak şartile harbin önü alınabilecektir.

Değişmelerin şekil ve şümülü harbolup olmayacağına göre tahavvül eder. Harbolmazsa Danzig, Koridor, ve Ka-pozichin vaziyetlerinde Almanların arzusu dahilinde tebeddüller olacak ve Alman-

ya gelecek yıl şimdikinden daha büyük, kuvvetli ve mağrur görünecektir.

Eğer harbolursa vukua gelecek tahavvüllerin mahiyeti harbi hangi tarafın kazanacağına göre değişir. Meselâ. Almanyanın tarafı galib gelirse Lehistan, Rusya ile Almanya arasında tekrar bölünür ve Rusya Baltik denizi sahilinde evvelce kaybettiği yerleri geri alır. Bundan başka Almanyanın Fransa, Belçika, Holânda ve Danimarka ile olan hududlarında mühim tebeddüller olması ve İsviçrenin müstakil bir devlet olarak ortadan kalkması muhtemeldir.

Belki de Almanya Baltik denizinin methalini teşkil eden Skajarak boğazına hâkim olmak ve Kiyel kanalı daha iyi temin etmek için Danimarkayı hükümüne almak isteyecek ve İngilizlerin Avrupa'dan ayağını büsbütün kesmek için Holânda ve Belçikayı tamamile işgal edecektir.

Genub batıda Macaristan ve Romanya, orta Avrupa Alman imparatorluğunun birer azası olacaklardır. Rusya bunlara mukabil ya Besarabyayı geri alacak, ve yahud yalnız Hindistanda serbesti kazanmakla iktifa edecektir.

Almanya Triyesteye incek ve Yugoslavyanın elinden eski Avusturya imparatorluğuna âid bütün yerleri geri alacak ve Yugoslavyayı Almanya nüfuzunda eski bir Sırbistan haline getirecektir. Bundan başka o Korfuyu da zaptedecek ve Vardar nehri boyunca Selâniğe kadar bir koridor edinecektir.

Yunanistan ve Bulgaristan dahi Almanyanın birer tabii haline konmak isteneceklerdir.

İtalya, hizmetlerine ve Tirol ve Triyesteyi Almanya'ya geri vermesine mukabil Fransadan ve Fransa Afrikasından istediklerine nail olacak, ve fakat Fransa sulh akdine icbar edilse de İngiltere Almanya ile denizlerde harbe devam edecektir. Bu suretle Almanyanın İngiltere pes demeden deniz aşırı müstemleke sahibi olması mümkün olmayacaktır.

İspanya ağılebi ihtimal bitaraf kalacak ve neticede Cebelüttağı olacaktır. Eğer İngilterenin tarafı galib gelirse Almanya ve İtalya siyasi, askerî ve iktisadi büyük felâketlere uğrayacaklar ve birçok yerler kaybedeceklerdir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Yugoslavyada birlik kabinesi kuruldu

Belgrad, 26 (A.A.) — Sırb - Hırvat kabinesi teşekkül etmiştir. Kabine başlıca şu nazırlardan teşekkül etmiştir: Başvekil Tsvetkoviç, başvekil muavini Maçek, devlet bakanı Konstantinoviç, hariciye nazırı Markoviç, harbiye ve bahriye nazırı Nidiç, dahiliye nazırı Mihaldiç, maliye nazırı Şutey. Yeni kabine 11 Sırb ve 5 Hırvat nazırdan mürekkebirdir. Binaenaleyh geniş bir temerküz ve hattâ bir milli birlik hükümeti mahiyetindedir.

İdarî muhtariyet

Belgrad 26 (A.A.) — Naib, bugün neşrettiği bir emirname ile Hırvatlara idare muhtariyeti vermiştir.

Voroşilof askerî müzakerelerin ne için akim kaldığını anlatıyor

Londra, 26 (Hüsusi) — Akim kalmış olan İngiliz, Fransız, Sovyet askerî müzakerelerine riyaset eden Mareşal Voroşilof, bugün «İzvestia» gazetesine verdiği bir beyanatta, askerî müzakerelerin tatilinin sebebinin anlatmıştır.

Mareşal Voroşilof, müzakereler esnasında derin fikir ayrılıkların zuhur ettiğini söylemiştir.

Sovyetler, tecavüz takdirinde İngiltere, Fransa veya Lehistan yardım edebilmek için, Sovyet kit'alarının Lehistan topraklarından geçmeleri icab ettiğini ileri sürmüşlerdir.

İngiliz ve Fransız heyetleri ise buna itiraz etmişlerdir. Lehistan da kat'iyen red cevabı vermiştir.

Bu vaziyet karşısında müzakerelerin devamına lüzum görülmemiştir.

Sovyetlerin, Lehistan'a harb malzemesi vermek suretile yardım etmesi meselesi kat'iyen mevzuu bahsolmamıştır.

Paris 26 — Evvelki gün Molotov tarafından kabul edilen Fransanın Moskova sefirî Naggiar, hariciye nazırı ile görüşmek ve Alman - Sovyet misakı hakkında malûmat vermek üzere bugün Paris'e hareket edecektir.

Alman - Sovyet misakında gizli madeler olup, olmadığı, sefirin vereceği izahattan anlaşılacaktır.

Londrada tethişçiler tekrar faaliyete geçtiler

Londra 26 (A.A.) — Coventry'de İrlanda tethişçileri tarafından tertib edilen bir suikast neticesinde 5 kişi ölmüş, 12 kişi yaralanmıştır.

Polis ihtiyat tedbirleri almaktadır. Çünkü «İrlanda cümhuriyet ordusu» nur ajanlarına «buhrandan istifade» etmelerini emrettiği zannedilmektedir.

Tiyençindeki Japon nöbetçileri Almanları tokatlamışlar

Tientsin 26 (A.A.) — İki gündenberi hududtan geçmek talebinde bulunan Almanların Japon nöbetçileri tarafından tokatlandığı ve yere atıldığı bir kaç kerre görülmüştür.

Bir çok Almanlar alelacele Tientsini terk ederek meçhul bir semte hareket etmişlerdir.

Tientsin, 26 — Japon neferleri şimdi İngiliz zabıtlarına selâm vermeğe başlamışlardır.

Satie davasında yeni safha'ar

Dünkü muhakemeye aid fâsilât 8 inci sayfamızda

İtalya yolcu gemilerine İtalyaya avdet emrini verdi

İtalya hükümeti, yabancı sularda bulunan yolcu gemilerine derhal İtalyaya avdet emrini ve İtalya için yolcu almamalarını tebliğ etmiştir. Limanımızda bulunmakta olan İtalya bandıralı Çita di Bari vapuru bu emir üzerine dün limanımızdan ayrılmıştır. Vapur yalnız Yunan limanları için yolcu almış ve İtalyaya gitmek üzere bilet alan ve eşyalarını vapura yükleyen birkaç yolcu da bu emir üzerine vapurdan çıkarılmışlardır.

İtalyan ataşemiliteri Romaya gitti

Evvelki gün Trakya manevralarına iştirak eden askerî kit'alarımızın Edirne'deki geçid resminde hazır bulunan İtalyan ataşemiliteri dün Çita di Bari vapurile İtalyaya hareket etmiştir.

Maliye Vekili ve Londra büyük elçimiz bu sabah geldiler

Bir müddettenberi berayı tedavi Avrupada bulunmakta olan Maliye Vekili Fuad Ağralı, bu sabah bir saat teahhürle gelen ekspresle Montrozan beraberinde eş olduğu halde, şehrimize gelmiştir.

Garda dostları ve mali müesseseler erkânı tarafından karşılanan Vekil kendisiyle görüşen bir muharririmize :

«Görüyorsunuz ki tedaviden geliyorum. Size ancak şihat haberleri verebileceğim. 3 haftadır sıkı kür rejimi içinde idim. Seyahatim iyi şartlarla geçmiştir.» demiş, muharririmizin siyasi vaziyet hakkındaki sualine de:

«Bu hususta haberler sizde» cevabını verdikten sonra ilâve etmiştir.

«Avrupada vaziyetin karışık olduğu malûm bir keyfiyettir. Fakat harb olacağına kani değilim. Sulh cephesinin çok kuvvetli olduğu bir hakikattir.» demiştir.

Maliye Vekilimiz bu akşamki trenle

Tevfik Rüştü Aras bu sabah geldi

Sofya 26 (A.A.) — Türkiyenin Londra büyük elçisi Rüştü Aras, Ankara'ya gitmek üzere bugün saat 17 de Sofya garından geçiş ve başvekil ve hariciye nazırı Köseivanof namına protokol sefi Belinof tarafından selâmlanmıştır.

Türkiyenin Sofya elçisi Berker, Rüştü Arasa hududa kadar refakat etmektedir.

★

Londra büyük elçimiz Tevfik Rüştü Aras bu sabah saat 8,25 de seplon ekspresile şehrimize gelmiştir. Tevfik Rüştü Aras Sirkeci garında kendisini karşılayan gazetecilerin muhtelif suallerine karşı kısaca:

«Beynelmül vaziyet hakkında hükümetime malûmat vermek üzere bu akşam Ankara'ya hareket edeceğim. Avrupa milletleri sulh için büyük gayretler sarfediyorlar. Yakın zamanda bir harb olacağına ihtimal vermiyorum.» demiştir.

Londra büyük elçisi Perpaalas oteline inmiştir. Bu akşam ekspresle Ankara'ya hareket edecektir.

Sabahtan Sabaha

Dalga ve dalgakıran

Büyük meddücezirler başlıyor. Geniş miyasta insan dalgaları hareket halindedir. Fırtına şiddetli ve dalgalar korkunçtur. Almanyanın hayatı saha olarak ilân ettiği muntakalarda insiyaki bir hareketle korunma tedbirleri alınıyor. Bu tehlikeli dalgayı tutmak için Büyük Britanya ve Fransa 1914 de olduğu gibi kuvvetli bir mendirek halinde cephe almışlardır.

Avrupadaki bu meddücezir bazan yirmi bazan otuz kırk yıl fasıla ile devam etmektedir. Vaktile Daranın Avrupaya, İskenderin Asyaya karşı hazırladıkları büyük insan dalgaları gibi.. Onların milyonlarca insanı sürül halinde kit'adan kit'aya geçirip ülkeler zaptetmesi gerçi hesabsız, maksatsız, siyasetsiz bir hareketti. Medeniyetin son kertesine erişmiş, hayatın ve saadetin manasını kavramış insanları böyle küme halinde birbiri üzerine atmak kolay olamazdı. Fakat bütün kültürüne, san'atine, ilmine rağmen insanın yine o Keyhüsrev, Dara, İskender devirlerinden insanı olduğu şunulla sabit ki dünyanın en genç ve modern milletlerinden biri olan Almanlık daha dumanları tüten dünkü faciayı bile unutarak yeni bir felâkete atılmak için emir bekliyor. İrade, muhakeme, şuur gibi ferde insanca ve akıllıca yaşamak imkânları hazırlayan unsurların küllenin ruhunda ters ve kör bir ihtiras halinde tekevün ettiği anlaşılıyor. Almanya 1914 de sürekli bir dalga halinde köpürdü, taşdı ve Belçikayı, Romanyayı, Sırbistanı çiğnedi, geçti, Fakat arkada öyle bir dalga kırana çarptı ki kendisi dalgası kendisini batırdı. Muhakkak ki bugün kabaran Alman dalgası daha çetin bir dalga kırana çarpıp dağılacaktır.

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Dünya muvacehesinde Türk Cümhuriyeti

Yazar: Selim Ragıp Emeç

Dünya vukuatının seyrini kaydeden haberler öyle baş dön-

dürücü bir süratle birbirini takip ediyor ki çok defa hâdisat, haberlerin he-deflerine ulaşmalarından evvel mahiyetlerini değiştireyorlar. Yani insan idraki, çok defa, vukuatın inkişafını takibe imkân bulamıyor. Yakın mazi, bu babda misallerle doludur. Bu itibarla bazı gazetelerin, belki de şuursuz bir telâş eseri olarak, harb 29 Ağustosta olacak, yok olmayacak gibi kâhinane iddiaları, tamamen boştur. Denilebilir ki, bugün dünya işlerini idare eden Hitler veya Çember-layn gibi adamlar dahi harbin olup olmayacağını kat'iyetle bilemezler. Zira bir an evvel harb kararı vermişken, bir saniye içinde tahavvül eden vaziyet, onlara da kararlarını tebdil ettirebilir. Şu hale göre harbin kat'i bir vâkıa olacağını ileri sürmek, hem fazla bir iddia, hem de istinadsız bir palavradır. Maamafih bu, demek değildir ki dünyanın vaziyeti toz pembedir. Bilâkis, bu vaziyet, gerginlik itibarile en son haddini bulmuştur. Taraf, kanlı ve kat'i bir mücadele için her hazırlığı tamamlamış görünüyorlar. Fakat... Bugün için muhtemel kavga sebebi olarak ileri sürülen şey, mahiyet itibarile çok değersiz görünen bir mevzudur. İşte umumî tereddüdü mucib olan da budur.

Demek ki harbi istilaz eden sebeble, ne derece kuvvet izafe edilmek istenirse istensin, onu reddeden sebebler onlardan daha kuvvetlidir. Binaenaleyh harbi ne kadar kavi bir ihtimal olarak alırsak, olmayacağını da o nisbette üstün bir faraziye olarak nazarı dikkatte tutabiliriz.

Bütün bu hay ve huy arasında memleketimizin vaziyetine gelince; herkesçe malûm bir hakikattir ki Türk cümhuriyetinin hiç bir memleketle müteveccil hususî ve kasdî bir husumeti olmadığı gibi başkasına aid eşya ve topraklarda da gözü yoktur. Bu sütünlarda şahsî bir mülâhaza halinde müteaddid defalar kaydedtiğim bu esası, Türk zimamdarları defaatla tekrar etmişlerdir. Bunun bir ihtirazî manası olmadığını da Türkün âlemce malûm olan karakteri isbat edebilir. İster Moskova paktından imzasından evvel, istense onun bir vâkıâ olduğu şu günlerde kendi vaziyetimizi tayin etmek istersek, bunun sulh için ve sulh müdafaadan ibaret bir siyaset olabileceğini kaydetmekte mahzur görmeyiz. Sulhü korumak bakımından giriştiği taahhüdele mutlak surette sadık ve kendisine tevaccüh edebilecek her taarruza bilâte reddüd mukabeleye âmade bir hattı hareket.

Selim Ragıp Emeç

Sıhhiye Vekili dün şehrimize geldi

Vekil Karadeniz sahillerinde yaptığı tetkikatta şehirlerimizin sıhhi vaziyetini iyi buldu

Bir müddettenberi Karadeniz sahillerindeki şehirlerimizin sıhhi vaziyetlerini tetkik etmekte olan Sıhhiye Vekili doktor Hulûsi Alataş, dün saat 16 da limanımıza gelen Erzurum vapurine şehrimize gelmiştir.

Sıhhat Vekilini, rıhtımda Sıhhat Vekâleti müteşarı Ekrem Tok, iskân umum müdürü Cevdet, İstanbul sıhhat müdürü Afi Rıza, Etibba odasından Mümtaz ve birçok doktorlarla, arkadaşları karşılamışlardır.

Doktor Hulûsi Alataş, vapurda kendisini gören bir arkadaşımıza seyahati ve tetkikleri etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

« Seyahatim çok iyi geçti. Hemen hemen Karadeniz sahillerindeki bütün şehirlerimizi birer birer görmek ve umumî vaziyetlerini tetkik etmek fırsatını buldum. Sivas, Amasya, Samsun, Trabzon, Rize, Of, hepsi ayrı ayrı güzellikler taşıyan birer cenneti andırıyor. Umumî sıhhat vaziyetleri de çok iyi. Bunlardan bir kısmına bilhassa çok iyi tetkik etmek fırsatını bulduğum halde, bir kısmı

na da tam manasile gezemedim ve hattâ sahile dahi çıkamadım. Yalnız halktan istiyen kimseler gelip beni vapurda gördüler, onları can kulağı ile dinledim.

Şikâyet ve derdleri olup olmadığını sordum. Aldığım cevaplar beni son derece memnun etti. Sarf denilebilecek hiç bir hastalık olmadığını memnuniyetle öğrendim.

Bu sene Trabzon ve Giresonda temel yeni atılmış olan hastaneler önümüzdeki sene başına kadar ikmal edilerek faaliyete geçecektir.

Bu vaziyete göre; ileride buralarda tek tük tesadif edilen bazı illetlere deva bulmak bu hastaneler sayesinde bittabi mümkün olacaktır. »

Sıhhat Vekili Hulûsi Alataş vapurdan çıktuktan sonra atlesi ile birlikte Pera-palasa gitmiştir. Vekil, bugün Başvefdi ziyaret ederek tetkikleri hakkında izahat verecektir.

Sıhhat Vekilinin şehrimizde bir hafta kadar kalarak, İstanbulun umumî sıhhat vaziyetini tetkik ve teftiş etmesi kuvvetle muhtemeldir.

Nafia Vekâleti İstanbul plânındaki yeşil sahalar hakkında izahat istedi

Fransız mütehasıs mimarlarından Prost tarafından hazırlanan şehir plânında İstanbulun muhtelif semtlerinde yeşil sahalar gözükmeğetedir. Prost, boş sahaları yeşil saha haline koyarak, güneş görmeyen semtlerde oturanların istifadelerini gözetmiştir. Yeşil sahalarda çiçekler ekilecek, tarhlar meydana getirilecek, ortalarında binalar yapılacaktır.

Nafia Vekâleti tarafından tasdik edilen İstanbul şehir plânında yeşil sahalar ikabatı gösterilmiştir. Nafia Vekâleti, yeşil sahalar hakkında nazım plânında tafsilâtı bulamadığı için, İstanbul belediyesinden bu hususta izahat istemiştir.

Belediyeden yeşil sahaların ne maksadla vücude getirileceği, neler yapılaçağı, içlerinde inşa edilecek binaların ne işte kullanılacağı sorulmuştur. Belediye, bu hususta tafsilât vermek için Prostun şehrimize dönüşünü beklemektedir.

Prost, Eylül bidayetinde İstanbulda bulunacağını bildirdiği için Nafia Vekâletinin istediği malûmat ancak gelecek haftalar içinde hazırlanacaktır.

Otobüs kazası

13 yaralıdan yaraları ağır olanlar iyileşiyorlar

Evveldi akşam İstanbuldan hareket eden şoför Alinin idaresindeki 17 sayılı otobüs Büyükçekmece ile Küçükçekmece arasındaki Haramidere . Beylik köprüsünden geçerken karşı taraftan hızla gelmekte ve şoför Yusufun kullanmakta olduğu bir otobüsle çarpışmıştır.

Bu ani müsademede her iki otobüs te ehemmiyetli surette hasara uğradığı gibi, içindeki yolculardan kadın ve erkek olmak üzere 13 kişi yaralanmışlardır.

Yaralıları hafif olanlar Büyükçekmece dispensarinde tedavi altına alınmışlar, Muzaffer, Lütfi ve Davud adında yolcuların yaraları ağır olduğundan imdadı sıhhi ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmışlardır.

Dün aldığımız malûmata göre bunların da sıhhi vaziyetleri salâh kesbetmektedir.

Üniversite laboratuvarları genişletilecek

İstanbul Üniversitesi kimya laboratuvarı ile Tıp Fakültesi laboratuvarının, gerek talebenin her yıl artmakta bulunması, gerekse fennin mütemediyen ilerlemekte olması dolayısıyla genişletilmesine karar verilmiştir.

Yapılmıştığı olan tetkikat neticesinde her iki laboratuvarın ihtiyacı bir liste halinde tesbit edilmiştir.

Hukuk Fakültesi dekanı profesör Ali Fuad Vekâletle bu hususta temaslarda bulunmak üzere, dün Ankara'ya gitmiştir.

Ali Fuad, beraberinde bu laboratuvarların ihtiyaklarını gösteren listeyi de götürmüştür.

Askerlik işleri

Askerlik yoklamasına çağırılanlar

Fatih Askerlik Şubesinden:

1 - Bu yıl askerlik çağına giren 336 doğumularla tahsil ve sıhhi sebeplerden ötürü ertesi seneye bırakılanların son yoklamasına Fatih askerlik şubesi binasında toplanacak 939 yılı askerlik meclisinde bakılacaktır.

2 - Yoklamanın başlangıcı 1 Eylül 939, bitimi 30.1. teşrin 939 dur.

3 - Yoklama Cuma, Pazartesi, Çarşamba olmak üzere haftada üç gün sabah saat 9 dan saat 12 ye kadar devam edecektir.

4 - Tecile tâbi resmî ve hususî okullarda müdâvim okulların kayıtlı buldukları mekteplerden usule uygun fotoğraflı, tasdikli vesika getirmeleri lâzımdır.

5 - Yüksek mekteplerden mezun yüksek ehliyetnameli olanların da ikinci teşrin 939 da Yedek Sübay Okuluna gitmeleri emri icabından bulunduğu itibarıyla bunların askerlik meclisine müracaatle hemen yoklamaların yaptırılması, gelmişler hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur.

Kadeş yakında seferlerine başlayacak

Evveldi gün Almanyadan limanımıza gelen Kadeş vapuru dün Halice girmişti. Vapur memleketimizden sonra yarın Haliceden çıkarılacaktır.

Kadeş sûret tecrübeleri ve gümrük muamelesini müteakib Mersin hattı seferlerine başlayacaktır.

Kültür işleri:

Üniversiteye Eylülde talebe kabul edilecek

İstanbul Üniversitesi bu yıl 15 Eylül'den itibaren talebe kayıd ve kabûline başlayacaktır.

Bu sene Üniversiteye, fazla talib olduğundan, Maarif Vekâletinin de gösterdiği lüzum üzerine imtihanla talebe alınacaktır.

Kayıd ve kabul işinin bu bakımdan fazla zamanı icab ettireceği mülahazasıyla ikmal imtihanlarının daha geç yapılmasına karar verilmiştir.

Bu vaziyete göre; tedrisata ancak 15 Teşrin'den sonra başlanabileceği anlaşılmaktadır.

Çocuk kampları kapandı

Bir müddettenberi İstanbulun muhtelif semtlerinde açılmış olan çocuk kampları kapanmıştır. Bu yıl kamplara iştirak eden çocukların istifadeleri için esaslı tedbirler alınmış olduğundan, kamp nihayetinde yapılan yoklamalarda çocukların umumî sıhhat vaziyetlerinin inkişaf ettiği ve kampa geldikleri zaman zayıf ve bakımsız olan çocukların gürbüzleştikleri ve kilo aldıkları görülmüştür.

Kamp öğretmenlerinin kamp müdetinde çocuklara gösterdikleri ihtimamın bu güzel neticenin alınmasında âmil olduğu anlaşılmış ve Kültür Direktörlüğü bir kısım kamp muallimlerine takdirname vermeği kararlaştırmıştır.

Gelecek yıla çocuk kamplarının artırılması için Kültür Direktörlüğü şimdiden bazı tetkikler yaptırmağı faydalı görmüştür.

Şehir işleri:

Yeni ekmeğe çeşnisi yapılacak

Belediye, fırınları yarından itibaren yeniden dinleyecektir. Dahiliye Vekilinin emriyle bu hususta yeniden tetkiklere başlayan belediye, yeni ekmeğe çeşnisi yapacak, tek un usulü tecrübe edilecektir.

Liman amelesinin yevmiyeleri artırılacak

Limanda çalışan amelelerden vergi mükellefiyetlerinin artırılması üzerine, çoğunun işlerini bıraktıklarını yazmıştı.

Dün limanlar umum müdürlüğünde iş bürosu müfettişleri ve tahmil tahliye amele muraahhaslarının iştirakile bir toplantı yapılmış ve amelenin vaziyeti görüşülmüştür.

Liman idaresi amele yevmiyelerinin artırılmasına karar vermiş, ameleler de bu vaziyete işlerini bırakmayacaklarını bildirmişlerdir.

Yarın da gene limanlar müdürlüğünde iş bürosu müfettişleri ve kömür ameleli muraahhaslarının iştirakile bir toplantı yapılacak ve kömür amelelerinin vaziyeti görüşülecektir.

Liman amelelerinin vergi mükellefiyetlerinin yüzde beşten yüzde yirmiyeye çıkarılmasından sonra mevcudu 500 zü geçen amelelerden 300 den fazlası işlerini bırakmışlardır. Ameleler yeni vergi mükellefiyeti kararından çok mutazarrır olduklarını ileri sürmekte ve Maliye Vekâletinin vaziyeti tetkik etmesini istemektedir.

Müteferrik:

46 ve 47 yaşındakiler pasif korumada vazife alacaklar

Pasif korumada vazife alacakların yaşları taayyün etmiştir. Yaşı 46 ile 47 olanlar buldukları yerlerdeki kaymakamlara müracaat edeceklerdir. Bunlar gaz temizleme işinde, imdadı sıhhide, itfaiye teşkilatında icab ettiği zaman vazife alacaklardır.

Bira buhranı ortadan kalkıyor

Şehrimizde bira buhranı başgöstermesi üzerine İnhisarlar İdaresi Ankaradan fazla miktarda bira getirmeğe başlamıştır. Evvelce biralara yalnız muhtelif katarlara bağlanan vagonlarla getirilmekte idi. Son günlerde ekspresle getirilmeye başlanmıştır. Fıçılarla getirilen bir kısım biralara da burada işçilerle konmaktadır. Alınan tedbirlerle bira buhranı yavaş yavaş zail olmağa başlamıştır.

Ticaret Vekili Ankara'ya gitti

Şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Cezmi Erçin, dün de refakatinde dış ticaret dairesi reis vekili Cemal Ziya olduğu halde takas limited şirketine gelmiş, öğleye kadar orada kalarak takas muameleatle meşgul olmuştur. Ticaret Vekili dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

Siyasî hâdiseler iktisadî vaziyette müessir olmakta devam ediyor

Dış piyasalarda altın fiatları yükseldi ve hububat fiatlarında yüzde 15 gibi mühim bir tereffü kaydedildi

Siyasî hâdisatın henüz vuzuh kesbetmemiş olması, iktisadî vaziyetteki kararsızlığın da devamında âmil olmaktadır.

Bunun dış piyasadaki akisleri daha derin olmuş, Londra piyasasında altının bir onsu (31,1035 gram) 148,6 şilinden, 150,6 ya yükselmiştir. Bu arada bütün devletlerin paraları birkaç puvan düşmüştür.

Dün Merkez Bankasının Türk parasına nazaran İngiliz lirasına tesbit ettiği kıymet te, 590.593 kuruştan 580.583 kuruş olarak, yani 10 kuruş noksandır. Bu vaziyet paramızın kıymetinin istikrarı bakımından hayli mühim görülmektedir. Dünya borsalarında evvelki gün gerek kurslarda ve gerekse ehsam ve tahvilât fiatlarında görülen sarsıntı dün devam etmemiş, salâha doğru bir meyil kaydedilmiştir.

Londra ve Liverpool piyasalarından alınan malûmat alelûmum iptidai maddelerde ve bilhassa gıda maddelerinde mühim yükseltiler olduğunu göstermektedir.

Bu malûmata göre başta buğday olmak üzere arpa, mısır, çavdar fiatlarında bir iki gün zarfında vasatî yüzde on beş bir yükseliş olmuştur.

Bu piyasalarda yalnız Lehistan arpaları kote edilmemiştir. Buna nazaran Lehistanın arpa ihracını menettiği anlaşılmaktadır.

Dış piyasalarda bu tesirler iç piyasada da müessir olmuştur.

Maamafih iç piyasada da hafif bir salâh vardır. Nitekim evvelki gün avans sürmüş olan kesen bazı ecebî bankalardan birkaçı, dün konşmento mukabili avans vermişlerdir.

Yalnız bu arada ecebî tabiiyetinde olup ihracat işleriyle meşgul olan bazı mühim firmalar tüccarlarımızdan aldıkları emtiyayı tesellüm eyledikleri ve hattâ ihrac ettikleri ve bankalardan mukabilini geçmiş buldukları halde, vaziyetin hâd bir şekli aldığı beyanile savsaklama yolunu tutmuşlardır. Bu vaziyet tüccarlarımızı lüzumsuz bir sıkıntıya düşürmektedir.

Dün Sovyetler evvelce giriştikleri büyük yapıp angajmanlarının derhal teslimini istemişlerdir. Bu talep is'af edilmemiş ve taahhid şartlarına göre teslimata devam edileceği bildirilmiştir. Acele yüklemek şartile yapılan ayrı müraعاتlar da karşılammıştır.

Piyasada durgunluk devam etmekle beraber yalnız sadece fiatlarında bir yükseliş görülmüş, diğer emtia fiatlarında tereffü olmamıştır.

Bankalar küçük hesabı cari sahiblerinin iki gündenberi mutaddan fazla müraعاتları karşısında kalmışlardır. Maamafih mevduatlarını almak için müraعات edenler Çeko-Slovak hâdiseleri sırasında kadar fazla değildir ve bu da halî vaziyeti daha sakin karşılandığını göstermektedir.

Sömikok fiatları indi

Belediyeye gelen fiatlara göre sömikokun tonu on tona kadar 19 lira 75 kuruş, on tondan yukarısı için tonu 19 liradır.

Selânik sergisine eşya nûmuneleri gönderildi

Öntümüzde ayın öntünde açılması muarrer olan beynelmilel Selânik sergisine her yıl olduğu gibi bu yıl da hükümetimiz iştirak etmeğe karar vermiş, bu husustaki hazırlıkları ikmal etmiştir. Selânik sergisi Türk sitesine komiser olarak tayin edilen Ticaret Vekâleti dış ticaret dairesi ihracat maddeleri sekayonu şefi Zeki Doğan Selâniğe hareket etmişlerdir. Zeki Doğan, aynı dâire raporörlerinden Nizameddin refakat etmektedir.

Selânik sergisi için hazırlanmış olan 35 sandık nûmuneler de Selâniğe gönderilmiştir. Bu nûmuneler içerisinde bildiğimiz hububat, yağ, tohumlar, meyvalar,

konserve, Sümerbank mamulâtı, bataniye, halı, el işlemeleri ve Türk kültür eserleri bulunmaktadır.

Selânik sergisinde her sene teşhir ettiğimiz mallar, son derece nazarı dikkatli celbetmekte ve takdir kazanarak birincilik madalyası almaktadır. Bu sene de bu vaziyet gözönünde tutularak daha geniş miqyasta nûmune hazırlanmıştır.

Bundan başka, 17 Eylülde açılması muarrer olan Belgrad sergisine Necmeddin Mete, Viyana sergisine dış ticaret ihracat maddeleri şeflerinden Nuri Tolun komiser olarak tayin edilmişlerdir.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 26 - 8 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.80	5.80
Neş - York	181.52	181.52
Paris	8.3125	8.3125
Milano	6.8425	6.8425
Cenevre	29.7425	29.7425
Amsterdam	70.5175	71.5175
Berlin	60.	
Brüksel	12.8075	12.8075
Atina	1.6075	1.6075
Sofya	1.6275	1.6275
Prag	4.2475	4.2475
Madrid	15.7275	15.7275
Vargova	28.20	28.20
Budapeşte	28.9175	28.9175
Bükreş	0.87	0.87
Belgrad	2.8275	2.8275
Yokohama	88.8	88.8
Tokholm	29.9075	29.9075
Moskova	23.8775	23.8775

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " II "	—	—
" " I vadeli	—	—

EGE TİYATROSU

Nurettin Gençdur

ve arkadaşları

Bugün gündüz Üküdar

İngirah bahçesinde

CİLVEİ KADER

Akşam Yenicehir Cumhuriyet bahçesinde

TANK - TANGO

S. Atilla revüsü - Sabriye Tokses konseri

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek

Tepebaşı bahçesinde

Bu gece

BEŞTE GELEN

Vodvil 3 perde

Sali ŞENYOLDA

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

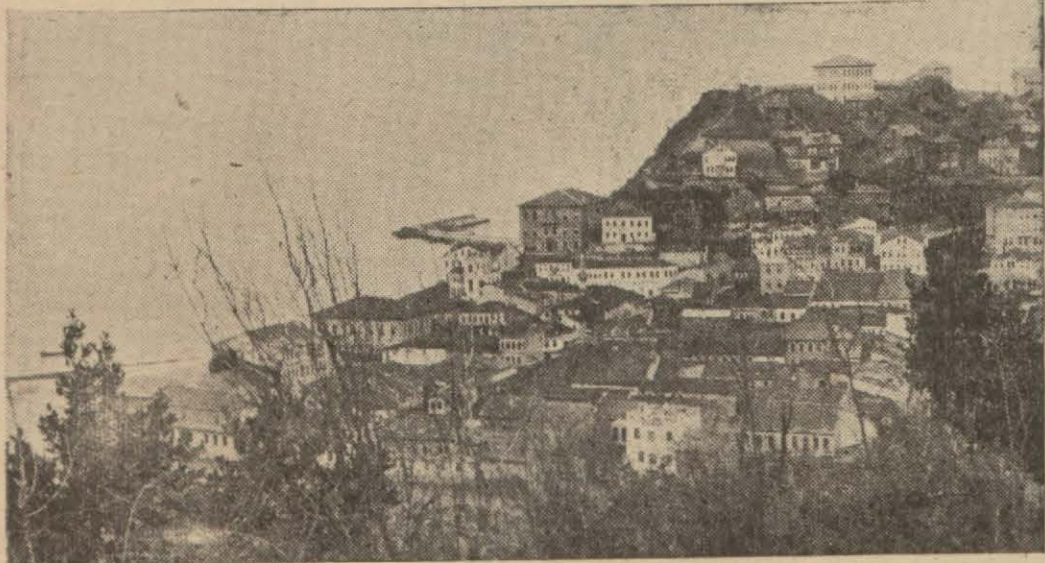
Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

İneboluda yetiştirilen meyva ve sebzeler yok pahasına satılıyor

İneboluda Belediyenin faaliyetini arttırması ve kasabanın imar ve iktisadî kalkınmasını tamamlaması isteniliyor

İneboludan bir görünüş

İnebolu (Hususî) — İneboluda ticaret hayatı çok ileridir. Yılın her mevsiminde dehşetli bir kaynaşma vardır. Bilhassa yaz mevsimi ticaret hayatı en verimli zamanıdır. Arazisinin darlığından arpa, buğday yetiştiremeyen İnebolulular ve civar köylerinde pek çok sebze ve meyva yetiştirilmektedir. İneboluda kurulan iki pazar günü vardır. Bugünler içinde satılan sebze ve meyvalar yok pahasına gidiyor. Bir kilo domates kırk para.. en birinci armudların kilosunu iki kuruş. Otuz patlıcan beş kuruş, bir kilo üzüm ve incir 3 kuruş. Üç yüz biber, yüz elli bamya beş kuruş, en güzel erikler 60 paradır. Kastamonu ve havalisinde yapılması imkânsız olan çok güzel ekmeklerin birincisi 10, ikincisi 7 kuruştur. Ev icarları da çok ucuzdur. Meselâ Çankırı vilâyetinde yirmi liraya tutulması mümkün olmayan bir evi burada iki buçuk veya üç liraya kiralamak her zaman için mümkündür.

İneboluda eskidenberi yapılmakta olan balıkçılık da maalesef her nedense durmuş gibidir. Hiç bir kimse bu işle uğraşmıyor. Pazarda bir kilo balık değil bir tek balık bile görünmüyor. Bu işin teşvik ve himaye edilmesi ihva edilmesi çok lüzumludur. İnebolunun Kastamonu taraflarına düşen köylerinde keten ekilir ve tohumlarından istifade edilir. Bu keten tohumlarından boyacılıkta kullanılan «Bezir» yağı çıkarılır. Eskiden bir aralık keten ipelik fabrikası da açılmış, lakin rekabete dayanamıyarak kapanmıştır. Burada bir keten fabrikası kurulsa çok iyi olacaktır.

İneboluluların belediyelerinden de birçok dilekleri vardır: Akar suların çoğaltılması, demir boruların toprağa gömülmesi, büyük bir park yapılması, imkân nisbetinde küçük de olsa bir

plâj yapılması, sinemanın işletilmesi, dar olan pazar yerinin genişletilmesi, yok pahasına giden sebze ve meyvaların taze durdurulması ve taze sevki için tedbirler alınması ve mahreçler bulunması. Bunlar bu dileklerin başında gelenlerdir.

İneboluda durulmayacak kadar sıvri sinek de çoktur. Birkaç yıldır sıtma da çok görülüyor. Burada elmalar için birkaç yıl önce bir şarap fabrikası kurulacaktı. Henüz filyat sahasına girmedi. Bu fabrikayla beraber bir de konservacilik san'atı ilerletilse ve fabrikaları kurulsâ Türkiyenin en ucuz kasabası olan İnebolunun ekonomik durumu daha çok parlayacaktır.

Çorluda belediye çalışmaları

Çorlu (Hususî) — Bir müddetten beri Çorlu Belediye Reisliğini vekâleten idare eden Ramiz Baykalmın asaleti tasdik edilmiştir. Yeni Belediye Reisi işe kasabanın güzelleşmesinden başlamış bulunduğu yıllardır kışın çamurdan yazın tozdan geçilmiyecek kadar bozuk veya yok denecek kadar kaldırımsız bulunan bazı semtlerin yeniden yapılmasına ve tamirine ve dükkânların önlerinin muntazaman kaldırılmasına başlanmış, bütün elektrik direkleri kurşuniye boyanmıştır.

Her yıl 25 Eylülde açılan Çorlu panayırına bu sene daha ziyade ehemmiyet verilmektedir. hazırlıklarına başlanan panayır yazılı vasıtalarla memleketimizin her tarafına duyurtulacaktır.

Panayırın bir köşesinde de iyi hayvan yetiştirmeyi teşvik maksadile mükâfatlı bir hayvan sergisi açılacak ve bakımı iyi görülen hayvanların sahiblerine para mükâfatı verilecektir.

Bandırma biçki ve dikiş yurdu

Bandırmada bir dikiş ve biçki yurdu açan İstanbul Kadıköy biçki ve dikiş yurdu mezunlarından Bayan Semihâ İldeniz bu sene yurdundan 10 tabele diploması almıştır. Mezun tabeleler tarafından tertib edilen sergi hergün meraklılarla dolup boşalmakta

ve bilhassa şapka ve çiçek sergisi çok takdir edilmektedir. Bayan Semihâ İldeniz Erdekde de bir yurd açmış, o muhitte de birçok talebe yetiştirmiştir. Resim bu sene mezun olan talebelerle oratada yurd müdiresi Bayan Semihâ İldenizi göstermektedir.

Kastamonu ve havalisinde şiddetli yağmur ve seller

Kastamonu (Hususî) — Bu yıl Kastamonu ve havalisinde havalar çok serin ve yağmurlu gidiyor. Geçenlerde büyük selin yaptığı tahribat acıları henüz unutulmadan, bu Cumartesi günü tekrar vilâyet ve mülhakatını seller basmıştır. Yollar geçilmez bir hale gelmiştir. Zarar ziyan 50 bin lirayı aşmıştır.

Selin vilâyetten başka ziyanlarıyla muntakaları şunlardır: Kuzyakada 5 bin, Daday ve Gölde 8 bin, Devrekâni nahiyesinde 15 bin, Kemah ve civarı köylerde 7 bin lira zarar tahmin ediliyor.

Buralarda bu mevsim harman zamanıdır. Hemen hiç bir yerde makine yoktur. Bu köylerde açıkta yapılan yığın ve haymanlardan ekserisini seller almış, götürmüş, bir kısmı da yağmurlar altında kalmıştır.

Cumartesinden başlayan yağmur şimşekler ve yıldırımlarla fasıllı devam etmektedir. Salı günü gelen selde de Olukbaşında bir ihtiyar boğularak ölmüştür.

Geçenlerde Tosya kazasına da seller gelmiş ve hayli zarar vermiştir.

Kızılcahamamda köy mektepleri ikmal ediliyor

Kızılcahamam

(Hususî) — Ka-

zamızda üç böl-

geye ayrılmış ol-

an köy mekteple-

ri teşkilâtı bütün

gayretle çok a-

teşli bir surette

çalışmaktadır. Bu

günlerde mekteb-

lerin inşaatı her

tarafa ilerlemek

tedir. Bu sürat ve

gayrete bakılırsa bu

sene mekteplerde

tedrisata başlandığı

gün çocuklar bu

yeni ve asri mekteb-

leri açık bulacaklar

ve buraya devam

başlayacaklardır. Bunlardan

merkeze bağli ikinci bölgeyi

ihativa eden İnce-

giz, Kızılcaköy, Demirciören, Nikoz,

Mahkeme, Gaçın, Doğanözü, Seyrab-

cık, Sazak, Karacaören, Keregöl mekteb-

lerinin bütün çatı ve işleme kısımlarını

kâmilien ikmal edilmiş, ufaktefek

bazı noksanları da bitmiştir. Bu hu-

susta kaza kaymakamı Hamdi Öney,

bu köyleri daima gözden geçirmekte

bir an evvel ikmal edilmeleri için

icab edenlere lüzum gelen direktifleri

vermektedir. Büyük bir kısım masrafı

tamamen hükümetten yardım suretile

verilmekte olan bu mekteplerin tarzı

inşaları hükümetin verdiği yeknasak

projelere tamamen mutabık bir hal-

de olup bütün sıhhi şeraiti haiz bulun-

maktadır. Bu bölgenin çalışkan başöğ-

retmeni Turan Yüksel okulların yapılış

tarzlarında bir güne yanlışlık ve hata

vukuuna meydan verilmemek üzere

hayvan üzerinde hergün mektepleri

birer birer gezip dolaşmakta ve kontrol

etmektedir. Köylülerimiz okulların

biran evvel tamamlanması için

azamî gayretlerini sarfetmekte ve her

tümlü fedakârlıktan çekinmemekte

dirler. Önümüzdeki sene kazamızda

mektebsiz bir köy kalmıyacağına şimdiki

muhtak nazarıyla bakılabılır.

Kızılcahamamda hava ve mahsul vaziyeti

Kızılcahamam (Hususî) — Kızılcahamamda bugünlerde havalarda âni surette bir tebeddül husule gelmiş ve barometre bir haftadanberi vasatı yirmi sekiz ile otuz arasında gösterirken birdenbire yirmiye kadar düşmüş ve şiddetli yağmurlar yağmıştır. Yağan yağmurlar Kızılcahamamla Güvem nahiyesi arasındaki on beş kilometrelik çöşenin bazı yerlerini tahrib etmiştir. Mezruatta hasarı mucib bir hal vakit olmamıştır. Bilhassa kaza dahilinde umumiyet itibarile bu sene çeltik mahsulü iyi ve emsali senelere nisbetle feyiz ve bereket fazla bir haldedir.

Kastamonunun şirin bir kazası: Daday

Zengin ormanları bulunan Dadayda, demir, kömür ve krom madenleri de işletilmeğe müsîd görülüyor

Dadaydan umu mi bir görünüş

Daday (Hususî) — Kastamonunun en yakın ve çok şirin bir ilçesi de Dadaydır. Dadayı, Kastamonuya «30» kilometrelik muntazam bir yol bağlar. Bu yolda günün her saatinde, yolcu, araba, otomobil, ve hayvan görülür. Daday hava ve su bakımından eşsiz bulunmaz bir yerdir ve buraya ilk gidenler birkaç ay sonra dönüşlerinde muhakkak elbiseleri dar gelir.

Daday küçük fakat her bakımdan terakkîye müsaid ve geniş bir ova üzerindedir.

Bir çok binaları plân dahilinde ve yeniden yapılmaktadır. Dadayda orman san'atları çok ileridir. Birkaç tane de kereste fabrikası vardır. Daday ormanları çok zengindir. Ormandan elde edilen ürünler, sahleb ve av derileri de bir hayli kâr temin eder. Hayvancılık da körlü işleri meyanındadır. Bilhassa yaylalarının bolluğu, otların okluğu hayvancılığı ilerletmiştir. Yağların nefaseti, piyasada mühim bir yer tutmasını temin etmiştir. Dadayda her taraftan ucuz ve bol yağ bulunur.

Bu ilçe maden bakımından da çok kıymetli cevherleri sinesinde uyutmaktadır: Kömür, demir, krom madenleri pek fazladır ve yer yer rastlanılmaktadır. Kömür madenlerinin çok olduğu yer Azutvay nahiyesile çevresidir. Birkaç yıl önce buralarda deh-

şetli faaliyetler gösterilmiş, bir çok da ocaklar açılmış, çıkarılan kömürler de bir çok yerlere satılmış ve kullanılmıştır. Sonradan bırakılmış olan bu iş, Millî Şefin Kastamonuya tetkik seyahatlerinde tekrar incelendirilmiş ve müsîbet neticeler elde edilmiştir.

Bu kömürler keyfiyet ve kemmiyet itibarile Zonguldak kömürleri ayarında olduğu ve hatta bir kısmının üstünlüğü de anlaşılmıştır. Ballıdağ muntakasında da külliyyetli demir cevherleri vardır. Anadolu eskiden beylerle idare edilirken bu ocaklar işletilmiş, madenler çıkarılmış ve kullanılmıştır. Bu madenlerin vaziyetleri ve ocakların hali bunu isbat etmektedir. Bunların faaliyete geçirilmesi büyük faydalar temin edecektir.

Kasabanın Gökçebel ormanları semtine düşen köylerinde bilhassa «Cebeci» köy ve yakınlarında demir damarları çok fazladır. Bu semtin maden kesafetinden dolayı eskidenberi oradaki bir köyün adı «Maden köyü» kalmıştır. Kasaba içindeki Beyköyle Tüfekçi köyü arasındaki sahada da geniş krom madenleri vardır. Burada kültür hayatı da ileridir. Yeniden inşa edilen yatılı okul binası bitmek üzeredir. Su işleri, kasabanın dükkân ve çarşı vaziyetleri de halledilmiştir.

İzmitte bira buhranı Başladı

İzmit (Hususî) — Biranın 16 kuruşına inmesi üzerine, İzmitte bira kalmamış ve şehirde bira buhranı başgöstermiştir.

İnhisarlar idaresi umum müdürlüğe telgrafla müracaat ederek acele bira gönderilmesini rica etmiştir.

Bigada bir çocuk elektrik cereyanından öldü

Biga (Hususî) — Burada Çocuk bahçesi ve çocuk kütüphanesi gibi yaz tatilinde çocuklara vakit geçirtmek için hususî bir yer olmadığından bütün çocuklar ya derenin yukarıki köylerden akan pis sularında yıkanmak veya elektrik direklerinin tepesine tırmanarak suretile eğlenirler.

Geçen Cuma günü öğle üzeri Dubalanı mevkiine toplanıp yine elektrik direklerine çıkmak müsabakası yapan mekteb çocuklarından bazıları, ilçerinde ilk okul talebesi on yaşlarında Hüseyin kâhyanın evlâdlığı Fethi isimindeki bir küçüğe: «Şu direğin tâ tepesine kadar çıkarak elektrik fincanlarını öpemezsin.» demelerile bu işi muvaffakiyetle becereceğini söyleyen Fethi; tepeye kadar çıkmıştır. Fincanları öperken paydos düdüğü çalmak için makineden birdenbire cereyan verilmesi kendisini tepesi aşağı yerde bulmuştur.

Kanlar içinde evine kaldırılan çocuk; yapılan tedavilere rağmen o gece aldığı yaraların tesirile ölmüştür.

Kırklareli sıhhat müdürlüğü

Kırklareli (Hususî) — Şehrimiz Sıhhat Müdürlüğü Orhan 60 lira maaşla Sivas Sıhhat Müdürlüğüne tayin edilmiştir. Yerine Kars Sıhhat Müdürlüğü Derviş tayin olunmuştur. Hükümet doktoru Baki de Manisanın bir kazasına tayin olunmuştur. Hareket edebilir.

Samsunun güzel bir albümü hazırlanıyor

Samsun (Hususî) — Samsunda ötedenberi fotoğraf işlerine büyük bir merakla sarılmış bulunan Adil Uçkan adında genç, Samsunun güzel bir albümünü hazırlamaya karar vermiştir. Bu albüm turistik bakımdan da kıymetli olacaktır.

Evvelce tayyarecilik yapmış ve memurlukta bulunmuş olan Adil Uçkan, nihayet fotoğraf işlerine olan merakını tammin edebilmek için kendisini tamamille bu işe vakfetmekten geri kalmak istememiş ve bundan bir müddet evvel bir de müstakil atelye açmıştır. Resim foto Adil Uçkanı gösteriyor.

Bilecikte bir camiye yirmi günlük bir çocuk bırakıldı

Bilecik (Hususî) — Çarşamba günü öğle namazına giden cemaat camiye girdiği zaman bir bez içerisinde sarılı tahminen yirmi günlük bir kız çocuğuna rastlamıştır. Vaziyet zabıtaya haber verilmiştir. Polis ve jandarma tabakibata başlamıştır. Çocuk şimdilik memleket hastanesinde bir süt ana tarafından bakılmaktadır.

Balikesir valisi Bandırmada

Bandırma (Hususî) — Balikesir valisi Recai Güreli Bandırmaya gelerek kaza kaymakamı ile birlikte nahîye ve köyleri teftişe başlamıştır. Kaza merkezinde de tetkikatta bulunan Vall sporcularla ayrıca meşgul olmuş ve yarım kalan Bandırma spor sahasının ikmal için icab eden yardımı yapacağını da vâd buyurmuştur. Valinin bu alâkası sporcuları sevindirmiştir.

Hâdiseler Karşısında

ŞİİR MERAKI

Karpuzcu bağırdı:
«Mal var mal,»
«Kes kes al.»
«Koşun koşun buraya,»
«Haydi bekçi, haydi hammal.»
Üzümcü bağırdı:
«Gel bana çavuşa bak,»
«Bitiyor tabak tabak.»
Mahmudpaşadaki işportacı bağırdı:
«Bunu satan elmas,»
«Her zaman olmaz.»
«İşportası doludur,»
«Neler getirmiş bu yaz!..»
Şoför otomobilden başını sarkıtıp bağırdı:
«Minnoş tak da koluna»
«Gel götürüyem seni Beyoğluna»
Eminönünde duran otobüsün şoförü kapıyı açtı:
«Haydi bu beş,»
«Eminönü beş»
Şık bir kadın yürüyordu. Mahalle çocukları arkasından bağırdılar:

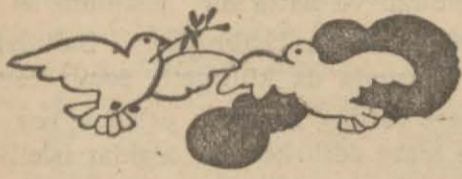
«Tango, tango,»
«Arkasında fiyango.»
Dondurmacı dondurma kovasını bir apartmanın kapısına koydu. Pencereden bakan erkeği görünce yaygarayı bastı:
«Bayım,»
«Fenayım,»
«Deme sakın..»
«Dondurmama bakın»
«Şeftalili kaymaklı»

Edebiyattan bahsediyorlardı.
— Bizde şiir merakı kalmadı!
Dediler.. Bütün bu işittiklerimi hatırladım:
— Yanılıyorsunuz!
Diyecektim amma onlar edebiyatçı idiler. Onların yanında söz söylemek bana düşmezdi.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Windsor Dükünün güvercini

Windsor dükünün güvercini hikâyesini biliyor musunuz? Çok hoştur.
Bundan bir kaç hafta evvel Windsor dükü radyoda sulh lehinde büyük bir nutuk vermişti.

Bu nutuktan fevkalâde mütehasis olan bir Amerikalı ertesi gün dükü gayet güzel bir güvercin göndermişti.

Güvercinin sulh timsali olduğu malumdur. Dük ve zevcesi güvercini büyük bir sevinç ile bunu kabul etmişler ve havanı gayet güzel ve altın yaldızlı bir kafese koymuşlardır.

Birkaç gün sonra güvercin erimeğe, yememeğe, içmemeğe başlamıştır.

Dük ve düşes güvercin meraka düşmüşler, mütehasisler getirmişler ve güvercinin yalnızlıktan sıkıldığı anlaşılacak ona bir «refiki hayat» terfîk edilmiştir.

Kâğıddan diş

Bir diş profesörü, tazyik edilmiş kâğıddan dişler imal ettiğini iddia etmektedir. Profesörün iddiasına göre bu dişler, diğer takma dişlere nisbetle daha dayanıklı ve daha çok tabiiye yakındır.

Sigara içme rekoru

Bugün sizlere yeni bir rekordan bahsedeceğiz. Bu sigara içme rekorudur ve komşumuz Bulgaristan'da kırılmış bulunmaktadır.

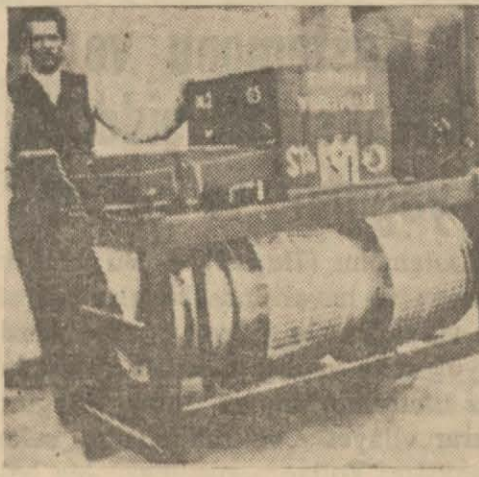
«Camlı bacas» tesmiye edilen bir Bulgar bir müddet evvel arka arkaya on dört saat sigara içmiştir. Bu müddet zarfında içtiği sigaraların adedi 150 yi bulmuştur.

İngiltere bankasının büyük halısı

İngiltere bankasının «idare meclisi salonunu» tezyin eylemek için geçenlerde sipariş edilmiş olan halı ikmal edilmiştir. Bu halının eb'adî diğer halıların hiç birinde bulunmaz.

Boyu 14 metre, genişliği 9 metredir. Halının düğümlerinin adedi 11 milyondur. Sıkleti 500 kilodur. Ancak 20 adamın yardımı ile kaldırılabilir. Halı Wiltondaki tezgâhlar tarafından dokunmuştur. Fiyatı 185,000 franktır.

Yerli buğday temizleme ve ayıklama makinesi

İzmit (Hususi) — Burada saatçi Mustafa adında bir vatandaş yerli buğday temizleme ve ayıklama makineleri icad etmiştir. Bizim köylülerimizin pek kolaylıkla yapabilecekleri bu makineler rahat görülmektedir. Resim makineyi ve saatçi Mustafayı göstermektedir.

Kız çocukları dilsiz, Erkek çocukları dilli Olan bir ka'n

Biga (Hususi) — Şehrimiz ailelerinden bir bayanın ilk kocasından olan sekiz yaşındaki kız çocuğu sağır ve dilsiz, erkek çocuğu ise dillidir.

Bu bayanın ahiren evlendiği ikinci kocasından olan yavrularından da gene kız olanı - garib bir tesadüf eseri olarak - sağır ve dilsiz, erkek olanı keza dillidir. Bu doğum hâdisesinin garabetine herkes şaşarken, yavruların anneleri bulunan bayan, çok zeki ve sevimli olan kızlarının böyle - arzusu hâlfına - sağır ve dilsiz olarak doğmalarından pek müteessir olduğunu, bunların ileride nasıl yuvurabilir, nasıl mes'ud olabileceklerini düşündükçe her gün teessürünün bir parça daha arttığını söylemektedir.

Balıkesir mebusu Hacim Muhittin Bandırmada

Bandırma (Hususi) — Dairei intihabiyesini gezmekte olan Balıkesir Mebusu Hacim Muhittin Çarıklı, bir kaç gün evvel Bandırmaya gelerek Parti ve Halkevi idare heyeti ve diğer teşekkülleri davetle kendilerile bir hasbihalde bulunmuş ve bu meyanda memleketin ihtiyaçları ve dilekleri hakkında notlar almıştır. Bu dileklerin tahakkuku için elinden geldiği kadar çalışacağını vâdeden sayın mebusumuz buradan Gönen, Erdek ve Edincige gidecektir.

Bigada kültür işleri

Biga (Hususi) — Her sene yüzden fazla mezun veren şehrimiz ilk okullarından çıkan talebelerden hiç birisi, tahsilini bırakmamakta ve orta okulda okuma hevesi gittikçe artmaktadır.

Her mezun yavru da tahsilini ilerletmek için sönmez bir arzu vardır. Bu sebeble her yıl orta okulun mevcudu çoğalmakta, şimdiki bina mevcud talebe kâfi gelmemektedir. Buna binaen, bu ders yılı başından itibaren kasabanın en yüksek ve havadar bir yerinde olan ve her veçhile orta okul olmağa elverişli bulunan «Dumlupınar» mektebi orta okul itihaz edilecek ve tedrisata orada devam olunacaktır.

Orta okul, bütün eşya ve tedris levazımı, daha şimdiden - dershaneleri ve bahçesi çok geniş ve yeniden tamir görmüş olan - Dumlupınar mektebine taşınmakta ve yerini bu mektebin talebesine tahkim etmektedir. Yalnız, Şehidler mezarlığının duvarlarını örtmeye az kalan süpürüntülerin, bundan sonra olsun oraya dökülmemesi şayanı arzudur.

iki ahabab çavuşlar:

Örümekten kaçan sinekler

Mussolini eski Habeş kralı Haile Selâsiye'ye tahtını iade ediyor!..

Eski kral Habeşistanda iken

Londra gazetelerinin verdikleri haberlere nazaran Mussolini, Londrada ikamet etmekte olan eski Habeş kralı Haile Selâsiye'ye bir murahhas göndererek Habeşistana dönmesini, orada sulh ve sükunü tesis etmesini teklif eylemiştir. Buna mukabil kendisi tahtına tekrar çıkarılacaktır.

İtalyanların eski krala müracaat eylemeleri Habeşistandaki müşkülâtın artmasından ileri gelmektedir. Son zamanlarda İtalyan krt'aları buldukları mahallerden ayırlanamamaktadırlar. Habeş çeteleri onlara karşı amansız bir harb açmış bulunmaktadır. Bu yüzden İtalyan zayıflığı mühim bir yekûna baliğ olmaktadır.

Mussolini'nin Habeş kralına müracaati ilk olarak vukubulmamaktadır. Bundan bir müddet evvel de iki kere vaki olmuştu. Fakat sabır kral her iki müracaati reddetmiştir.

Ancak bu defa iş değişmiştir.

Ecebi memleketlerde boşuna oturamaktan bıkan kral artık vatanına avdet eylemeğe düşünmeğe başlamıştır.

İtalyanlar da kanaat getirmişlerdir ki kral veya oğlundan maada, o vahşi çetecilerle başa çıkacak kimse yoktur.

Mussolini Habeş kralına şu şartları teklif eylemiştir:

1 — İtalya Habeşistanda küçük bir iş-

Kral Habeşistandan ayrıldıktan sonra Londrada

gal ordusu bulunduracaktır.

2 — İtalya Habeşistanın menabini dilediği veçhile istimal edecektir.

3 — Habeş kralı veya oğlu Habeş tahtına çıkacaktır. Vazifeleri tam istiklâl sahibi bir nevi umumî valiliktir. İsmi: Krallıktır.

Kralın Habeşistana avdeti bir gün meselesi olarak telâkki edilmektedir. Habeşistanda bu haber şimdiden çok müsaid bir tesir yaratmıştır...

Bir tramvay bir otomobile çarptı

Dün akşam Sultanahmed durak mahallinden geçmekte olan şoför İzzet 3104 sayılı otomobil vatman Ahmedin idaresindeki 105 numaralı Kurtuluş - Beyazıt tramvayının çarpmasıyla hasara uğramıştır.

Kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir otomobil bir çocuğa çarptı

Ortaköyde Dereboyunda Kapıçık - maz 1 numarada oturan Faik oğlu 5 yaşında Şükrü, Osmanın idaresindeki arabasının altında kalmış, araba çocuğun üzerinden geçmiş muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Şükrü baygın bir halde Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

GÖNÜL İŞLERİ

Yarım kalmış Bir mesele..

Bir erkek tasavvur ediniz ki kanısı ölmüştür. Onu bir küçük çocukla yalnız bırakmıştı. Bu dakikada bahis mevzuu olan mesele evlenmesi veya evlenmemesi değil, onu karşımızda tekrar evlenmiş olarak buluyoruz. Aldığı kadın duldur ve onun da ayrıldığı kocasından bir çocuğu vardır, fakat çocuk kendi yanında değil, bıraktığı evde, eski kocasının himayesi altında.

Bana hikâyeyi anlatan M. E. diyor ki:

— Şu veya bu sebeble bir çocuk sahibi daha olmak istiyorum, fakat karımın bu çocuğu yapamayacağı tıbban sabit oldu. Bana ne gibi bir öğüd verirsiniz?

Bir gönül işinin değil, bir aile kombinezonunun karşındayız ve meseleye o gözle bakacağız:

Geçenlerde de bir başka münabelele söylemiştim. Kocasından ayrılan bir kadın eğer çocuk sahibi ise bıraktığı erkeğe her şeye rağmen canlı bir bağ ile bağlıdır. İçine yeni girdiği muhit, kavuştuğu servet, ihtişan, hattâ saadet ne olursa olsun

gözü daima arkada, mutlak surette çocuğundadır. Bu kadın eğer ikinci kocasından yeni bir çocuk dünyaya getirecek olursa, bu takdirde vaziyet biraz değişebilir, fakat bu değişiklik muvakkat ve nisbidir. Bu vak'ada kadının tekrar anne olamayacağını biliyoruz, demek ki o nisbi değişikliğe, nisbi avunmaya kavuşamayacak demektir. O halde onu hakiki muhitine iade etmenin mümkün olup olmadığını düşünmek vazifemizdir.

Bay M. E. ye meseleye her şeyden evvel bu bakımdan bakmasını tavsiye ederim. Bir defa meselenin bu safhası halledilirse mutlaka ikinci bir çocuk edinmek arzusunda olduğuna göre geriye tekrar evlenmesi meselesi kalır.

Niçin ikinci bir çocuk babası olmak ihtiyacıdır? Söylenmiş, bilmiyorum. Binaenaleyh bu noktayı tetkik edemeyeceğim.

Bay «B. K.» ya:
— Yarım tedbir meseleyi halletmez, hiç bir iş için tavsiye edilemez, derdi kökünden izale etmeye bakınız. Fedakârlık pahasına olsa iahi.

TEYZE

26 Ağustos taarruzu nasıl hazırlandı ve nasıl yapıldı?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"SON POSTA", NİN ASKERİ MUHARRİRİ

II [*]

Bir taarruz için ekseriya lâzım olan düşmana sayıca üstünlük Türk ordusunca bir türlü temin olunamamıştı. Sayıca üstünlükten murad insan kalabalığını arttırmak olmayıp bilhassa ordunun tüfek, makineli tüfek, top vesair harb vasıtalarının sayısını fazlaştırmak idi. Bunun için mümkün olan yapıldı, ve garb cephesine şarktan, Orta Anadolu'dan ve Adanadan getirilmesi kabil olan bütün kuvvetler ve birlikler getirildi. Bu suretle garb cephesinin mevcudları şu hadlere kadar çıkarılabildi:

186,000	İnsan
98,556	Tüfek
2,025	Hafif makineli tüfek
839	Ağır makineli tüfek
323	Top
2,586	Kılıç
5	Uçak

Düşmanın mukabil kuvvetleri ise şunlar idi:

195,000	İnsan
105,000	Tüfek
3,152	Hafif makineli tüfek
1,002	Ağır makineli tüfek
352	Top
12	Uçak

Bu rakamlara göre düşmanın bariz te-fevvuku yalnız hafif ve ağır makineli tüfek cihetle idi. İnsan ve topça olan te-fevvuku ehemmiyetli değildi. Fakat kâfi ve mazbut atacakları bulunmayan toplardan ne fayda vardır. Sakaryadan sonra İstiklâl ordusu, bilhassa top cephanesi dolayısıyla, mühimmatsız kalmış denilebilir. Top başına 20.25 mermi bir saatlik ciddi muharebeye yetmezdi bile. Bahusus bazı toplarımız atımları uydurma idi ve bu sebeble ağırlıkları asıl mermiye uymadığı için atış sıhhatleri yoktu. Bundan başka ordunun taarruz kabiliyeti için lâzım olan bilhassa nakil ve ikmal vasıta ve teşkilâtı noksandı. Fakat bunların ikmalî kabil değildi; çünkü memleketin azamî verim kabiliyeti o zaman için bu kadardı. Anadolu dört senelik büyük bir harbden sonra gene dört senedenberi çetin bir istiklâl harbinin yükü altında inliyordu.

Düşman tarafı ise Büyük Harbde ezilmemiş oldukları başka arkası, serbest demizlere ve İngilterenin her türlü yardımlarına dayalı idi. Biz birkaç yüz mermi bulmak ve getirtmek için akla karayı seçerken o, top başına bin atımı daima hazır bulunduruyordu.

Görülüyor ki Türk ordusu taarruz için lâzım olan sayı te-fvvukunu temin etmek şöyle dursun, bu hususta düşmandan henüz çok aşağı idi. Bununla beraber düşmana taarruz zarurî idi. Çünkü onu memlekettan dışarıya atmak yalnız siyasi vasıtalarla mümkün değildi. O halde yapılacak tek bir şey vardı: Düşmanın 300 Km. ye yakın olan cephesinin, ihtiyatlarından uzak olan can alıcı bir yerinde onunkinde üstün kuvvetler tophiyarak ona ansızın taarruz etmek.

Bu çok nazik bir işdi ve muvaffakiyet düşmanın bizim karar, tertibat ve harekâtımızı hiçbir suretle haber alamıyarak gafil avlanmasına bağlı idi. Onun için, çünkü yazıda izah ettiğimiz gibi Akşehir - Afyonkarahisar demiryolunun şimalinde bulunan ikinci ve dördüncü kolorduların (6 fırka) cenuba ve süvari kolordusunun da Akşehir - Ilgın muntakasından cenub batı istikametine hareketleri yalnız karanlık gecelerde ve çok itinalı bir surette yapılmalı idi. Bununla beraber bu kütâhların düşmanca malûm olan ordugâhlarının yerlerinde bırakılması ve buralarda gündüzelri ateş yak-tırmak ve insan dolandırmak suretile düşmana hiçbir şeyin değişmediği hakkında kat'i bir fikir verilmesi nev'inden ve daha başka birçok tedbirer alındı. Bu suretle düşmanın Afyonkarahisar cenub ba-

Vaziyeti gös terir harita

tsında tahkim ve iki piyade fırkası ile işgal ettiği takribi 30 kilometrelik sağ cenahına karşı tarafımızdan tamam 8 piyade fırkası toplandı. Bunların Çay suyundan itibaren sola doğru numaraları şöyle idi: IV. kolordu kumandanlığı emrinde ve cephede, 8., 5., 11. piyade fırkaları ile bunların gerisinde 12. piyade fırkası; birinci kolordu emrinde ve cephe-de, 23., 15., 14., 57. piyade fırka-arı.

3., 4. ve 7. piyade fırkalarından mürekkep olan II. kolordu daha geride Efe-sultan - Şühud - Sandıklı bögesinde ihtiyatla alkonulmuştu. Bu suretle düşmanın sağ cenahına taarruz için toplanan Türk kuvvetleri 11 piyade fırkasına ba-liğ oluyordu ki bu kuvvetin 2 düşman piyade fırkasına nisbetle temin ettiği te-fevvuk pek mühimdi; fakat görüldüğü üzere 11 in ikiye olan nisbeti derecesin-de değildi. Çünkü Yunan fırkaları insan, tüfek ve top savılarınca Türk fırkalarından en aşağı bir misli fazla kuvvetli idiler.

Yukarıda tarif ettiğimiz üç taarruz kolordumuzun solu gerisinde tahşid edil-en üç fırkalı V. süvari kolordu ise sü-varice tam bir üstünlük temin ediyordu. V. süvari kolordusunun daha solunda bir 6. fırkamız daha vardı ki bu da taarruz grupunu teşkil eden birinci ordunun sol cenahını, Ahırdağ - Çivril muntakasında-ki düşmanın bir piyade ve bir süvari fırkasına karşı koruyordu.

Taarruz için Çay suyu cenubunda toplanma sebebiyle bu suyun şimalindeki birinci ordu emrinde yalnız 2 piyade fırk-alı VI. kolordu ile 3 piyade fırkalı III. kolordu, zayıf bir süvari fırkası ve bir müstakil piyade alayı kalmıştı. Bu ordunun karşısında ise düşmanın cephede 4 ve Dükere, ihtiyatı 3 ki toptan 7 Yunan piyade fırkası ve bazı müstakil pi-yade alayları vardı. Bir Yunan fırkasını kuvvetçe 2 Türk fırkasına muadil tuttu-ğumuz takdirde demek ikinci ordunun 7 fırkasına mukabil 14 fırka yani en az 7 misli fazla kuvvet vardı. Buna rağmen 2. ordu da düşmanın Çayın şimalindeki mevzilerinin sol cenahına İhsaniye isti-kameti umumiyesinde taarruz emrini almıştı. Hem de bu taarruz ciddi olacaktı. Çünkü düşmanın Hamam - Dükere ara-sındaki ihtiyat fırkalarını (8 fırka) yer-

lerinde tutmak yani sağ cenahın imdadına gitmelerine meydan vermemek lâzım-ıdır.

Bunun için, ikinci ordu düşmanın Es-kişehir muntakasında ve demiryolunun cenubundaki bir fırkasının karşısına yal-nuz bir alay (61 alay) ile bir batarya top bıraktı ve III. kolorduyu VI. korun sa-ğında topladı. Bu vaziyette 41 piyade fırkası düşmanın Eskişehir grupunun ce-nub ve 61. fırka da düşmanın Afyonka-rahisar grupunun şimal cenahına taarruz edebileceklerdi ve müstakil süvari fırka-sı da 61. fırkanın sağından Dükere istika-metinde ilerliyecekti.

İşte garb cephesinin 26 Ağustos büyük taarruz tertibatı umumiyesi bundan ibaretti. Bu tertibatın tabii ve sevkulceyş bakımından her zaman için bir ders ola-bilecek karakteristik vasıfları şunlardır: Zafiri temin etmek için hiç bir şeyi ihmal etmemek ve yarım tedbirlerden iktinab ederek tam kuvvet ve tam azimle çarpış-mağa niyet etmiş bulunmak.

İşte 25 Ağustos 1922 sabahı bu suretle bütün tertibat alınmış ve 25 günü ile 26/26 gecesi son tedbirler yapılmış ve ta-arruz olunacak yerlere iyice yanaşılmış-tı. Yunan ordusu ise derin bir gaflet uy-kusu ile geçirdiği bu geceden ancak Türk topçusuyla piyadesinin her tarafta birden başlayan taarruz gürültüsüne uyanmıştı.

26 Ağustos sabahı şafakla beraber i-kinci ordunun sağ cenahında 41. fırkanın Cevizli, 61. fırkanın da Kazlıdağ taarruz-ları başlamıştı. VI. kolordunun 16. ve 17. fırkaları da karşılardaki düşman mev-zilerinin birer çıkıntısına cepheden yük-leniyorlardı.

Birinci ordunun keşif kuvvetleri ise asıl taarruzların düşmanın Kaleciksi-vrisi, Deliktaş, Beytepe, Kaya, Beyoluk, Kavalgölü, Ağıl ve ilh.. mevzilerine tev-cih etmişlerdi. Süvari kolordusu da daha geceden düşmanın sağ cenahında boş bi-raktığı bir gedikten girerek gerisine doğ-ru ilerlemişti. Bu suretle bütün cephede şiddetli bir Türk taarruz savaşı başlamış ve artık roller değişmişti. Şimdiye ka-dar mütearrız olan düşman müdafaada idi. Fakat bakalım müdafaasını yapmağa imkân bulacak mı?

(Mabadi yarın)

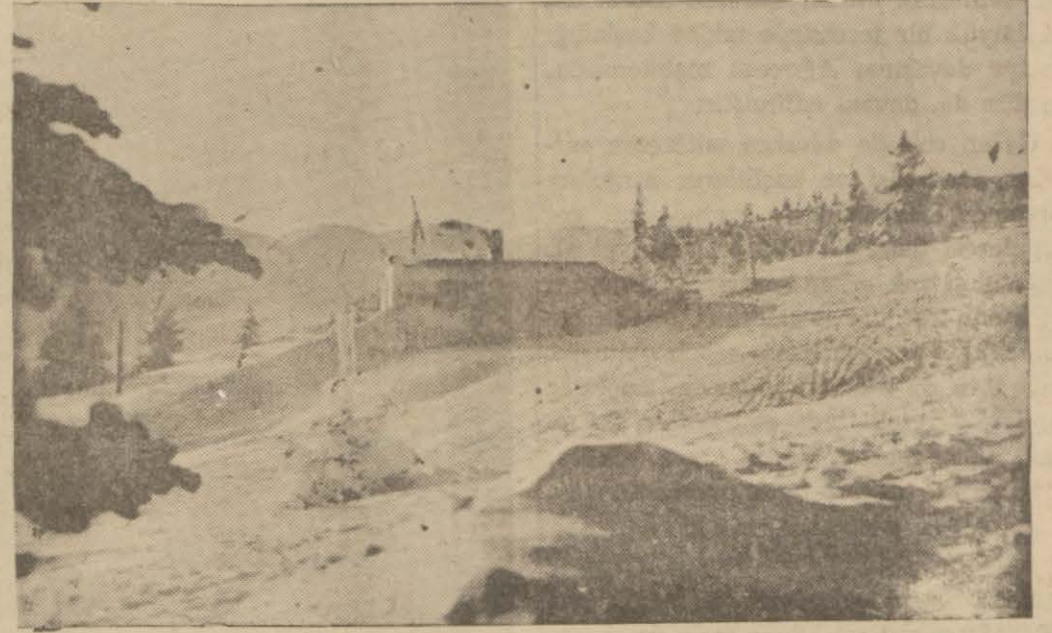
H. E. Erkilet

ZİRAAT

Bizde Meteoroloji Teşkilâtı

Cumhuriyetten sonra ehemmiyet kesbetmiş ve en faydalı bir hale konmuş olan meteoroloji teşkilâtı yurdda hava ve iklim hâdiselerini tesbit ederek yalnız zirai sahada değil, diğer bütün sahalarda da yardımcı ve verimli bir teşkilât olmuştur.

Yazan: Tarımman

Uludağdaki Meteoroloji istasyonu

Bir okuyucum, her akşam radyoda dinlediği hava raporlarına merak etmiş: «Vandan İzmir, Samsundan Mersine kadar yurdun her tarafındaki hava hâdiselerini böyle günü gününe bildiren Meteoroloji teşkilâtı ne zaman kuruldu, bu teşkilât ne gibi işlerle uğraşır» diye soruyor.

Kısaca anlatayım: Türlü tabiat ve hava hâdiselerini tet-kik ve tesbit ederek, bunlardan pratik hayatta işe yarayan bilgileri çıkaran il-me (Meteoroloji) deniyor.

Hayatın her cephesinde bir başka tür-lü tesiri görülen hava hâdiselerinin oluş sebeplerini ve birbirile olan münasebet-lerini inceliyerek bazan iyi, bazan kötü çıkan neticelerinden korunmak arzusu, çok eskidenberi vardı. Fakat Meteoroloji bilgilerini tophiyacak modern teşkilâtın kurulması fikri, ancak on dokuzuncu as-rın nihayetlerinde belirmişti. Avrupada-ki Meteoroloji teşekküllerinin en eskisi o tarihlerde kurulduğu gibi, bizim Kan-dillideki biricik rasadhanemizin kurul-ması da 1870 yılına raslar.

İlk rasad merkezlerinin yayılışından birkaç sene sonra (1875 de) Viyanada bir (Hava işleri kongresi) kurulmuş ve Me-teorolojinin daha geniş mikyasta ve bey-nelmile mahiyette teşkilâtlandırılması çareleri aranmıştı. Bu Viyana kongresin-deki mukarrerata göre, birçok başka yer-ler meyanında İzmir, Sinob, Bursa, Trab-zon, - ve o zaman Osmanlı İmparatorluğu içinde bulunan - Berut, Selânik, Avlon-yada da birer rasad merkezi kurulacak idi. Fakat «işin tutumunda iman ve millî bir ruh olmadığımız» yapılamadı.

925 senesine kadar bu vadiye hiçbir hareket görülmemiştir. Halbuki inkilâ-bın birçok teşebbüslerinde hava hâdis-e lerinin tesirlerini bilmeğe şiddetle lüzum vardı: Yeni bir fabrikanın kurulacağı ye-ri tayin ederken, bir yolu açarken, bir bataklığı kuruturken, bir mahsulün zira-atını genişletir veya ıslah ederken, hattâ bir şehrin kanalizasyon işini incelerken ve daha buna benzer nice teşebbüslerde bulunurken, dayanılacak ilk esas (iklim vaziyeti) dir. Hele ziraatte iklim vaziyetini çok iyi bilmedikçe bir iş görmeğe imkân olmadığının hükümet 925 sene-sinde Ziraat Vekâletine bağlı bir (Mete-oroloji Enstitüsü) kurmuştur.

937 senesine kadar memleketimizin dört bir tarafında bu enstitüye bağlı 290 istasyon kurulmuş bulunuyordu. Bu istasyonlar, Türkiye'nin neresinde ne ka-dar ve ne zaman yağmur yağar? Donlar ne zaman başlar ve ne kadar sürer? Her mevsimin hararet derecesi nedir? Gök-yüzünün muhtelif mevsimlerdeki hal-i, rüzgârların istikamet ve şiddeti nedir? Toprağın su ve harareti nasıldır? Velha-sıl tabiat ve hava hâdiselerinin hayat ile ilgili bütün teferruatını günü* gününe tesbit ederler.

İstasyonlarda tesbit edilen rakamlar, sıratle merkezde icmal edilerek asıl ne-ticeleri veren mukayeseli cetveller çık-arılır. Dünyanın her tarafında ziraatçi, sanayici ve daha buna benzemez birçok iş adamları, işe daima bu cetvelleri tet-kik ile başlarlar.

İnkilâbın ileri hareketleri arasında e-hemmiyeti gittikçe artan Meteoroloji teşkilâtımızın, daha ziyade ziraaate mü-teveccih olan hizmeti, diğer sahalarımız için az gelmeğe başlayınca, 937 de neşre-dilen 3127 No. 1 kanunla önceki (Meteo-oloji Enstitüsü), bu defa (Devlet Me-teoroloji İşleri Umum Müdürlüğü) na-mile Başvekâlete bağlı bir müessese ve teşkilât haline kalbedildi.

Cumhuriyetin en feyizli başarıların-dan bir olan ve iki senedenberi büsbütün kuvvetli bir kadro ve o nisbette modern aletlerle çalışan (Meteoroloji teşkilâtı)-mızın kısa tarihçesi budur.

Meraklı okuyucumun radyoda dinle-diği hava raporlarını bu teşkilât neşre-der. Onun gördüğü diğer işleri birbir in-celemek pek uzun sürer. Yalnız zirai iş-ler değil, iktisadi, sihi, askeri, adii ve beledi teşebbüsler de Meteorolojiden isti-fade ederler. Bir fikir edinmek üzere bizzat Meteoroloji müessesesi 938 e kadar olanlardan şu örnekleri sıralamaktadır:

- 1 - Kayseri dokuma fabrikasının te-sisine aid esas iklim rasadları.
- 2 - Türkiyede kuraklık, dolu, yağmur ve tuğyanlara karşı sigorta tetkiklerine esas teşkil eden raporlar.
- 3 - Sivasta şeker pancarı ziraaatinin mümkün olup olmayacağı hakkında tet-kikat.
- 4 - Ereğli fabrikasının kuruluşunda-ki iklim malûmatı.
- 5 - Türkiyede pamuk ziraat ve istih-sali ile ilgili muntakaların iklim rasadatı.
- 6 - Türkiye ökaliptüs ağacı yetiştiril-mesi hakkında en düşük sühnet derece-leri hakkında rapor.
- 7 - Askerî coğrafya encümeninin yap-tığı tetkikat için iklim malûmatı.
- 8 - Memleket mahsullerine zarar ve-ren haşere ve hastahkların oluş şartları-ını tesbit hakkında yapılan tetkiklere e-sas olan iklim malûmatı.
- 9 - Sıtma mücadelesinde bataklıkla-rın ve sivrisineklerin vücudüne müessir yağış ve iklim malûmatı.
- 10 - Memleket mahsullerinin ıslahı hususunda mütehassısların yaptıkları tetkiklere esas teşkil eden iklim malû-matı.
- 11 - Cumhuriyet müddeumumilikle-rince muhtelif vaka'ların tesbitine yara-yan rasadlar.
- 12 - Bazı deniz kazalarında hava hâ-diselerinin tesir derecesini tesbit edecek malûmat.
- 13 - Karabükte kurulan demir fabri-kasının tesisindeki rasad malûmatı.
- 14 - İzmit kâğıd fabrikasına aid esas iklim rasadatı.
- 15 - Büyük yapıların oluk ve mecra-larına verilecek şekil ve genişliğe esas teşkil eden şiddetli yağış ve sağnaklara aid cetveller.
- 16 - Kütahyada kurulacak sanayi ve elektrik tesisatı için lâzım olan hana hâ-diseleri malûmatı.
- 17 - İkinci beş senelik sanayi progra-mına esas teşkil eden Türkiye iklim ma-lûmatı.
- 18 - Türkiye'nin çay ziraaatine elve-rişli yerleri hakkında malûmat.

(Devamı 10 uncu sayfada)

[*] Birincisi dünkü sayıda.

Satie davasında yeni safhalar

Dünkü celsede Hamdi Emin keşif raporu etrafındaki muameleyi, İsmail İsa da ferağ işinin ne suretle yapıldığını anlattılar, mevkuf suçluların tahliye talepleri dün de reddedildi

Efkarı umumiyenin bilhassa muhake-me safhasına intikal ettikten sonra, da-ha büyük bir tecessüsle takibe başladığı Satiye davasına, Ağırceza mahkemesin-de dün de, devam edilmiştir.

Geçen celsede davanın enteresan saf-halar arzemesi ve suçluların sorguları sırasında, mevzuun da hududlarını ge-nişleterek, daha şümüllü bir mahiyet al-ması, dün çok erken saatlerden itibaren adliyenin üst kat koridoruna büyük bir kalabalığın toplanmasına sebep olmuştu. Saat 9,10 da mevkuf bulunan suçlular jandarma refakatinde getirildiler, bu sırada diğer maznunlar da, Cava vekille-rile birlikte gelmiş bulunuyorlardı.

Ümidler...

Mevkufların çehrelerinde, bugün ge-çen defaya nazaran, daha fazla ümid gö-ze çarpıyordu. Bunun da sebebi aşıkâr-dı: Mahkeme, geçen celsede, hâdisede elân mevkuf bulunan Yusuf Ziya Öniş, Tahir Kevkeb ve Neşet Kasım'ın vekil-leri tarafından ileri sürülen tahliye ta-leblerine bu celsede karar verileceğini, celse sonundaki ara kararında tesbit et-miştir.

Koridorda nazarı dikkatli celbeden manzaralardan biri de şuydu: Maznun-lar bir arada bulunmuyorlar, üçer, be-şer kişilik gruplar teşkil ediyorlardı. Her grupun etrafını, geniş bir tanıdıklar hal-kesi çevirmektedir.

Celse açılıyor

Celse saat 10 da açılacaktı. Ancak, mahkeme daha evvel birkaç istinabe işi-ne baktığından, saat 11 de açılabilir. He-yet gene geçen seferki zevattan müte-şekkildi. Kapılar açılır açılmaz içeriye halk akmağa başlamış ve bir anda salon ağzına kadar tıklım tıklım dolmuştur.

Bir yanda gazeteciler notlarını çıka-rırken, öbür tarafta gazete fotoğrafları objektiflerini alâkadarlar üzerine çe-vmişlerdi. Bu sırada, suçlulardan De-

Dünkü celsede Hamdi Emin Çap izahat veriyor.

nizbank Umum Müdür Muavini Hamdi Emin Çapın istivabına başlanmıştır.

Hamdi Eminin sözleri

Hamdi Emin Çap, uzun süren sorgusu-na şu sözlerle cevap vermiştir:

« 4 üncü sorgu hâkimini, yüksek mah-kemenize sevkettiği Satiye davası ka-rarnamesinde, benim vazifeli memuremi sulistimalden suçlu göstermektedir. Yük-sek mahkemenize arzedeceğim veçhile, ben vazifemi hiçbir zaman sulistimal et-miş değilim. Bu isnadı tamamen redde-derim.

Her şeyden evvel vazifem ne idi? Ev-velâ bunu arzedeğim. Denizbank kanu-

nu, bankaya mevdu işlerin tedviri için ilç umum müdür muaviniği ihdas etmiş ve bunlara aid vazifeler de bankanın bir talimatnamesiyle tesbit olunmuştur.

Ben, bankanın işletme kısmı umum müdür muavini idim. Bankacılık ve idare kısmı da Tahir Kevkebe aid idi. Bu kısım, para işleri, yapı ve bina işleri, le-vazım vesaire ile meşgul idi.

Buzlardan başka bir de fen kısmı var-dı.

Şimdi Satiye işine nasıl karıştım, onu izah edeceğim. Satiye binasının alımında vazifedar olmadığım için bu işle esaslı bir surette meşgul olamadım. Benim Satiye işine karışmaktığım bu itibarla

esasa değin, şekle taalluk eder. Daha doğrusu bir tesadüf eseridir.

Satiyenin keşif raporu

Vak'a göyle olmuştur: Bir gün evrak meyanında meclisi idareden çıkan ka-ğıtlar da bana getirilmişti. Aidiyetleri dâhile servislerine havale ettiğim bu ka-ğıtlar arasında bir de Satiyenin keşif raporu varmış. Bu evrak nasıl havale edil-di?

Kâğıda usulen bir göz gezdirilmiş ve nereye aid olduğu anlaşılacak oraya ha-vaile edilmiştir.

Bu havaleyi, benim gibi diğer şefler ve muavinler de yapabilir. Muhakeme-

mizin ilk günü Yusuf Ziya, Tahir Kev-keb ve Neşet Kasım'ın tekmül ettiril-miş bu rapordan uzun uzadıya bahsettik-leri için, ben burada bir defa daha taf-sil edecek değilim.

Benim için bir mesele teşkil ettiği id-dia olunan bu rapordaki havalenin ne suretle olduğunu izah edeyim:

Bende suç görülmedi

Aradan aylar geçmişti. Buradaki Di-nizbank mensubları vazifelerinden ay-rılmışlardı. Bu işi tetkik etmiş bulunan Vekâlet bende bir suç görmemiş olacak ki yerimde ipka etti. Umum Müdürlüğe Yusuf Ziya Erzin tayin edilmiştir. Ve-kâletçe müfettişler gönderilerek tahkika-ta başlatılmıştır.

Bir gün beni müfettiş çağırdı ve bir rapor gösterdi. Bu raporun ilk sayfası köşesinde yapı yazısı tarih ve A. E. harfleri vardı. Bu yazı kimin diye sordum:

« Evet bu yazı ve paraf benimdir, fakat evvelce havale edildiği anlaşılan bir rapor daha vardır ki o da bu değil-dir. Şu nüshasını ibraz ettiğim rapordur» dedim. Bu raporda havale yoktur. Aylar-ca evvel geçen evrakı tefrik etmek ben-ce kabil değildi?

İki rapor arasında fark

Müfettiş bu ikisi arasında fark oldu-ğunu söyledi. Ben de bundan malûmat-tar olmadığımı bildirdim. Müfettiştan ayrıldık.

Bilâhare, Tahir Kevkebin malûmatına müracaat ettim:

« Evet, iki rapor vardır. Birinci ra-porun tekemmülü istendiğinde Neşet Kasım'a söyledim. O da hazırladı. İki ra-porda da benim havalem mevcut olduğu için bunu da sana havale ettirmiştim» cevabını verdi.

Bunun üzerine bu raporun Satiyeye aid olduğunu ve bu arada kıymetinin ta-dil edilmiş olmasına göre, bana bu hu- (Devamı 12 inci sayfada)

— Yanılıyorsun kızım. Cahid Oğuz bey ne zalim ve ne de mütehakkim bir adamdır. Ona karşı haksızlık eden sen-sin... Eğer senin dediğin gibi fena bir adam olsaydı, hiç bir sebep ve mecburiyeti olmadan sana vâsilik etmeği ka-bul etmezdi. Bilâkis çok iyi yürekli ve âlicenab bir insan olduğu için babanın son nefesindeki vasyetini gönül hoşlu-ğile kabul etti. Senden niçin gizliye-yim kızım; Cahid beye bir parça acı-yoruyum ben... Senin gibi serkeş, acayip hayat ve kendisine karşı açıkça düş-manlık gösteren bir kıza idare etmek pek kolay bir şey olmayacak... Sen o-nun vâsilik rolünü açıkça müşkülleş-tiriyorsun.

Zalim ve mütehakkim öyle mi? Bir kaç sene sonra, seni o yaşadığın ha-yattan kurtararak insanların arasına getirdiğinden dolayı kendisine karşı büyük bir minnettarlık duyacağına em-nimin. O hayat belki de senin nazarında, bugünkü görüşünle, rahat ve ser-best bir ömürdü; fakat iki ihtiyaç ka-dın arasında, dağ başında, yarı vahşi bir halde geçen günlerin sonu ne ola-caktı? Bunu hiç düşündün mü? Bahu-sus onların ölümünden sonra?...

— Ne olur? Çiftlikte hayvanların arasında kalırdım ve kimse beni acayip bir insan olarak görmezdi. Yüzbünlerce köylü kadını gülünç bulmak kimse-nin aklına geliyor mu?

— Doğru... Ancak Allah seni bir köylü değil bir şehirlili olarak yaraf-mış... Nitekim çiftlikteki kadınlar gibi sen toprak ve mahsullerle meşgul ol-muyor, evin küçük hanımı gibi vakit geçiriyordun.

Baban memleketin tanınmış bir aile-sine mensubdu ve hayatı, tam medenî bir insana yakışacak şekilde geçmişti. Annen de okumuş bir kadındı. Bina-enaleyh, senin tesadüfen Bursada dağ başında bir çiftlikte yaşayan ihtiyaç bir teyzenin yanında bulunman, me-denî haklardan mahrum kalman için

«Son Posta»nın tefriki: 19

DAĞLARIN ESERİ

NAKLEDEN : MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

bir sebep teşkil et-mez.

Esasen senin ora-daki hayatın bile, bir köylü değil, bir şehirlili olduğuna is-pata kâfidir. biraz hüsnüniyetle düşü-nürsen bunu kendin-de itiraf edeceksin.

Senin kabiliyet, zekâ ve anlayışın ol-dukça inkişaf etmiş-tir, duyguların te-kâmül etmiştir. O kumya, düşünme-ye ve gördüğün şey-ler üzerinde tetkik ve tahliller yapmaya meylin vardır. Hat-tâ giyinişin bile, tam

bir şehirlili kıyafeti olmasa da köylülere mahsus giyinişten büsbütün başkadır.

İşte kızım bütün bunlar senin şehir-de yaşamayı kolaylaştıran, seni buna adetâ icbar eden şeylerdir.

Birkaç günlük temasımız neticesin-de ve uzun senelerin verdiği tecrübe-lere istinaden senin haric husunet ve sertliğe rağmen iyi kalbli ve dürüst bir kız olduğuna anladım. Akıl ve ze-kân da alelâdenin üstündedir. Bütün bunların yardımıyla senin tam bir şehir-lili genç kız olmakta geçikmiyeceğine eminim.

Bu sözlerimi iyice düşün Semiha... Birkaç gün sonra bana samimi olarak fikir ve hislerini söylersin olmaz mı? Müdirenin ciddi ve müşfik olduğu

kadar ağır tavır ve sözleri bana çok dokunmuştu. Cevap veren sesim adetâ titriyordu.

— Belki de haksızınız efendim; fakat bu dediğiniz şeyler için vakit çok geç... On altı yaşına girdikten sonra hayat tarzımı büsbütün değiştirebilir miyim? Halimde ne gördü, ne hissetti bilmi-yorum; ilk defa olarak yanıma yaklaştı ve boynumu kolile doladı. Birdenbi-re onun çirkin olduğu kadar sevimli yüzünü, derin bakışlarını, mütebessim dudaklarını tâ yanında gördüm ve bu yakınlık bilmiyorum niçin içime tatlı bir duygu verdi.

— Geç mi kaldın Semiha? Sen henüz bir çocuksun... Görgüsüz, inadçı, mağ-rur bir çocuk... Kendini tamamen ba-

na terket ve bütün sözlerimi kayıtsız ve şartsız kabul et; iki sene sonra nasıl bir genç kız olca-ğımı görürsün. Ben seni iyice anladım kızım ve Allahın sana verdiği zekâ ve kabiliyet saye-sinde ümidlerimin boşa gitmiyeceğini seni istediğim gibi yetiştireceğimi u-muyorum. Yalnız bunda bana yardım etmelisin. Eğer hüsnüniyet gösterir ve vazifemi kolaylaş-tırarsan her şey yo-luna girecek...

— Ne yaptığımı istiyorsunuz müdi-re hanım? Söyleyiniz!

— Her şeyden evvel bana emniyet edeceksin, benim yanımda iken bu vah-şi kuş tavırlarını bırakacak ve beni se-veceksin kızım... Ondan sonrası pek kolaydır.

Sesi ne kadar tatlı ve okşayıcı idi ya-rabbil Birdenbire bana bir şey oldu. On altı yaşına kadar yabancı bir ot gi-bi tek başıma yaşadığımı, kimsenin ba-na karşı şefkat ve sevgi göstermediğini, kimsenin bana böyle candan sözler söylemediğini anladım, bunca hakikat karşısında mağlûb olan başım müdire-nin göğsüne düştü, ilk defa olarak hiç-kırarak ağladım.

— Ne duyuyor, ne dü-

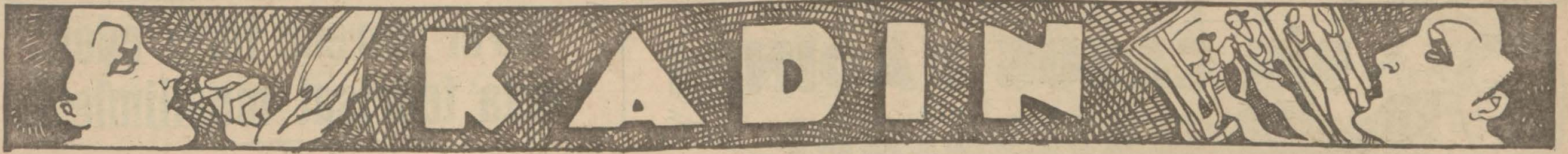
— Birkaç gün sonra talebeler birer iki-şer gelmeye başladılar. Bunların ki-misi İstanbul'dan, bazıları da Anado-lunun muhtelif şehirlerinden geliyor-lardı ve hepsi de zengin ve temiz aile kızları idiler. Ancak ben çiftlikte kim-se ile görüşmediğim için bunlarla ar-kadaşlık etmek arzusunu da duymu-yordum. Esasen senelerdenberi yalnız-lığa alıştığım için hattâ kendi yaşım-daki kimselerin yakınlığı bile beni sı-kıyordu. Benim için yalnızlık en büyük zevk hükmüne girmişti. Bu sebepten bir gün hocam:

— Yakında arkadaşların gelecek, on-larla beraber gülüp eğleneceksiniz... (Arkası var)

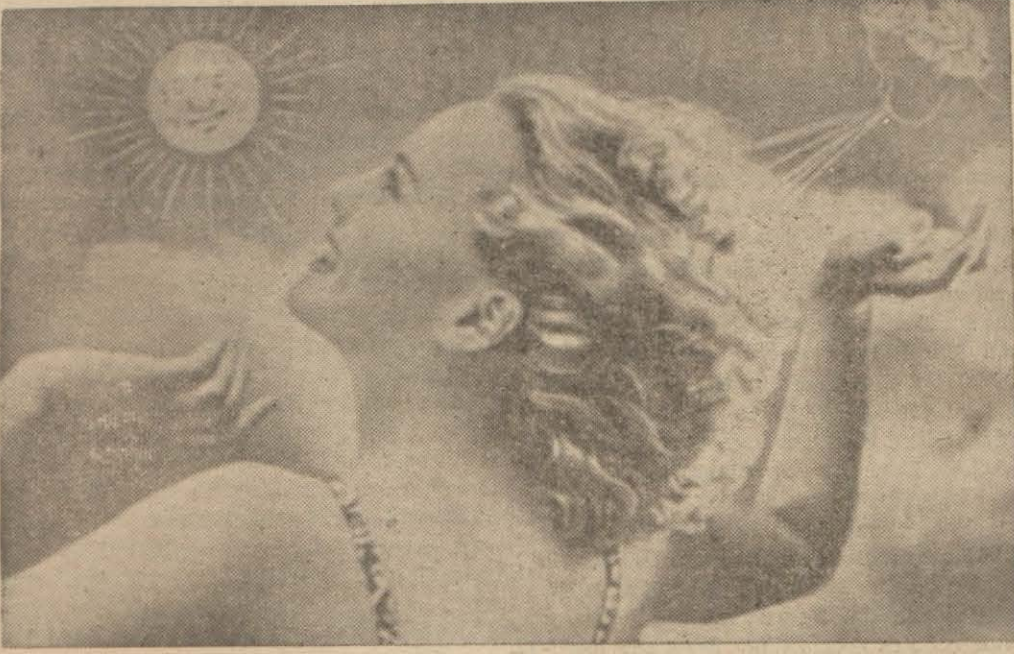
— Bir saat sonra müdirenin odasından çıkarken, isyan dolu vahşi duygularım, manasız inad ve gururum arkada ka-bımış, yepeyi bir Semiha olmuştum.

Yeni hayatına hazırlanan, onu sev-mek, ona alışmak arzusuyla çarpınan bir Semiha...

★

Saçların güzelliği

Saçlarınız en kıymetli güzellik ve gençlik hazinenizdir. Onları korumayı, daha güzel göstermeyi bilin ve ihmal etmeyiniz. Saçın güzellikteki rolünü anlamak için bir kadını tarif ederken, gençliğinden veya şıklığından bahsederken, herhangi bir kadının zarifliğini anlatmak isterken aklımıza ve dilimize ilk gelen sözleri hatırlamak kâfidir;

- Sarışın bir kadın... Esmer, siyah saçlı bir kadın...
- Genç olur mu canım saçları apak.
- Görse ne şık kadın... Bir saçları var...

Vesaire... Vesaire... Muhakkak ki gözden, cildten, ağızdan, burundan çok evvel dikkatimizi saçlar çeker, hatırımda saçlar kalır. Kadın güzeller serisinde onunla yer alır. Onunla anılır.

Öyle ise saçlar için ne zahmetlere katılmalısa yeridir. Hoş bir zahmet de çekmeye lüzum yok ya... Onları, en büyük düşmanları olan, kuruluştan kurtarır. Saçınız güzelliklerini hemen hemen korumuş olursunuz.

Kuruluk şöyle önlenir: Her yıkamışta çalkalama suyunuza yarım kaşık zeytinyağı katınız. Bu yağ saçınıza lüzumu kadar tokluk verir. Güneşin zararlı tesirlerinden korur. Buhassa çok zaman başı açık gezenlerin bu basit tedbirle asla ihmal etmemeleri lâzımdır.

Mevsim sonu

Büyük mağazalarda mevsim sonu satışları başladı. Bu arada bazan gerçekten fırsat sayılabilecek ucuz kumaşlar da bulunabilir. Sade, pratik bir mevsim arası mantosu için bunlardan istifade etmelidir.

Bugünkü modelimiz beyaz şantung dandır. Fakat beyaz ince bir yünlünden, kâh bir ketenden de yapılabilir. En orijinal tarafı yakasıdır. Bele inen ve sivri uçları omuzlara devrilen reverlerin ortası düz birer parça ile kapatılmış. Bu parçaların yakaya gelen yerleri yuvarlak kapalı araları alttan giyilen kızıl jerse robu gösterecek şekilde açık...

Bu açıklık beldeki cifte düğmeden sonra da eteğe kadar devam ediyor. Reverlere müvazi birer basta var. Bel sentürsüz fakat dikişli. Kollar düz ve —bir çok mantolarda görülenim aksine— aşasını yukarısından bol.

Yemek bahsi

Yumurtalı telkadayıf

Telkadayıfı hemen herkes bilir, amma, yumurtalınsını bilen azdır. Halbuki: bu türüstü daha nefisdir.

Alacağınız telkadayıfın içinde hamur halinde top top kalmış parçaları ayık larsınız. Bir yanda iç hazırlarsınız. (Fındık, ceviz, badem hangisini isterseniz.) Telkadayıftan bir parça alır, açarsınız. Arasına bu içten koyar, üstünü âdeta bir yumurta şeklinde kapatırsınız. Bir kâse de yumurta çalkalarsınız. Yumurta biçimindeki içli kadayıfı bu yumurtaya batırır, çıkarır, kızgın yağda kızartırsınız.

Şeker şerbetini evvelden hazırlayıp soğutmuşsunuzdur. Yağdan çıkaracağınız kadayıf parçalarını bu soğuk şerbete atar, iyice içmesi için bir müddet bira kırırsınız. Oradan da tabaklara alırsınız. Şerbet artmışsa üstüne dökürsünüz.

Kadayıf tavadan süzgeçli bir kepçe ile çıkarılmalıdır ki yağları süzölsün.

Elma tirdi

Pek küçük elma almayınız. İyi olmaz. Elmaları yıkar, soyar, sap yerlerinden oyarsınız. Sonra ekmeği bir parmak kalınlığında dilimlersiniz. Bu dilimleri üstlerine birer elma sığabilecek irilikte kesersiniz. İstediginiz tepsiyi yağlarsınız. Ekmek parçalarını bu tepsiye yanyana dizersiniz. Üstlerine elmaları koyarsınız. Elmaların içlerini toz şekerle karıştırılmış tereyağıla doldurursunuz.

Tepsiyi bu halde fırına yollar veya koyarsınız. Ateş ne pek şiddetli, ne de pek hafif olmamalıdır. On dakika sonra tepsiyi fırından çıkarır, boşalan elmaları yeniden toz şeker ve yağ koyarsınız. Bunu üç kere yapınca kadar elmalar pişer, o zaman fırından alır, ekmeleklerle birlikte tabaklara dizersiniz. Eriyen şekerli yağ da üstüne gezdirirsiniz.

Zahmetli olmakla beraber nefis bir yemektir. Bir defa pişirseniz sık sık yapmak isteyeceksiniz.

Erkek ve kız çocukların şapkaları

Kızınkı yepyeni bir tarzdadır. Sivri bir tepe, çene altından geçen bir bağ, kolları kapayan yanlar... Düz örgünün arasına —seyrek piriç iğne neviden— ters yüz örgü karıştırılabilir. Oğlanınkı daha bildiğimiz bir şeklidir. Fakat tepesinin renk renk, iri püsküllü pek yenidir.

Sonbahar şapkaları

Sonbaharla beraber kadife şapkalar da yeniden moda alanını saracak. Siyah ve renkli, sade ve süslü ne modeller göreceğiz! Kadife, muhakkak ki şapkaya son derece uyan ve çok kadma yarayan bir kumaştır. Bu iki iyiliği onu kaç mevsimdir şapka modasının başında tutuyor, daha da kim bilir kaç mevsim tutacak. Uzun zaman tutunan bir modanın ya ihtiyacı karşılayan, yahud kadının güzelleşme hevesine cevap veren bir tarafı olmak lâzım... Kadifede bu ikisi de var. Modellerin bize yarınki modanın müjdecileri kabilinden sundukları seçkin örneklerden ikisini yeni kadife şapka hakkında bir fikir edinmeniz için veriyoruz: Sağdaki: Gök yakut mavisi kadifeden yapılmıştır. Göze çarpan en büyük hususiyeti drapeleridir. Soldaki: Kestane rengi kadifedendir. Çağla yeşili renğinde ve kenarları pikolu kadife bir kordela ile süsüldür.

Her mevsimde örgü

Örgünün, muhakkak ki, bu en güzel lerindedir. Ne genç bir yaka, ne şık kollar, ne hoş bir korsaj... Üzerinde durdukça seveceksiniz. Doya doya bakınız. Bazı model incelenmeye gelmez. Bakıldıkça basitleşir, ilk güzelliğini kaybeder. Bazı modelin inceliğini anlamak için uzun uzun seyretmelidir. O kadar sadedir ki ilk bakışta hiç bir başkalağı yokmuş gibi durur. Dikkat edilince güzellikleri birer birer meydana çıkar. Şu beyaz, dantel bluz ikinci seridendir. Birlikte her yerini süzelm, siz de benim gibi düşünceceksiniz:

İster kumaşta, ister örgüde kapalı yaka çok gördük. Fakat bunun şu minimum fiyongası ne kadar şık görünüyor. Adeta emprime üstünde düz kumaştan bir garnitür gibi...

Sonra korsajı... Minimum çiçeklere benzeyen şirin bir dantel herhangi güzel bir örgüden daha güzel durmamış mı? Düz tiftik düğme bandı onunla hoş bir tezad yapıyor. Bu geniş bandla üstündeki minimum düğmelerin arasında da göze hoş gelen bir tezad var.

Ya kolları... Onların kabarıklığı, sıkı bilezikleri de az mı güzel?

En hoş tarafını en geriye sakladım: Bu kollar, bu yaka, bu fiyonga, bu bandlar neden yapılmış zannediyorsunuz? Organdiden... Evet elde, kroşe ile örülmüş şu cici korsaja organdi gibi cici bir kumaş koymuşlar. Bu yenilik kimin aklına gelir?

Her kadın bilmelidir

Arpacık nasıl tedavi edilir?

Arpacığı kendiniz tedavi edebilirsiniz:

Bir yumurtayı haşlayınız. Sarısını çıkarıp, beyazını gözünüzün üstüne kapayınız. Bir bağla bağlayınız. Bütün gece öyle kalsın. Ertesi gün arpacığın sıcaktan olgunlaştığını ve delindiğini görürsünüz. Derhal gözünüzü eau boripuee ile yıkarsınız. Bir şeyciğiniz kalmaz.

Şayet ilk gün delinmezse aynı şeyi arpacık delininceye kadar tekrarlırsınız. Yumurtayı son derece temiz tutmaya ve ellerinizi iyice yıkamadan gözünüze sürmemeye de dikkat edersiniz tabii...

Şık bir bluz

Bu sene nervür moda, brode moda, kabarık kısa kol moda, şömizie biçimler moda... Bütün bunlar tek modelde ve en şık bir şekilde toplanmış: Gördüğünüz bluz ortaya çıkmış.

Brodesi yarı filtire yarı sarma puvan, nervürleri dört sıradan üç kısım. Uzunluğuna konuldukları için büstü uzun gösterirler. Yakası ile kolları vücudu en genç gösteren bir tarzda...

Pratik güzellik bilgileri

Kendiniz zayıflamadığınız halde yalnız bacaklarınızı zayıflatabilirsiniz. Eğer vücudunuza nisbetle kalın bacaklı iseniz mevsimini kaçırmadan söyleyeceğimiz ekzersizi yapınız:

Dizlerinizin az yukarısına çıkabilen sığ denizde elinizden geldiği kadar hızlı yürüyünüz. Buna iki, üç hafta devam ederseniz bacaklarınızın gözle farkedilecek derecede incelendiğini görürsünüz.

«Son Posta» nun tefriki: 1

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richard

Çeviren: Hatice Hatib

Sakin casus olmayınız!

Büyük Harbde Fransada bir casu sun kurşuna dizilmek üzere alaca karanlı

Fransaya ettiğim hizmetlerin mükâfata olarak Lejyon donör nişanile taltif edilmiş olmak benim için büyük bir şerefti. Sırf vatan aşkıyla, memleketime harb senelerinde ettiğim hizmetin acı ezizyetlerini bu nişan bana unutturmuştu.

Evet ben çok ezizyet ve ızdırab çekmiştim. Bilhassa harbin iki senesi, Madridde Alman atasenavalının yakınında geçirdiğim günlerin benim için unutulmaz hatıraları vardı. Onların yanında hüviyetimi meydana çıkaracak bir kelime telâffuz etmemiş lisanlarını anlayıp anlamadığımı çehremden anlayabilmek için Almanların yanında kasken Almanca beni tezyif ve tahkir eder yollu sözlerini kemali sükkünle dinlemiştim.

Fransızlar da benden nefret ediyorlar:

«Bir Fransız kadını için böyle Almanlarla düşüp kalkmak ne ayıp, ne çirkin, diyorlardı. Kim bilir ya babası, ya kocası cepheye muharebededir... Bu kadın hiç utanmıyor mu?»

Birçok dükkânlarda beni kapı dışarı ediyorlar; «Casuslara satacak malımız yok» diyorlardı.

Ben bütün bu tahkirlere cevap verecek vaziyette olmadığım için susuyordum. Kalbim kederle dolu idi. Fakat susmaya mecburdum. Sonra daimi bir korku içerisinde yaşıyordum. Hayatım her an tehlikede idi. Rahat bir uyku uyuyamıyordum. Beraber yaşadığım adam her an benim sırrımı öğrenebilirdi! Ondaki nefret ettiğim halde onunla her halini kollamaktı. Hayatımla oynuyordum. Ufak bir hareket bir kelime, bir bakış beni mahvetmeye kâfi gelebilirdi.

Hâlâ vakit vakit beklemediğim bir gürlütlü olunca bilâhithiyar yerimden sıçradım, o günlerin azabını ömrümün nihayetine kadar unutamam. Her zaman tehdid ve korku içinde yaşadım. Daha birkaç zaman evvel telefonda: «Yaşayacak dört yüz yirmi günün kaldı!» Demislerdi. Daha sonra gene telefonda: «Üç yüz gün kaldı» Dediler. Bir hafta evvel de aynı vasıta ile yaşayacak iki yüz yirmi günüm kaldığını haber verdiler.

Bundan başka da sık sık tehdid mektupları alırdım. Bu mektuplara o kadar alıştım ki okumadan sepete atardım. Ben harbin sonunda rahat ve sükûnete kavuşacağımı ümid etmiştim. Fakat ne gezer! Her an, evvelce tanıdığım olduğum çehrelere tesadüf ediyordum. Biri karşıma çıkıyor:

— Martha diyor. Beni hatırladınız mı? İspanyada Alman atasenavali ile yaşadığınız zamanlar beraber çalışmıştık?

— Bir başkası: Miralay İgnatien'in size Saint - Sebastien'e vollağı Rus benim, beni hatırlayabildiniz mi?

Diye soruyor. Bir diğeri de: — Martha diyor. Alman atasenavalının size çok büyük bir emniyeti vardı. B. selonda beni ona takdim etmiştiniz.

Beni gizli bir işle Fransaya yollamak istiyordu. Fransada benzin depolarını uçurmak için bana para teklif etmişti.

Evet Baron Fon K... nun bana oldukça büyük bir emniyeti vardı. Fakat oldukça diyorum, böyle işlerde hiç kimenin bir diğerine körü körüne emniyeti olamaz. Bunun için Baron çok ihtiyatlı hareket ediyordu. Hattâ bazan hareketi bile inceden inceye teccessüs ediyordu.

Ben zaten Almanlar tarafından olduğu kadar Fransızlar tarafından da şüphe altında yaşıyordum. Bu hal nihayet benim kuvvet ve irademli oldukça sarsılmıştı. Şefim Ladoux hapsoldüğü zaman Fransızlar beni işden çıkardılar. Bu hâdise benim sınırlarımı ve mukavemetimi adamakıllı sarsmıştı. O kadar ki bir gün Alman atasenavali:

— Size bu komediyi oynamaktan artık usandım! diye haykırdım.

Evet ben buraya vatanım olan Fransaya hizmet etmek için geldim. Size ihanet ettim. Plânlarımızı daima ben altüst ettim. İşlerinize mani olan benim. Çünkü ben Lorraine'de yetiştim. Orada, ta çocukluğundanberi bana sizlerden nefret etmeyi öğretmişlerdi anlıyor musunuz?

Şiddetle yüzüme inen bir darbe beni susmağa mecbur etmişti. Ve o, İspanya polisi tarafından beni tevkif ettirmek emelile dışarı fırlamıştı.

Fransaya avdetim için müsaade almak istemiştim. Bu müsaadeyi Fransızlar bana vermediler. Saint - Sebastien'deki Fransız teşkilâtından: «Fransaya dönmeyiniz, eğer dönerseniz tevkif edileceğiniz muhakkaktır.» diyorlardı.

Bin türlü müşkülattan sonra nihayet «Cerbeir» hududundan Fransaya girmeye muvaffak olmuşum. Pariste beni yeni bir sukutu hayal bekliyordu.

Albay Goube bana: — Niçin bizim iznimiz olmadan kendinizi meydana çıkardınız? demişti. Artık sizin hizmetinize ihtiyacımız kalmamıştır.

Albay Goube'ye ilk defa olarak ikinci şubede tesadüf ediyordum. Ben bu raya gelirken büsbütün başka bir tarzda karşılanacağımı ümid etmiştim.

Maamafih sukutu hayalini verdiği bütün yeisime rağmen içimde bir rahatlık hissediyordum. Nihayet yeni ve sakın bir hayata başlayabilecek, ve geçen günleri unutmaya çalışacaktım. Çünkü ben sadece herkesin nefret ettiği bir casus kadın değildim. Ben de diğer kadınlar gibi seven ve sevilen bir insandım, benim de yuvam bir saadet yuvası olabiliirdi... Fakat heyhat ki hatıralarım buna imkân bırakmıyordu!

Lejyon donör nişanını aldıktan birkaç gün sonra kumandan Ladoux ile, harb esnasında onun yanında çalışmış olan bir zabiti ögle yemeğine evime davet etmiştim. Bu zabıt harbden çok evvel Mata Hari'yi tanımış, ve onun ikinci şube servisine girmesine yine bu adam delâlet etmişti. Bana:

— Martha, dedi. Harb bize şimdi çok uzakta kalmış görünüyor. O zaman ettiğiniz hizmetlere mukabil şimdi siz

İta otomobille nakli

Lejyon donör nişanile taltif edildiniz. Fakat size şimdi o zamanlar ne büyük tehlikelere maruz kaldığınızı söylesem hayret ederdimiz... Fransada maruz kaldığınızı ve hiç şüphe bile etmediğiniz tehlikelerden bahsediyorum. Kumandan Ladoux sabırsız bir hareketle eski ar. kadaşını susturdu:

— Harb çoktan bitti, dedi. Bütün bunları unutupuz ve unutacağınızı da bana namus sözü vererek vadediniz.

Öteki cevap vermedi. Unutmak!.. Ben onun gözlerinde acı bir mana seziyordum. Belki de benim gibi iki taraflı casus olan Mata Hari'yi ızdırabla düşünüyordu.

Evet ben, o zamanlar, Fransada be - Kumandan Ladoux ilk önce mahkûm olmuş olduğunu hiç öğrenemeyeceğim. Bu tehlikelere, vatanım için yabancı memleketlerde çalışırken maruz kalmışım! Kumandan Ladoux ilk önce mahkûm olmuş sonra affedilmişti. Şimdi Ladoux'un hatıralarını yükseltmek istediği Mata Hari ile Pierre Lenoir mesleklerine kurban gitmişlerdi. Ben de kendi hesabına bir çok casusları ele vererek ölümlerine sebep olmuşum. Fakat onlar benden uzaklarda yok oluyorlardı. Onların sonlarını gözlerimle görmediğim için bu şeyin fecaatini iyice hissedemiyordum. Bir defa yolumun üstünde bir cesedle karşılaşmışım. Fakat o gün de anlamam ki, bu netice bütün casusların sonu olabilir. Hepimizin sonu... Mesleğin icabı... Belki de pek yakında bu âkibete kendim de uğrayacağım.

Bilbao'da idi. Alman atasenavalinin adamı olan Alman zabitlerinden Stephan ile beraber Bilbao'ya gitmiştim. Orada, harb bidayetinde, bitaraf İspanyolar tarafından müsadere edilmiş olan bir çok Alman ticaret gemileri vardı. Beni, bilhassa bu gemiler çok alâkadar etmekte idi. Çünkü onların oynadıkları mühim rolleri biliyor değilim. Onlar telsizlerini ve adamlarından bir kısmını muhafaza etmişlerdi. Gemiye aid sandallarla Alman tahtelbahirlerine gizlice yatacak götürüyorlardı. İşte biz bu gemilerden birine gitmiştik. Orada Alman trapoğunda sayılıyorduk. Zabitler benim yanımda pervasızca konuşuyorlardı. Çünkü beni hem İspanyol hem de kendi lisanlarını bilmiyor zannediyorlardı. Bir kadın eğer genç olur ve güzel addedilirse muhakkak ki her zaman olduğu gibi harb esnasında da, en olmayacak yerlerde erkeklerin alâkasını uyandırır.

Gece olduktan sonra biz yeniden karaya avdet ettik. Bir sandal bizi bir kayanın kenarına bırakmıştı. Bu kayanın dibinde bir adam yatıyordu. Stephan ona yaklaşmıştı. Bize refakat eden bahriyelie:

— Fenerini getir!

Emrini vermişti. Bahriyeli elektrik lâmbasile yerde yatan adamı aydınlatmıştı. İki omuzunun arasında saplanmış bir hançer duran bu adam bir ölü idi. Stephan bu gibi şeyleri görmeğe alışmış bir tavırla:

— Bu Carlix'tir!

Diye mırıldandı. Sonra bana döne

Birer derece terfi eden orta tedrisat muallimleri

Birer derece terfi eden orta tedrisat muallimlerinden bir kısmının isimlerini dün neğretmiştik. Listenin diğer kısmını bugün dercediyoruz:

25 liradan 30 liraya çıkanlar

Bakırköy ortadan Samiye Tüzkan, Bursa birinci ortadan Fatma Zehra Yazıcıoğlu, Ankara musiki öğ. okulundan Hasan Önen, Adana Er. Öğ. okulundan İbrahim Sayar, İst. Er. Öğ. okulundan Şükrü Özalpın, İz. Kız ortadan Kerime Aydaş, Alpullu Öğ. okulundan Ömer Uzgıl, Tilkilik ortadan Baha Öztürk, Adana 1. ci ortadan İsmail Hakkı Ergin, Aksaray ortadan Necmeddin Gönenç, Aksaray ortadan Zeki Demirelli, Gaziantep İlesinden Tevfik Atalay, Kayseri İlesinden Nevzat Yücel, Malatya İlesinden Sadı Arcaç, Malatya İlesinden Celâl Bensoy, Malatya İlesinden Lütfi Kipler, Ankara Er. İlesinden Cahid Asal, Antalya İlesinden Davud Akıldil, Balıkesir İlesinden Kemal İren, Bursa İlesinden Pakize Arkan, Denizli İlesinden Vasıf İnal, Denizli İlesinden Ömer Refik Korkan, Diyarbakır İlesinden Galib Pekin, Diyarbakır İlesinden Faik Kutal, Diyarbakır İlesinden Remzi Tang, Diyarbakır İlesinden Salih Zorlutuna, Erzurum İlesinden Nurettin Belek, İz. 2. ci İlesinden Mehmed Öz, İz. 2. ci İlesinden Hüseyin Sezer, Adana Er. İlesinden Sami Göksu, İz. 2. ci İlesinden Şakir Candoğan, İz. 2. ci İlesinden Alaettin Candemir, Adana K. İlesinden Melâhat Tüzün, Ankara Gazi İlesinden A. Hamdi Korcan, Ankara erkek İlesinden Mahmud İşıtman, Kars İlesinden Vehbi Öte, Kars İlesinden Süleyman Tamer, Kayseri İlesinden Ekrem Erkmen, Sivas İlesinden Nuri Aykut, Adana erkek İlesinden Fazıl Demirci, Tilkilik orta okulundan Halid Aksan, Amasya ortadan Bekir Ulusoy, Biga ortadan Refet Angın, İz. Buca ortadan Musavver Andaç, Burdur ortadan A. Selçuk Köseoğlu, İçdr ortadan Kadri Sungun, Kadıköy 3. cü ortadan Melek Yazar, Konya ortadan Kemal Edil, Nazilli ortadan Reşad Öngel, Edirne ortadan İhsan Ertekin, Edremit ortadan Süreyya Caner, Biga ortadan Münir Burç, Adapazar ortadan Yusuf Ulusoy, Adapazar ortadan Zehra Gecedoğan, Akşehir ortadan Ramazan Bingöl, Balıkesir İlesinden Cemal Tahir Berkün, Edirne erkek İlesinden Hatice Talât Gürlür, Adana kız İlesinden Belkis Nedim Zencirkıran, Adana kız İlesinden Hadiye Çobangülü, Ankara kız İlesinden Suzan Nuri Pamir, Afyon İlesinden Ahmed Ünal, Ankara ikinci ortadan Nimet Dölen, İz. 2. ci İlesinden Kâni Taylan, Cumhuriyet İlesinden Halid Tanrıkulu, Cumhuriyet İlesinden Vasiye Boycan, Adana kız İlesinden Zehra Doğruman, Adana kız İlesinden Sıdıka Tanyoğlu, Ankara kız İlesinden Perihan Tinç, Ankara Gazi İlesinden Pakize Aksu, Afyon İlesinden A. Zekeriyâ Gökaytaç, Ankara Er. İlesinden Rukiye Ustabasıoğlu, Ankara Er. İlesinden Şaziye Berrin - kut, Antalya İlesinden Kemal Ant, Diyarbakır İlesinden Şerif Kışmır, Erenköy kız İlesinden Sadiye Sarhan, Çamlıca kız İlesinden Zehra Ganimet Doğu, Eskişehir İlesinden Rahmi Öztoprak, İst. kız İlesinden Fahriye Nigar, İz. kız İlesinden Afife Ok - sugür, İz. kız İlesinden Meymune Kıvılcım, Kandilli kız İlesinden Nihal Üter, Kasta - monu İlesinden Hüseyin Avni Uzer, Kastamonu İlesinden Hayri Erdoğan, Sivas İlesinden adalet Kök, Balıkesir Er. Öğretmen okulundan Zibande Necef, Edirne kız öğretmeninden Ruzane Üzel, İstanbul kız öğretmeninden Fahriye Arık, Göztepe okulundan Faik Öz, Ankara 2. ci ortadan Fatma Münevver Bıroan, Aydın ortadan Nimet Ak, Bakırköy ortadan Rabia Altunç, Beşiktaş ortadan Samime Purut, Beyoğlu ortadan Nevvare Akozan, İz. Buca ortadan Kemal Yalaz, Çanakkale ortadan Fahrünnisa Tari, Davudpaşa ortadan Dürdane Alkaya, Gazl. Os. Paşa ortadan M. Hayrettin Tülin, Kadıköy 3. cü ortadan Hayriye Semiha Kömürö - oğlu, Manisa ortadan İhya Çobansoy, Mar - dın ortadan Sedat Yesugey, Süleymaniye ortadan Ayye Seniha İrmak, Taksim ortadan Müzeyyen Seven, Taksim ortadan Vedia Elgün, Trabzon ortadan Lütfi Yalın, Kandilli İlesinden İffet Yılmaz, Konya kız öğretmeninden Ali Ulvi İkiç, Adapazarı ortadan Hatice Muallâ İzzil, Konya İlesinden Arif Şahap, İst. kız ortadan Yaşar İsfendiyar -

20 liradan 25 liraya çıkanlar

Kastamonu ortadan Emine Yaman, Beyoğlu ortadan Saadet Kırış, Çorum ortadan Cavide Sönmezler, Galatasaray İlesinden Ali Bırhanettin Derin, Ödemiş ortadan Hüsamettin Kutman, Eyüb ortadan Sabih Özlü, Üsküdar 2 inci ortadan Bedriye Arkan, Galatasaray İlesinden Muhsin Demironat, Galatasaray İlesinden Selâmi Akalın, Çorlu ortadan Mürüvvet Uğur, Maraş ortadan Adalet Yaşa, Pertevniyal İlesinden Ali Hakkı Sözer, Bilecik ortadan Sadık Renkiler, Elbistan ortadan Zeki Cevad Eresan, Beşiktaş ortadan Rıza Bediz, Ordu ortadan Ömer Besim Büke, İnegöl ortadan Feriha Seben, Nişantaşı K. ortadan Mutahhara Ar. Çatalca ortadan Ahmed Niyazi Anlu, Burdur ortadan Muazzez Tilkiöğlu, Ünye ortadan Salih Zeki Çağlar, Çapa ortadan Nurefşan Tardu İst. kız İlesinden Lerman Bengisu, Gazl. Os paşa ortadan Suzan Kocatürk, Adana Er. Öğ. okulundan Hilmi Tümer, Aksaray orta - dan Adalet Turgay, Düzce ortadan Meziyet Yaban, Bilecik ortadan Safiye Nebahat Tansel, Ankara Gazi İlesinden Seyfettin Toray, Fatih ortadan Ahmed Doğur, İnegöl ortadan Kadriye, Eskişehir İlesinden İhsan Taykurt, Ödemiş ortadan Ali Muhtesem Sarici, Ankara musiki Öğ. okulundan Aslıce Duru, Fatih ortadan Vedia İlyson, Ödemiş ortadan Fikri Çiçekoğlu, Ş. Karahisar ortadan Müeyyet Avşar.

SON

Ziraat: Bizde meteoroloji teşkilâtı

(Başarıları 7 nci sayfa)

19 — Ankarada yol ve kanalizasyon işlerine esas teşkil edecek yağış cetvel - leri.

20 — Gece vukubulan bazı cinsî vak'alar da semanın bulutlu olup olmadığı hakkında adliyece istenilen malûmat.

21 — Dolu ve don tahribatının derecesini tesbitte yarayacak günlük hava vaziyeti raporları.

22 — Küşuf hâdisesinin hududu dahilinde semanın bulutluluğu ve açıklığı bakımından tetkike en müsaid noktanın tayini.

23 — Barajların tesisinde yağmur ve sellerin tesirini gösteren rasadlar.

24 — Limanların inşasında rüzgârların istikamet ve kuvvetleri hakkında istenilen malûmat.

25 — Tayyarelerin yollarını takibe yarayacak hava rasadları.

Hülâsa modern Meteorolojinin müstefid etmediği iş yoktur. Bilhassa Ziraatte Meteoroloji malûmatı bütün teşebbüslerin ruhudur.

Tavmmnan

rek sordu:

— Kendisini tanı mıydınız? Bu bir Fransız bahriye zabitidir.

Evet ben bu adamı tanıyordum. Kendisini Fransada birçok defalar görmüş - tım. Fakat Stephanın nazırları karşı - sında soğukkanımı tamamile muhafaza etmeğe muvaffak oldum. Ve gayet sakın bir sesle:

— Hayır. Tanımıyorum, cevabını verdim.

— Bu ölüm, bütün bize ihanet edenlerin ölümlüdür! Bu adam iki taraflı bir casustu.

Bu sözleri söyliyerek benim koluma girmişti. Karanlıkta, beni âdetâ sür - lüyordu. Düşünüyordum: Bu sahne acaba benim için mi hazırlanmıştı? Bir tehdid, bir ders mi idi? Yoksa yalnız bir tesadüften ibaret miydi? Soğukkanımı hiç

kaybetmeden Stephan'ı takip ediyordum.

Tehdidlerin daha açık olduğu zamanlar da olmuştu. Saint - Sebastien civarında bir gün üç adam beni zorla denize kaçırmışlardı. Bunların Baron Fon K... nın adamları olması çok muhtemeldi. O gün, kendimi denize atarak ellerimden kurtulabilmişim. Dalgalar beni baygın bir halde kumsala atmıştı. Omuzumda acayip bir de yara vardı. Üzerime ateg mi etmişlerdi? Nasıl kurtulabilmişim? Acaba ben denize atıldığım zamanlar on ların sandalı da mı devrilmişti? Beni nasıl kaçırmışlardı? Bunları hiç anlayama - mışım.

Carlix'in deniz kenarındaki cesedi benim üstümde büyük bir tesir yapmıştı.

(Arkası var)

Askerî hazırlıklar aynı hızla devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

menedilmiştir. Almanya - Holanda de - miryolunda seyrüsefer katedilmiştir. Ec - nebi limanlarda bulunan Alman vapur - larına limanlarına dönmeleri emri ve - rilmiştir. Holanda hududunda askerî kuvvetler görülmektedir.

Fransızların hazırlıkları

Paris 26 (Husu - si) — Dün silâh altına alınmış o - lan 3 sınıf ihtiyat - tan başka bugün Vekrar üç sınıf ih - tiyat celbedilmiş - lerdir. Trenler şark hududuna mütemadiyen as - ker taşımaktadır - lar. Gene aynı istikamette yiyecek ve malzeme dolu kamyon katarları görü - lülmektedir. Benzin istihlâki kontrol altı - na alınmıştır. Fransa toprakları üzerin - de ecebi tayyarelerin uçuşları menedil - miştir.

Beruttan gelen haberlere göre limana her gün Fransız ve bilhassa müstemleke askerleri gelmekte ve vapurlardan kara - ya çıkarılmaktadır.

Lehilerin hazırlıkları

Varşova 26 — Bugün bütün Po - lonya harb hazı - rlıklarla meşgul - dür. Seferber edil - len kuvvetlerin yekünü bir buçuk milyon tahmin e - dilmektedir. Bü - tün otomobiller ve atlar müsade - re olunmuştur. Kı - taat hududlarına sevk olunmaktadır.

Bu sabah saat 6,45 de Almanlar Cla - rna hudud karakoluna taarruz etmişler ve Slovakya'daki civar tepelerden üç salov top atmışlardır.

Polonya Sitezyasında kâin Mesty - wickie postasına da Almanlar tarafın - dan tecavüz edilmiştir. Almanlardan iki yarık vardır.

Gene Silezya mıntekasında 160 kişilik bir Alman müfrezesi Polonya toprakları - na girerek yarım saat kalmış ve bir köp - rünün tamiri ile meşgul olmuştur.

Ostrolenka mıntekasında Myslinice civarında bir mitralyöz bulunan bir AL - man devriyesi Leh arazisine girerek bir kilometre kadar ilerlemiştir.

Almanların açtığı ateşe mukabele e - den Polonyahlar birinci süvari alayına mensub bir Alman neferini öldürmüşler - dir.

Devriyenin diğer efradı mitralyözü bu - rakarak geri çekilmiştir.

Bugün verilen karara göre bundan böyle memnu Leh mıntakaları üzerinde görülecek her tayyareye karşı ateş açı - lacaktır.

Almanların iddialarına göre

Berlin 26 (A.A.) — «Deutsche Allge - meine Zeitung» Lodza 32 Alman öldür - üldüğünü bildirmektedir.

İngilizlerin hazırlıkları

Londra 26 — C - tobüsler, sıhhiye otomobilleri ha - line ifraz edilmiş olarak icabın - Londra halkın - dan lazım gelen - leri hastanelere nakletmeğe âma - de bulunmakta - dır.

Halkın icabın - da Londrayı tahkiye edebilmesi için muk - tazi bütün tedbirler itihaz edilmiştir. Muallimlerin mezuniyetlerine nihayet vullamıştır. Muallimler, icabında, tale - benin mektepleri tahkiye emeleri için hazırlıklar yapmağa memur edilmişler - dir.

Westminster manastırındaki kıymetli avrak ile tarihi hazineler kırlarda kazılan derin mahzenlere nakledilerek emniyet altına alınmıştır.

Gazetelerin yazdığına göre, üç İngiliz hava fırkası Mısır, Sudana ve Kıbrıs

gitmek üzere Filistinden ayrılmıştır.

Mısra yeni Hind kitabı gelmektedir.

Kanadada

Ottawa 26 (A.A.) — Müdafaa nazırı Maokenzie daimî milis teşkilâtını takvi - ye edecek olan ihtiyat Kanada kuvvet - leri için gönüllü kaydedilmeğe başlan - dığını ilâve etmiştir.

Milis teşkilâtının vazifesi şimdiye ka - dar sahil istihkamları ile sını müesse - seleri muhafaza etmekten ibaretti.

Harbor Main Kanada, 26 (A.A.) — İngiliz Bertek kruvazörü İngilterenin Atlantik filosu kumandanı Amiral May - rick'i hâmil olduğu halde birdenbire li - mandan ayrılmıştır. Nereye hareket et - tiği bilinmiyor.

İtalyanların hazırlıkları

Roma 26 — Mus - solini, Kont Cianc ile münakalât na - zarı Benni'yi ve ordu, donanma ve hava erkânı - harbiye reislerini kabul etmiş ve kendileri İtal - yanın askerî ha - zırlığı meselesi hakkında görüş - müştür.

Mareşal Balbo İtalyadan Trablusa dön - müştür. Mareşalin Trablusa varır var - maz Libyadaki askerî seferlerle görüştü - ğü ve bunu müteakib silâh altına alınan efradı teftiş ettiği bildirilmektedir.

İtalyan hükümetinin bugün İtalyadan Fransaya geçmek isteyen tebaası için hu - dudu kapamıştır.

Danzigde vaziyet

Londra 26 — Danzig limanında bu - gündün itibaren seyrüsefer menedil - miştir.

Leh komiseri bugün âyan meclis reisine üç protesto tevdi etmiştir. Bun - lardan birincisi Förster'in Danzig dev - let reisi olarak ilâna mütealliktir. İkincisi iki Leh gümrük memurunun tevkifine, üçüncüsü de bugün Danzig polisi tarafından Danzigde bulunan Leh resmî gaz şirketinin merkezi ida - resinde yapılan taharriyata ve gazle - rin müsaderesine mütedairdir.

Almanların küçük devletlere verdiği teminat

Londra, 26 — Gelen haberlere gö - re bugün Almanyanın Brüksel ve Lâ - hay elçileri Felemenk ve Belçika hü - kûmetlerine, bitarafıklarını muhafa - za şartile Almanyanın da buna ri - yet edeceğini bildirmişlerdir.

İsviçreye de aynı teminat verilmiş - tir.

İspanya bitarflığını ilân ediyor

Burgos 26 (A.A.) — İspanya kabine - si bugün toplanarak enternasyonal va - ziyeti tetkik etmiş ve hariçteki bü - tün siyasi mümessillerine gönderdiği talimatta bir harb çıktığı takdirde İ - spanyanın kat'î bir bitarflık muhafaza edeceğini bildirmiştir.

Orta Avrupa vaziyeti nasıl görüyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

riyor) — Buraya son gelen haberler sul - hün umumi surette her tarafta tutulmak - ta olduğunu ve bunun için muhtelif isti - kametlerde çalışıldığı gösteriyor.

Bugün, düne nisbetle, buhran daha yumuşak bir safhaya girmiştir. Hatta bu defa buhran bundan evvelkilere nisbetle daha yüksek hararet dere - sine çıkmıyacaktır. Yalnız bura me - hafilin kanaatine göre muhtelif ta - raflar arasında bulunacak hal şekli - nin bir iki günde elde edilmesi mu - temel değildir. Yapılmakta olan bir - çok teşebbüsler arasında bir hayli müzakereler cereyan etmesi ve bu - rada bir formül bulunması için bir hayli zaman geçecektir.

Burada kanaat bu merkezdedir. Harb ihtimali zayıf addedilmektedir. Bununla beraber Macaristan da diğer memleketler gibi her türlü ihtiyat ted - birleri almakta devam etmektedir.

Hitlerin İngiltereye teklifler yolladığı tahakkuk etti

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Kabinenin 2 buçuk saat süren bugünkü toplantısında Henderson da hazır bulun - muştur. Kabine yarın tekrar toplanacak - tır. Parlâmentonun ise Pazartesi günü toplanacağı bildirilmektedir.

Teklifler nelerdir?

Londra 26 — Reuter ajansının res - mî mehafilden öğrendiğine göre, Hen - derson ile Hitler'in görüşmeleri mev - zuu hakkında bu sabah bir Londra ga - zetesinin Berlinden alarak neşrettiği makale tamamen asılsızdır.

Bu gazete Daily Express'dir ve Hit - lerin tekliflerini şu şekilde hülâsa et - miştir:

1 — İngilternin Versailles muahede - sinin son haksızlıklarını ortadan kal - dırması ve eski Alman müstemlekele - rini iade etmesi şartile Almanya bu memleketle 25 senelik bir ademi tecavüz misakı akdetmeği kabul edecek - tir.

2 — Danzig'in Almanyaya iadesi lâ - zımdır.

3 — Koridordan bir Alman otomo - bil yolunun geçmesine müsaade edil - mesi mukabilinde Danzig limanında Polonyaya on sene müddetle bazı hak - lar verilecektir.

4 — Kanun ve nizamın idamesi me - selelerinin halli ve Almanlar aleyhin - deki tethiş hareketlerine nihayet ve - rilmesi için Almanya ile Polonya ara - sında müzakerelere başlanması lâzım - dır.

5 — Almanya Polonya ile bu mem - leketin yeni hududlarını on sene için garanti eden bir ademi tecavüz misa - kı akdetmeği kabul etmektedir.

Paris 26 — Hitlerin Fransız ve İngiliz büyük elçileri ile görüşmelerinin mev - zuu ve mahiyeti hakkında tam bir ketu - miyet muhafaza ediliyor.

Ancak şu kadar söyleniyor ki, Hitle - rin beyanatının mevzuu pek umumidir. Alman hükümetinin hakikî maksadları hakkında hiç bir şeyi ihtiva etmediği gi - bi dün Daladye tarafından demeyan e - dilen prensibler hakkında da Alman hü - kûmetinin hattı hareketini tenvir etme - mektedir.

Bugün öğleden sonra Hitler tarafından kabul edilen Coulondre Daladyenin ken - disine izah ettiği üzere, Fransanın nok - tai nazarını şüphesiz Alman devlet rei - sine arz etmiştir.

Berlin ne diyor?

Berlin 26 (A.A.) — Havas: İngilterenin Berlin büyük elçisi Hen - dersonun yarın Berlince avdet edeceği ha - beri siyasi mehafilde çok büyük bir alâ - ka uyandırmıştır.

İyi malûmat alan Alman mehafilinde, vaziyetin inkişafında hiç de ilâse bir te - vakkuף arz olduğu ve yarına kadar is - tinaî ehemmiyeti haiz kararlar bekle - memek lâzım geldiği hisas edilmekte - dir.

Bu gece Reichstagın toplantıya çağırıl - masından vazgeçildiği anlaşılıyor.

Amerikalılara göre teklifler

Vaşington 26 (A.A.) — Sefirlerin Hitler tarafından kabul edilmesini mü - teakib Amerikanın Berlin maslahat - güzârı hariciye nezaretine bir telgraf çekmiştir. Bu telgrafın şifreleri açıl - dıktan sonra hâsil olan kanaat Hitle - rin sefirlerle yaptığı mülakât esna - sında müzakere kapılarını tamamilâ ka - pamadığı merkezindedir. Bununla be - raber Alman devlet reisinin Ruzvelt tarafından teklifi ve Polonya tarafın - dan tasvib edilen hal şekillerini kabul edip etmeyeceği malûm değildir.

Vaşington 26 (A.A.) — Harbiye ne - zareti müsteşarı Johnson reiscümhur Ruzvelt ile görüşmüştür.

Bu mülakattan sonra Johnson mat - buata, harbiye nezaretinin her ihtimale karşı bütün tertibatı aldığını söylemiş ve şunu ilâve etmiştir:

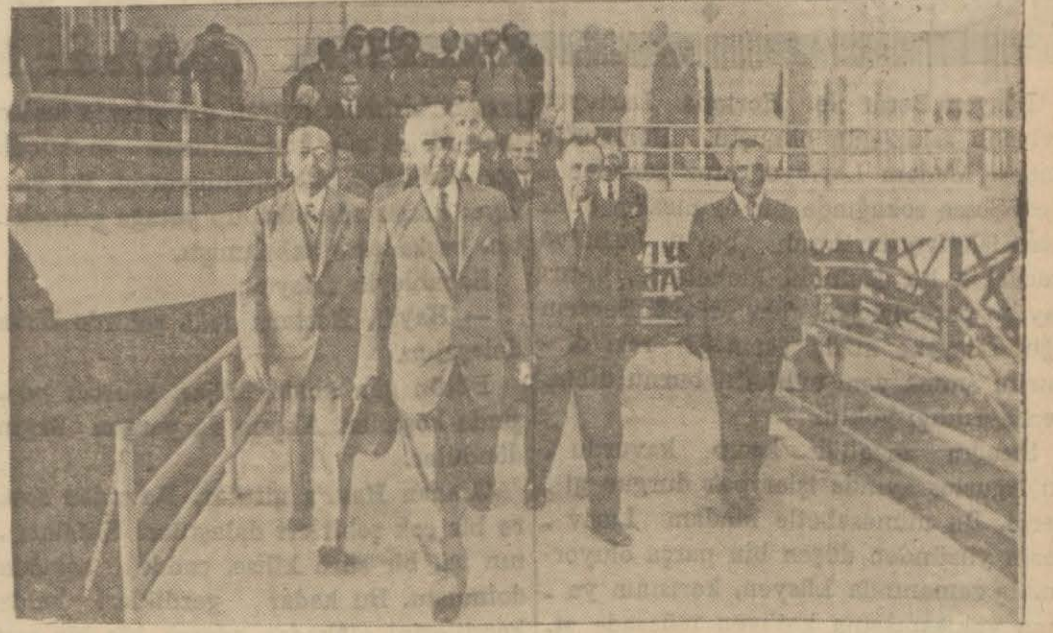
Avrupadan gelen haberlere göre, bek - lenilmeyen yeni müşkülât çıkmadığı tak - dirde, buhran sulh yoluna girmişe ben - ziyor.

İyi bir alâmet daha!

Berlin 26 — Hitler, yarın açılacak o - lan sonbahar Laypzig fuarını tertib et - miş olanlara bir tebrik telgrafi gönder - miştir:

Bu fuarın açılması, harb tehlikesinin

Millî Şef ve Vekiller Ankaraya vardılar

Millî Şef deniz köşkünden ayrılırken

(Baştarafı 1 inci sayfada)

den sonra saat 15,30 da Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve eski Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalpı kabul buyurmuş - lardır.

Millî Şef müteakibin saat 16 y 20 ge - ce Floryaya gelen Alman büyük elçisi von Papani kabul etmişlerdir. Millî Şef İsmet İnönü Alman büyük elçisi ile bir saat on dakika görüşmüş ve bu görüşme esnasında Hariciye Vekili Şükrü Saraco - ğlu ve Berlin sefirimiz Hüseyin Gere - de hazır bulunmuştur. Alman büyük el - çisi mülakâtı müteakib saat 17,30 da o - tomobille Floryadan ayrılmıştır.

Reiscümhur İsmet İnönü Alman bü - yük elçisinden sonra sıra ile Başvekil doktor Refik Saydam, Dahiliye Vekili Faik Öztürk, Millî Müdafaa Vekili Ge - neral Naci Tınaz, Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoyu kabul etmişlerdir. Bu sırada Parti genel sekreteri, Fikri Tuzer, vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar, İs - tanbul komutanı General Hâlis Bıyıktaş, Parti müfettişi Tevfik Fikret Silay, eski Adliye Vekili Hilmi Uran, eski Varşova sefiri Ferid, Bilecik mebusu Salih Bozok Millî Şefi uğurlamak üzere Floryaya gel - mişlerdir.

Reiscümhur İsmet İnönü ve ken - disini uğurlamağa gelen diğer zevatla ki - sa bir müddet görüştükten sonra refa - katlerinde refikaları Bayan İnönü, Baş - vekil doktor Refik Saydam, Hariciye Ve - kili Şükrü Saracoğlu ve maiyeti erkânı bulunduğu halde motörle deniz köşkü a - çıklarında demirli bulunan Savarona ya - tına geçmişlerdir. Yat saat 18,50 de de - mir almış ve Derinceye hareket etmiş - tir.

azalmış olduğuna bir delil sayılmakta - dır.

Ruzvelt'in Hitler'e ikinci telgrafi

Vaşington 26 (A.A.) — Ruzvelt, Po - lonya Reiscümhurunun kendi mesa - jına vermiş olduğu cevabı ikinci bir telgrafı Hitler'e bildirmiştir. Polon - ya Reiscümhuru Mosciki, bu cevabın - da doğrudan doğruya müzakerat icra - sı veyahud bir telifi beyn usulile ih - tilâfın halledilmesi tekliflerini kabul etmektedir.

Son Posta — Bu haberi dün, şehir taburunda bildirmiştik.

Kanada Başvekil de aray bulmak istiyor

Ottawa 26 (A.A.) — Kanada başve - kilî Mackenzie King, bugün Hitlere, Mussolini'ye ve Polonya Reiscümhu - runa birer telgraf çekerek harbin ö - nüne geçmek için bütün otoritelerini kullanmalarını ısrarla rica etmiştir.

«Biz böyle sulh istemiyoruz»

Paris, 26 (A.A.) — Fransız matbu - atının Fransız milletinin hissiyatına tercüman olan vaziyeti, sükün ve ne - fese itimaddır.

Figaro gazetesi, bir taleb terviç edilir edilmez başka taleplerin ileri sürül - mekte olmasına binaen Avrupanın bir senedenberi daimî bir heyecan içinde yaşamakta olduğuna işaret ettikten sonra diyor ki:

«Bir anlaşmaya varmak için samimî surette sarfedilen gayretlerin her de - fasında bu anlaşmayı bozmağa teşvik yerine geçmesine imkân yoktur. Böyle bir sulh, sulh değildir. Onun biçim - sulh istemiyoruz.»

Millî Şef, Başvekil ve Hariciye vekili Derinceye yatan inerek Riyaseticüm hur trenine geçmişler ve saat 23 de yollarına devam etmişlerdir.

Hariciye Vekili dün de sefirlerle görüşti

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu dün Perapalas otelinde evvelâ İngiliz sefiri Hughe Knatchbull Hugessen'i, müteak - iben dün Romanyadan tayyare ile şehri - mize gelen Rumen sefiri M. Stokayı ka - bul etmiş ve kendileri bir müddet gö - rüşmüştür.

Hariciye Vekili saat 15 de Perapalas o - telinden ayrılarak Floryaya gelmiş. Millî Şef İsmet İnönü tarafından kabul olun - muştur. Şükrü Saracoğlu Millî Şef İsmet İnönü ile Alman büyük elçisi von Pa - penin mülakatlarında hazır bulunmuş ve saat 18 de Floryaya gelen Fransız büyük elçisi M. Massigliyi kabul etmiştir. Ha - riciye Vekili ile Fransız büyük elçisinin görüşmeleri bir çeyrek kadar devam et - miştir.

Mareşal Ankaraya döndü

Trakyadaki büyük geçid resmini mü - teakib evvelki gece Edirnedan şehrimize gelen Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak dün akşam saat 19 da An - kara ekspresine bağlanan hususi vagonla Ankaraya hareket etmiştir. Mareşal Fev - zi Çakmak, Haydarpaşa istasyonunda şehrimizdeki generaller ve askerî erkân tarafından uğulanmıştır.

Millî Müdafaa ve Münakalât Vekilleri

Şehrimizde bulunmakta olan Millî Mü - dafaa Vekili General Naci Tınaz ve Münakalât Vekili Ali Çetinkaya bu ak -

Sulh teşebbüslerinin sonunu bekliyoruz!

(Baştarafı 3 nci sayfada)

Meselâ Avusturya, Çeko-Slovakya ve Arnavudluk yeniden ihya olunacak. Le - histan kurtulacak, İtalya da Habesistan - la Libyadan çıkarılacaktır.

Asyada ve Pasifikte dahî harb netice - sinin her iki şıkına göre mühim tebed - dülter olacaktır. Sovyet Rusya - Alman - ya anlaşması basit bir ademi tecavüz paktı değil de, söylendiği gibi bir harb halinde bu pakta bir Alman - Rus teş - rihi mesaisi halinde tecelli edeceği doğ - ru ise bu takdirde Asyada en evvel Sov - yet Rus tehdidine maruz bulunacak olan yer Hindistandır.

Alman - Rus yeni anlaşması bakımın - dan Japonyanın alacağı kat'î durumu henüz bilemiyoruz. Eğer Japonya Rusya ile uzlaşabilirse İngiltereye taarruz et - mek isteyecek ve Çinde ve Pasifikte bu - lunan İngiliz müstemlekelelerini almağa çalışacaktır. Eğer Japonya yeni vaziyeti Rusya ve Almanya aleyhinde İngitere ile anlaşmaya sebep tutarsa, Rusya batı - da bir harb ile meşgul olmyacağından, o - nunla haklaşması pek güç olacaktır.

Elîhasî görüyoruz ki sulh olsa da, harbolsa da gene bazı tebeddülât mukad - der ve muhakkaktır.

Onun için biz Balkanlılar, her zaman - dan ziyade sıkışıp birleşmemizi icab et - tiren zamanı yaşıyoruz. İftirakin birer birer avlanmağa icab ettirebileceğini şu sayfalarda defaatla yazdık, şimdi de tek - rar ediyoruz ki tâbi ve esir düştükten sonra ha Dedeağaç, ve Dobrice alınmış ve ha alınmamış, bunların ne gibi bir kıymet ve ehemmiyeti olabilir!

H. Emir Erkilet

"Son Posta,"nın Hikâyesi

GEÇ BAKALIM VEZNEYE!

Çeviren: Falk Bercmen

Lüsyen Berar ile Hortans Larivyer evleneli sekiz gün olmuştu. Hortans'ın annesi Madam Larivyer otuz seneden beri Şosse sokakında bir oyuncakçı dükkânı işletiyordu. Uzun boylu, kuru ve müstebid bir kadındı. Mahallede, hatırı sayılır paralılarından olan Mösyö Berarin oğlu Lüsyene kızını vermeğe razı olmuştu ama yeni evlilerin burnu dibinden ayrıldığı yoktu.

Sıcakın ortalığı kasıp kavurdu. 27 Ağustos ayında işler pek durgun girdi. Bu münasebetle Madam Larivyerin yüzünden düşen bin parça oluyordu. İş zamanında Lüsyen, karısının yanına yaklaşmasına kat'iyen müsaade etmiyordu. Bir sabah ikisini dükkânda 8-püşürken yakalamamış mıydı? Hem de böyle evlendikten sekiz gün sonra! Ne ayıbdı bu? Halbuki o merhum kocası ona dükkânın içinde parmağının ucunu bile dokundurmuştu.

Lüsyen kayınvalidesine isyan etmemekle beraber, kocasının arkası dönük olunca uzaktan olsun karısına öpüştük yollamayı ihmal etmezdi. Nihayet bir gün dayanamadı. kayınvalidesine vâdîni hatırlattı; bunun üzerine ihtiyar kadının kaşlarını çatarak:

— O da nesi? dedi, bir öğleden sonra şöyle Vensan ormanına kadar uzanın, orası size yeter de artar bile..

Genç evliler birbirlerine bakakaldılar. Hortans da annesini pek çekilmez bulmağa başlamıştı. Gündüz neyse, gece de rahatcağ, başbaşa kalamıyorlardı. En hafif bir gürültü ile uyanan Madam Larivyer, odalarında bir ışık gördü mü hemen kapıya seğirtiyor ve hasta olup olmadıklarını soruyordu. «Bir şey yok» derlerse:

— Zıbarıp yatsanız daha iyi olur! dedi, yine yarın öğleden sonra uyuklamağa kalkarsınız!

Bu işkenceli hayat artık çekilmezdi doğrusu.. Lüsyen karşılık verip kayınvalidesine kavga etmemek için kendisini zor tutuyordu. Mahallede, kendilerinin daha az zengin olanların bir çoğu karılarını İsviçreye, İtalyaya göndermişlerdi de, onlar çok şükür zengince oldukları halde gidemiyorlardı.

★
Ertesi günü oyuncakçı dükkânında kıyamet koptu. Lüsyen babası mahal-
lelinin pek sevdiği Berar baba, öğle yemeğine gelimine gelmişti. Yemekten sonra baba Berar:

— Çocuklar, size bir hediye getirdim, diyerek cebinden iki tren bilet çıkardı. İhtiyar kaynana bunu görünce boğuk bir sesle sordu:

— Nedir bu kuzum?

— Çocuklara aldım, bütün Norman diyayı dolaşınlar diye.. birinci mevki iki bilet. Nasıl çocuklar hoşunuza gitti mi? Bilet bir aylık, görevim sizi yine beyaz bir halde dönün!

Madam Larivyerin pek canı sıkıldı. İtiraz edeyim dedi olmadı, zaten itiraz da etse faydasızdı.

Genç karı kocayı Berar baba, istasyonuna kadar götürdü.

Trene atlayan genç evliler bütün koridor boyunca boş bir kompartıman aradılar. Yoktu. En nihayet içinde uyuklayan bir ihtiyarın bulunduğu kompartımana daldılar. Çantalarnı fileye koyarak yan yana oturup birbirlerine bakarak gülmüşediler. Fakat ihtiyar, onların gelmesi üzerine uyanarak, gençlerin böyle sıkı sıkı birbirlerine sokulmalarını hoş görmediğini gösterir bir eda takındı. Zavallı genç kadın hirsından başını çevirip yavaş yavaş ağlamağa başladı. Biran ihtiyarın yakın bir istasyonda inceğini düşündü. Fakat boş bir ümid.. adam tâ Havr'a gidiyordu. Lüsyen ne olursa olsun diyerek karısının elini tuttu. Lâkin bunun üzerine ihtiyar mösyö'nün bakışları o kadar sertleşti ki, her halile, iki gencin hareketlerini takbih ettiği anlaşılıyordu. Vaziyetin farkına varan Hortans kıpkırmızı kesildi ve avucunu kocasının elinden çekti. Seyahatın mütebaki saatleri müz'ic bir sükût içinde geçti. Allahtan Ruen'e varmışlardı.

Lüsyen, Parisen ayrılırdan bir rehber almağı unutmuştu. O rehberin de lâletile bir ötele indiler.. Bu kalabalık otele de huzur göremediler. Nihayet ertenden odalarına çekildiler. Lâkin oda-

ları birbirinden ayıran duvarlar o kadar ince idi ki oda komşularının en küçük bir gürültüsü bile duyuluyordu. Bu vaziyet karşısında bütülp yatağa girmek ten başka çare kalmamıştı.

Sabahleyin Lüsyen:

— Haydi, Hortans dedi, şehirde biraz dolaşalım.

Bütün gün âbide, kilise, şaheser peşinde koştular. Akşam da yorgun argın döndüler.

Oradan Havr'a gittiler. Havr'dan sonra bir çok şehirleri dolaştılar. Kafaları nın içi, bir sürü kilise, caddeler sokakla dolmuştu. Bu kadar gezdikleri halde kendilerini alâkadar edecek hiç bir şey bulamamışlardı. Hareketlerindenberi hiç bir yerde huzur ve rahata kavuşamadılar, saygısız kulaklardan ve gözlerden uzak kalıp birbirleriyle kucaklaşmamışlardı bile..

Artık hiç inmeden yol gidiyorlardı. Bu baş belası seyahatin biran evvel sona ermesini temenni edecek bir raddeye gelmişler. Bir akşam Lüsyenin ağzından şu sözler döküldü:

— Galiba annene yavaş yavaş hak vereceğim.

Şerburgdan ertesi günü Granvile hareket ettiler. Fakat Lüsyenin hiç de neşesi kalmamıştı. Sikkın sikkın pencere den dışarı akıp giden güzel manzaraları görmeden bakıyordu. Birdenbire tren küçük bir istasyonda durmuştu. Burası küçük, şirin ve yeşillikler arasında kaybolmuş bir yuvaya benziyordu. Lüsyen burasını görünce hemen haykırdı:

— Haydi sevgilim burada inelim!

Birdenbire şaşırın Hortans:

— Nasıl olur, bu köy rehberde yok, ki dedi.

— Rehber filân bilmiyorum. Çabuk inelim!

— Eşyalarımız...

Lüsyen onu dinlemeden kolundan tutup indirdi. Tren kalkarak iki sevgiliyi bu yeşil ve minimini yuvada bıraktı. Ortalıkta, kuş civıltısından başka ses sa-da yoktu. Hele şırıl şırıl akan ırmağın sesi yeni evlilere en güzel bir musiki parçasından daha tatlı geldi. Lüsyenin ilk işi elindeki rehberi bir kenara fırlatmak oldu. İşte nihayet serbest kalabilmişlerdi.

Üç yüz adım ileride köyün kahvesine vardılar. Kahvenin sahibi Madam onları, ri, bembeyaz boyalı, insanın içini açan bir odaya aldı. Burada hiç kimsecikler yoktu. Lüsyen:

— Daha sekiz günümüz var, dedi, bu sekiz günü burada geçiririz.

Ne tatlı bir hafta idi bu! Sabahleyin erkenden dışarıya çıkıyorlar, yeşil ağaçların gölgelediği yollarda iki mektep çağı gibi sevinçle haykırarak şakalaşarak koşuyorlar; ırmağa rastgeldiler mi, Hortans hemen çoraplarını sıyıyor ve suya dalyordu. Böylece yaşlarının icabı ettirdiği gibi sevişip eğleniyorlardı.

Yedinci günü vaktin bu kadar çabuk geçmesine hem üzüldüler ve hem de şaşakaldılar. Kendilerine yedi günlük bir saadet geçiren bu şirin ve yeşil yuvanın adını öğrenmeğe lüzum görmeden oradan ayrıldılar.

Evlerine dönünce baba Berar onları bir sürü suale boğdu:

— Yahu Arsenaldan bahsetsenize? Şerburgdaki kule nasıl?

Genç karı koca hiç bir şey hatırlamıyorlardı. Ne kule, ne de Arsenal, ne tersane.. onları bu sükûtü ve ademi malûmatları karşısında Madam Larivyer sertleşti:

— Sanki yakışmış, dedi, gittikleri yerlerin adını bile hatırlamıyorlar. Hadi hadi bu kadar çılgınlık yeter, Hortans geç bakalım vezneye! Emile Zo'a'dan

Satie davasında yeni safhalar

(Başarafa 8 inci sayfada)

susması neden söylemediğini Tahir Kevkebden tekrar sordum. Bana: «İşle alâkadar olmadığım için mahal görmedim. Zaten bir havale naklinden ibarettir.» Cevabını verdi.

Bu izahatı müfettişe vermek üzere, aynı gün kendisine birlikte bankaya geldik. Fakat müfettişi bulamadık. O zaman Müdürü Umumi bulunan Yusuf Ziya Erzine görüştük. Tahir Kevkeb bu işin nasıl cereyan etmiş olduğunu bertafsil kendisine anlattı. Ben de ertesi gün keyfiyeti müfettişe bildirdim. İşte bu rapor meselesine ancak, tahkikat sırasında yani o günlerde ağah olmuştum.

İkinci bir hâdise

Bu sırada reis Kemal suçluya şu suali sordu:

— O halde niçin siz havale ettiniz? Alâkadar servis şefi havale edemez miydi?

Hamdi Emin Çap:

— Bunda bir beis olamazdı. Çünkü her salâhiyetli arkadaş bu havaleyi yapabiliirdi» diye suali cevablandırdıktan sonra devam etti:

— Gene bu Satiye muamelesine karışmaklığımı gösteren ikinci bir hâdise vardır ve şöyle cereyan etmiştir:

Bankada kendi işlerimle meşgul olduğum bir sırada avukat İsmail İsa bana geldi. «Satiyenin fotoğraf var mı?» dedi.

Cüzdanında tesadüfen bulunan fotoğrafı çıkarıp kendisine verdim ve bu iş hakkında meclisi idare kararı olup olmadığını ve her şeyin hazırlandığını bildirdi. Bankanın intizar odasına gitti. Orada tapu memuru ve bazı kim-seler de bulunmakta idiler.

Evraki okudular. Tahir Kevkeb imzaladı. Ben de onu takiben imzaladım. Meclisi idare kararını yerine getirmek gayesiyle bu formaliteyi yapmış idik. Banka hukuk müşavirinin şifahi teminatını aldıktan sonra ve alâkalı müdür muavininin imzaladığını da gördükten sonra benim izma etmem bir zaruret idi.

İmza meselesi

Bunu benden başka sirküler mucibince imzaya salâhiyetli kimler varsa onlardan biri de yapabiliirdi. O gün tesadüfen ben imzaladım. Bankada mutad olan bu çift imza keyfiyetini, bilhassa tebarüz ettirmek isterim. Banka sirküleri mucibince bütün muhaberata çift imza atılırdı. Ancak bu imzalardan biri o işin mevzuile meşgul olanın imzası ise, diğeri çift imza esbabı zaruretli yapılırdı. Yoksa dosyalar üzerinde inceden inceye tetkik imkânsızdı ve usulden değildi. Bu hususta icab eden ihtimamı göstermemiş olduğum söyleniyor.

Bir kere bu iş benim vazifem değildi. Sonra hukuk müşavirinden şifahi teminat almak suretile uluorta hareket etmediğimi ve dikkatimi göstermiş bulunduğumu teyid etmiş oluyordum.

Aksi takdirde itimad ortadan kaldırmak ve bütün muameleleri bizzat yapmak lâzım gelirdi. Bu da maddeten gayri kabildi ve banka kanununun vazife takdirine muhaliftir.

Arzettığım veçhile hiçbir kaside makam olmıyan ve ancak bir tesadif eseri olarak ve surf itimad saikasıle hâdis olan bu fiil ve hareketimin vazifemi suiistimal etmek değil, hattâ ihmal etmekle kat'iyen münasebeti yoktur. Reddede kim.

Dosyanın tekemmülü

Müddeiumumi Sabri suçluya şu suali sordu:

— Denizden dolma kısım için hazırlanan formüle imzası var mıdır?

— Vardır. Onu da çift formül esasına istinaden ve hukuk müşaviri İsmail İsanın beni feraga çağırıldığı zaman imzaladım.

Müddeiumumi tekrar sordu:

— Tekemmül eden ikinci raporda da imzaları var mı?

— Evet vardır. Onu da bana Tahir Kevkeb getirmişti. Havale etmemi söyledi. Ben de yapılar servisine havale ettim ve bunun rapor olduğunu bilmiyordum.

Bu sefer reis Kemal:

— Güzel amma sizin servise aid olmıyan bu raporu neden Tahir Kevkeb kendi havale etmedi de size getirdi?

— Yukarıda da söyledğim gibi, Ta-

hir Kevkeb getirdi. Dosya tekemmül edecek dedi. İtimada mecburdum. Onun söylediği eski tarihle havale ettim.

Müddeiumumi Sabri, suçludan bu sual alın de sorulmasını istedi:

— Havale yapıp eski tarihi attıkları zaman kendi havale ve imzalarından başka Sadun Galibin ve Tahir Kevkebin de imza ve havaleleri var mı imiş, görmüş mü?

Hamdi Emin Çap bu sorguya sadece:

— Hatırlamıyorum.

Diye mukabelede bulunmuştur.

İsmail İsanın isticvabı

Hamdi Emin Çapın sorgusu bittikten sonra, Denizbank hukuk müşaviri avukat İsmail İsa Canişin isticvabına geçilmiştir. İsmail İsa, söze şöyle başlamıştır:

— Satiye işi etrafında, ilk teması, Umum Müdür Yusuf Ziya ile Ankarada yaptım. Yusuf Ziya ile görüştüğüm esnada Nafia Vekâleti, İktisad Vekâletinden bu binanın alım ve satımı hakkındaki zahatı geçen celsede Yusuf Ziya Öniş sarahaten arzetti.

Nafia Vekâletinin İktisad Vekâletine gönderdiği mektubda, Denizbankın Satiye binası işinden sarfinazar etmesinde menfaatinin hâleldir olup olmayacağıni sormuş olduğunu işaretle, demiştir ki:

İmzadan rücu meselesi

— Bankanın bu işden menfaati mevzu bahis olduğuna göre, bundan sarfinazar etmek icab etmeyeceğini düşünerek ve taraflar arasında bu işin mektublarla tekemmül etmiş bulunduğunu gözönünde tutarak: «Bankanın verdiği sözden ve imzasından rücuunu prensip itibarile, doğru bulmuyorum» dedim. Kanunu medeni gayrimenkulün ferâğında tarafların huzurunu kabul eder amma, millî bankalar gibi müesseseler de imzalarına hürmetkâr olurlar ve ben, bunu her zaman böyle düşünürüm.

Kanunu medenin yanında, tabedil memiş bir kanun daha vardır ki, ona «kanunu ahlâk» denir. Bu itibarla, imzasına riayet etmiyen bir müesseseyi halk, en küçük bir itimada bile, lâıyk görmemez. Devleti temsil eden 55 milyon lira sermayeli ve cihan iktisadiyatı müvacehesinde bulunan Denizbank elbette imzasına riayet etmeliydi ki, lâıyk olduğu emniyeti temin edebilirdi. Umum Müdürle hasbhalimizde, kendisine bu kanaat ve cevabı verdim. Gerçi, müdürünün huzuru alınızde bahsettiği veçhile bankaya ve kendilerine çok hayırlı olan Nafia Vekilinin bu düşüncelerine gücenip gücenmeyeceklerinden bana bahsetmemiştir. Ve bahsetmiş olsalardı bile, vereceğim cevap, gene bu olacaktır. Nafia Vekili, şahsan benim de, hayırlı hımdır ve bu sevgisinden de emin olduğum için, bu düşüncelerimi burada tebarüz ettiriyorum.»

Bir cevap müsveddesi

İsmail İsa, Umum Müdürün direkti file Nafianın mektubuna bir cevap müsveddesi hazırladığını, fakat Yusuf Ziyanın bunu pek beğenmediğini, sonra müdürle konuşma.arında fazla isticale mahal olmadığı kanaatine vardıklarını söyleyerek, o gün Ankaradan İstanbula avdet ettiğini ilâve etmiştir. Aradan birkaç gün geçtiğini, bu sıra ferâğın yapıldığını ve iki gün sonra Umumi Kâttb Sadun Galibin kendisine aynı mektub müsveddesini getirerek:

— Bu işe, sen başlamıştın, sen bitiriver» dediğini söyleyen suçlu, bundan sonra müsveddenin birinci kısmına aid esbabı mucibede tadil edilecek bir cihet görmediğini, ikinci kısmı ihtiva eden fıkraları ilâve eylediğini anlatmıştır.

Sonra demiştir ki:

— Biliyorum ki, iddia makamı soracaktır. Ben de, mukadder cevaplarını şimdiden vereyim. Fırlı tasarruf diye mektubda bir kayıd vardır.

Tasarruf kelimesi

Bu fıkrayı tahkikat sırasında müfettişler binayı işgal manasında telâkki ve böylece tefsir etmişlerdir. Halbuki, mektubların yukarı kısmında, bu ifade yazılıydı. Tarafların tahriri bir halde itimam ettikleri bu akde, karar yazılmamış olsa (Devamı 13 üncü sayfada)

Dağların Esrarı

Romanımızı bundan sonra 8 inci sayfada bulacaksınız.

KANZUK

Yeni - DERİ
MERHEMİ

Alelüm cild hastalıklarında tavsıye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcakta mütevellid cild çatlamalarında, eçzema ve ustura yaralarında muannid ve kapımayan yaralarda faidelidir. Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

NEOKALMİNA

GRİP NEZLE NEVRALJİ

BAŞ DIŞ

KIRIKLIK

Soğuk algınlıkları ve ağrıları

NEOKALMİNA

TESKİN EDER

Sıhhat Vekâletinin 15-4-936 tarih ve 4-45 numaralı ruhsatını haizdir.

Satılık Çam Tomruğu
Devlet Orman İşletmesi Karabük
Revir Amirliğinden

1 — Yalakkuze bölgesi kat'iyatından Eskipazar istasyonunda istife mevcut 516 aded muadili 429 metre mikâb (962) desimetre mikâb çam tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Tomruklar evsafi yüksek budaksız olup baş kesme payları mevcut kabukları soyulmuştur. Hacim orta kutur üzerinden hesablanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Çankırı Orman Çevirge Müdürlüğünde ve Karabük Devlet Orman İşletmesi Revir Amirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli 13 lira 65 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 6/9/939 günü saat 11 de Karabükteki Revir merkezine müracaatları. (8573)

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Kazanlar kaldırılıyor

Kabakçı Mustafa, atından indi. Güya, kendisi de susmuş gibi, topçu nefinden su istedi. Neferin verdiği suyu, kana kana içti. Sonra, ellerini semaya kaldırıp yüzünü kışlanın kapısına çevirerek:

— İlahi, yarabbil.. Topçu ocağı, su gibi aziz olsun. İçtiğimiz su, şehidlerin canına değsin. Ocak düşmanlarını, alalah, kahhar ismi ile kahretsin.

Diye, yana yana dua etti. Pişkin bir tiyatro aktörü ve meharetli ile Kabakçının oynadığı bu rol, derhal tesirini gösterdi.

Pencerelerde kaynaşan cahil ef-rad, ihtilâl sergerdesinin bu riyakârane sözlerine kanıverdi. Ve her tarafta:

— Şu yoldaşlar, ocak düşmanlarını tepelemeye giderler. Biz burada aceze hatunlar gibi ellerimizi ekliyerek ne güne dururuz... Biz de, ocak gayreti yok mu?..

Diye, heyecanlı sesler yükseldi.

Tam bu sırada, Kabakçı Mustafa mahirane bir rol daha yaptı. Büyük bir cür'etle, açık kapıdan içeri daldı. Yumruklarını kalçalarına dayıyarak:

— Hey, topçu ağaları!.. Çorbacılar!.. Şu anda, misafiriniz sayılız. Efradınız, yamaklarımıza izzet, ikram ederler. Siz ise, bizlere bir selâm dahî esirgersiniz. Mürüvvet midir, bu?..

Diye, bağırıldı. Ve, bu sözleri işiterek karşısına çıkan bir topçu çorbacısının üzerine atılarak, derhal boynuna sarıldı. Ne yapacağını şaşırın adamcağızı şapır şapır öpmiye başladı.

Kabakçının, kendi zabifleriyle öpüş-tüktüğünü gören efrad, artık dayanamadılar. Derhal kışlardan iniltilarak, yamakların boyunlarına sarıldılar. Onlar da öpüşmeye başladılar.

Asilerin arasından, derhal bir ses yükseldi:

— Topçular!.. Yoldaşlar!.. Kazanlar, dışarı.

Bu sesi, topçuların bağırışmaları takib etti:

— Birinci bölük!.. Tez, kazan kaldır.

Topçu çorbacıları, bu bağırışmaları işitir işitmez, vaziyetin büyük bir vahamete sürüklendiğini anladılar. Birinci bölük efradının hareketlerine mâni olmak için, derhal ortaya atıldılar.

Kabakçı Mustafa, bu defa da mehareti gösterdi. Derhal çorbacıların önüne gerildi.

— Ağalar!.. Yoldaşlar!.. Lüt'fedin. Kerem eyleyin.. iki çift söz söyleşelim. Ondan sonra, bildiğinizi işleyin. Dedi.

Ve böylece onları bir an şaşalattıktan sonra, büyük bir şaklabanlıkla, derhal söze girişti.

Onlara, ocak kardeşliğinden, dem vurdu. Eğer ittifaka dahil olurlarsa, maaşlarının artacağına ve imtiyazlarının muhafaza olacağına dair parlak vâdlerde bulundu. Hepsî ile ayrı ayrı kucaklaştı. Bu saf ve basit adamların kalbinde, ocak gayretinin ateşlerini parlatmak için ne mümkünse yaptı.

Aynı zamanda; bir taraftan bunları yaparken diğer taraftan da adamlarının kulaklarına fısıldadı. Kendisi böylece çorbacıları oyalarlarken, yamaklardan bir kısmı, kapılardan çıkarak kışlayı işgal altına aldı.

Burada bu hâdiseler cereyan ederken, topçubaşı vekilliği vazifesini ifa eden Hacı Salim ağa da vukuu hali hikâye eden bir rapor yazmış, Sadaret Kaymakamı Musa paşaya göndererek ne suretle hareket edeceğine dair emir ve talimat istemişti. Kurnaz Köse, buna resmen cevap vermek istemiyerek, bu raporu, Sadaret Kethüdası Hacı İbrahim efendiye havale etmişti.

Bunun cevabı öyle bir zamanda geldi ki, artık topçu zabitanı da Kabakçıya iltihak etmişti.

Çorbacılar, Kabakçının kollarına girmişler.. İhtilâl sergerdesini, topçubaşının odasına çıkarmışlar. orada kahveler, şerbetler, çubuklarla izzet ve ikrama başlamışlardı.

Topçubaşı vekili Hacı Salim ağa, bunlara mâni olamamıştı. O da Kabakçının sol tarafına geçip oturmuş mecbur kalmıştı.

İşte o sırada Salim ağanın Hacı İbrahim efendiye gönderdiği adam avdet etmiş.. getirdiği cevabın mündercatını bilmediği için kâğıdı getirerek Salim ağaya vermişti.

Son derecede yanık ve adeta tetik üstünde duran Kabakçı, derhal bu kâğıddan şüphelendi.

— Ağa!.. Hele şu nameyi bize ver. Dedi.

Ve kapıda bekleyen yamaklara: — Hey.. uşaklar!.. Bir okumuş adam bulun.

Diye seslendi.

Yamakların arasında bulunan hoca kıyafetinde bir adam içeri girdi.

Kabakçı, kâğıdı ona verdi:

— Molla!.. Oku bakalım şunu, hepimiz dinliyelim.

Dedi.

Şiddetle nizamı cedid taraftarı olan Sadaret Kethüdası Hacı İbrahim ağa, bu cevap mektubunda topçubaşı vekiline kat'î emir ve talimat veriyor:

(Zinhar, olmya ki, topçu efradını asilere iltihak ettirmiyessin. Bu badda, efradını pek tutup ve kışla kapılarını muhkem kapayıp zerre miktarı niza-

ma hâle vermiyessin. Göreyim seni, ağa.. devlet ve millete hizmet günüdür. Malumdur ki, topçu ocağı, ezeldenberi, din ve devlet uğrunda can fedae gelmiştir. İmdi bugün de, aynı fedakârlık demidir. Şayed asiler tarafından kışlaya bir taarruz ve tecavüz vuku bulursa, evvelâ bir lisani münasibte ihtar ederek meşlepleyi tatlılıkla geçirtirmeye gayret ediniz. Şayed asiler bu ihtarı ısga etmeyecek olurlarsa, derhal top başına geçerek kendilerine hadlerini bildiriniz... Devlet ve millet mukadderatı, bugün topçu efradının cenah hamiyeti altına girmiştir. Allah ve Resul aşkına hizmet ve himmette kusur etmiyessin. Hizmet ve gayret günü olduğunı feramuş eylemiyessin. Bunu, böylece bilesiniz.)

Diyordu.

Kabakçı, kaşlarını çatarak, okunan mektuba sonuna kadar dinledi. Mektub biter bitmez, başını gazabla Hacı Salim ağaya çevirerek:

— Yaa, ağa.. demek ki biz burada yoldaşlarla hallenirken, sen gizlice işler becermişsin. İmdi, o Hacı İbrahim olacak hırsız kodoş gelsin de, görelim seni halâs eylesin.

(Arkası var)

Satie davasında yeni safhalar

(Baştarafı 12 nci sayfada)

dahi, buna tasarruf manası vermek, benim için pek tabii idi. Mektub yazıldığı tarihte esasen binanın içinde bulunan muhtelif müesseseler, bizim kiracımız vaziyetine geçmişlerdi. Ferağ aktinin vukuu ile mütebaki zamana aid olan icar bedelinin bize aid olması da, pek tabii idi. Nasıl ki, bu icar bedelini de bankaya muntazaman tediye ettiler. İşte, fiili tasarruf bu suretle vaki olmuştur.

Ferağ muamelesi

Umum Müdürüm beni çağırarak, Satiyenin ferağ muamelesi yapılacağını ve hazır bulunmamı söyledi. Gittim. Tapu memuru vesairenin de gelmiş olduğunu gördüm. Ferağ için, imza vermek üzere, Umum Müdürle Tahir Kevkebin isimleri yazılmıştı.

Suçu, bundan sonra ferağ muamelesini anlatmış, Umum Müdür bulunmadığı için, yerine Hamdi Eminin imza atıldığını söylemiştir.

Ferağdan sonraki İktisad Vekâletine yazılan mektub meşalesine temas eden suçlu, demiştir ki:

« Mektub hakkında müfettişe ve sorgu hâkimine cevap verirken: — Bunu Sadun Galibe yardım olmak üzere yazdım» dedim. Hakikati hal de böyle, dir. İkinci mektub doğrudan doğruya servisine havale edilmiş olan mektubdur ki, bunu, arkadaşım Emin Âli yazmıştır. Fakat, müşveddesini ben imza ettim ve bundan dolayı bir mes'uliyet tahaddüs ederse, bu, bana aiddir. Emin Âlinin yazısı, hakikatleri fotografya etmiş vaziyettedir. Bu mektubda mevzuubahs olan 3 bin lira fark, bir hesap hatasıdır. Kananun, hesap hatalarını mahkeme ilâmlarında bile kabul ettiğine göre bir mektub üstündeki hatayı da tabii göreceğine şüphe yoktur. Satiye işinin başkaca şahsına taallük eder kısımlarını hatırlıyamıyorum. Söyliyeceğim bu kadar...»

Reis Kemal bundan sonra, suçluya bazı sualler sormuş ve bu arada bilhassa:

« Satiye satış işinde vaki olan temas ve istişarelerden malûmatınız yok mu? »

Demiştir.

Suçu, şu cevabı vermiştir, « İstimlâkle mi, pazarlık suretile mi alınacağı hakkında benim tarafımdan verilmiş bir mütalea yoktur. Fakat, sorulmuş olsaydı, hukuk müşaviri sıfatıyla vereceğim cevap, « istimlâk mecburiyeti yoktur, pazarlık suretile alınır » olurdu. Benim ilmi ve hukukî ka-

naatim istimlâkin mecburi olmadığı merkezindedir. »

Vekilin sözleri

Bu sırada, Nafia Vekâletinin daveti üzerine oranın hukuk müşaviriyle temas için, Ankaraya gittiğini anlatan Caniş, Vekil tarafından kabul edilerek, Çetinkayanın kendisine:

« Sen kolay kolay yanılmazsın amma, nasıl oldu da yanıldın » diye sorduğunu ve kendisinin yalnız, Denizbank Müdürüne ve idaresine milyonlarca lira bırakan kanunun bir binanın istimlâki meselesinde onlara hassasiyetle hareket etmek duygusu ve kanaatini de vereceğini ve esasen istimlâk yoluna gidilmiş olsaydı dahi varılacak maddî neticenin aynı olacağını, cevaben bildirdiğini söylemiştir.

Müddeiumumî söz aralık, vaktin geçtiğini, halbuki daha dokuz suçlunun sorguya çekilmemiş olduğunu serdederek, muhakemenin talikini istemiştir.

Tahliye talebinin yeniden reddi

Bunu müteakib Yusuf Ziyanın vekilli Sadi Rıza, geçen celsedeki tahliye talebini mahkemeye hatırlatmıştır.

Ancak, duruşmayı 14 Eylülle talik eden mahkeme, cürmün mahiyetine ve henüz sorguların bitmemiş olduğuna göre, bu talebin şimdilik reddine karar vermiştir.

Burada Sadi Rıza reisten, duruşmanın daha yakın bir güne bırakılması nı rica ederek:

« İnsaf bay reis, arada 19 gün var. Müvekkilim daha 19 gün hürriyetten mahrum mu kalsın? Davanın daha yakın bir güne bırakılmasını rica ederiz. »

Fakat, başka bir gün bulunamadığından, bu talep yerine getirilememiştir.

Celseye ümidli giren, üç mevkuf, celseyi ümidleri kırılmış olarak, terketmişlerdir.

Müddeiumumîliğe davet

İstanbul C. müddeiumumîliğinden: İstanbulda gösterdiği adreste bulunamayan ve bu kere İstanbul hâkim namzedliğine tayin kılınan Erzurum eski hâkim namzedi Şuayip Kordanın acele memuriyetimize müracaatı.

★

İstanbul C. müddeiumumîliğinden: İstanbulda olduğu anlaşılan Bandırma hukuk hâkimi Hamdi Üstünelin adil tip işleri genel direktörlüğüne müracaatı.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbula gelen Bohemyalı Baron Wratistlaw'ın hatıraları: 51

Türkçeye çeviren: Süreyya Dümen

Prangalar takılırken

Bundan dolaydır ki bu şartlara katlanmak cesaretini gösterebilecek kefil bulmak kolay bir iş değildir. Maazallah birkaç kimsede güvenip de kefil olma yolile onun hürriyetini ve memleketine kavuşmasını temin ettikten sonra bu adam karaktersizliğini ortaya koymuş olursa vay geride kalan kefillerin haline!..

★

Bu, tersane zindanında bulunduğu - muz sıralarda idi, bir Macar esiri görmüşüm ki bu zavallı adam, yukarıda anlattığım şekilde bir dostuna kefil olmuş ve onun vatamına dönmesini temin eylemiş idi. Fakat nankör dost, memleketine varır varmaz, kendine yapılan iyiliği unutmuş ve alçak ruhlulukla, hilekâr bir adam olduğunu isbat etmiş olmakla kalmamış, iki yıldanberi hürriyete kavuşturulan insan yürekli, arık düşünceli zavallı arkadaşının iki yıldanberi dayanılmaz işkenceler içinde bulunmasına sebebiyet vermişti: Bu bedbaht Macar bir kendisinin ve 'bir de kefil olduğu arkadaşının olmak üzere iki takım bukağı ve zincir taşımak, bir kulağını, ön dişlerinden dördünü, el ve ayak parmaklarını kaybetmek, her Cuma günü korkunç bir şekilde, dayak ve mek felâketine maruz kalmıştı.

Bu işkence müteveffa Palfi (1) tarafından duyuluncuya kadar devam etmişti. Palfi, bu acıklı hâdiseyi duyar duymaz Osmanlı diyarından dönen alçak Macarı buldurmuş ve kafasının kesilmesini emretmekle beraber kefilinin kurtuluş parasını derhal göndermiş ise de ne yazık ki o vakte kadar da iş işden geçmiş idi. Çünkü çok kötü talili adamın sağlık durumu sarsılmış ve artık kendisi hiçbir işe yaramıyacak hale gelmişti.

Zavallı adam bu haline ağlıyor, hepsinin fevkinde, el ve ayak baş parmaklarını kaybetmiş olmakla, düşmanlarına karşı bir daha kılıç kullanmaya muktedir olamayacağına yanyor, göz yaşları döküyordu. Halbuki iri yarı ve sağlam bir bünyeye malik olan bu adam çalışarak kurtuluş fidesini vermeyi ve artık kendisi hiçbir işe yaramıyacak hale gelmişti.

★

Alim, rahib, mektebli, şehirli yani umumiyetle centilmen insanların içine düştükleri esaret hayatı çok sefilâne geçmektedir. Çünkü bunların elinden maddî hiçbir iş gelmediğinden kendilerine bir köpekten daha fazla bir de-

ğer ve önem verilmemektedir. İkincizindan bu gibi insanlara ve hiçbir sanat ve hırret sahibi olmayan âdi tutsakların barınmasına ayrılmıştır.

Bizim oraya götürüldüğümüz zaman bu zümreden olan esirlerin sayısı yedi yüze baliğ oluyordu. Her sene, ilk bahar başlangıcında, bu ikinci mahpûs sakinleri kadırgalara dağıtmakta ve bu gemilerde kürekçiler olarak istihdam olunmaktadırlar. Yaz sonuna doğru, herhangi bir deniz seferi dönüşünde ise taş veya mermer yontmakta, top rak kazmakta, yapılar malzeme taşımakta, genel olarak, her nerede yapılacak bir iş varsa en adı rençberler gibi orada çalıştırılmaktadırlar.

Bu zavallılara bir yılın sonundan bir öteki yılın sonuna kadar yiyecek olarak günde iki somun ekmekten, içecek olarak sudan başka hiçbir şey verilmemez, en ufak bir hata işleseler, en ehemmiyetsiz bir suç irtikâb etseler, katır veya sığır dövülür gibi, dövülürler.

Mukadderatları bu kadar kötü olan bu insanların gece bile rahat ve huzurları yoktur. Bir kimse isterse ve yapılacak iş gösterirse bunlar geceleyin de gider ve çalışırlar.

Zindanın üçüncü kısmı, tutsaklardan hasta olanların yatmasına ayrılmış bulunan (hastane) dir. Buradan, ihtiyarlık dolayısıyla artık çalışmaya, çak hale gelen tutsaklar da istifade ederler. Bu gibiler bütün vakitlerini burada oturmakla geçirirler. Bunlara ekmekten başka sıcak çorba vesair yemekler de verilmektedir. Bu binaya Paul zindanı denilmektedir. Buraya getirilen herhangi hasta bir esir, hastanede bulunduğu müddetce istirahat, te kavuşmuş olur; fakat iyi olup da tekrar eski yerine dönünce sanki çarışamadığı zamani telâfi etmek için daha çok çalışmak ıztırarındadır.

(Arkası var)

Güzelliğinin

Sırrı Yok

Sebebi var

RADYOLİN

Dişleri mikropardan, çürüklerden, iltihablardan koruyarak sağlamaştırır, hem de minelelerinin bozulmasını ve sararmasını menederek daimi bir güzellikle muhafaza eden asrın en kuvvetli diş macunudur. Her Sabah, Öğle ve Akşam yemeklerden sonra günde 3 defa

RADYOLİN

«Son Posta» nun tefriki: 29

Bursayı iki gün idare eden eşkiya

Püskülsüz İsmailin maceraları

Yazan: Ziya Şakir

Büyük zafere kadar

Aptesanelerin olduğu yere bombayı atıp duvarı paralıyarak çıkıp Keşişe çekilecektik. Oradan da İzmir cephesine geçecektik.

Bu teğebbüs te duyuldu. Divanı harb, beni mahkûm edecek sebep bulamadığı için hakkımda mükemmel bir suikast tertib olundu. Yolda öldürmek için beni hâpishaneden çıkardılar. Güya, beş süvari jandarma ve bir süvari polis muhafazası altında, sürgüne yolladılar.

Yolda yapılacak olan bu suikast, bir arabacının ve bir de zannederim, ismi Salih efendi olan, o süvari polisin iyilikleri yüzünden akim kaldı.

Ben, Eskişehirde ayak diredim. Orada sürgün bulunan arkadaşlara iltihak ettim.

Bu mevzuu alâkadar etmiyen birçok hâdiseler geçti. Biz, (Sivas kongresi) ne giden arkadaşlar vasıtasıyla (Millî teşkilât) için emir aldık. Nihayet bir gece (Hakkı Baha bey) (1), sabık mebeus Ahmed efendi (2) ve daha bir iki arkadaşla, Eskişehiri ihata eden İngiliz koron hattını yarıdık. Cür'etkârane bir harekette, Bursaya ilerlemeye başladık.

Bursaya geldiğimiz gün, vali Gümülcüneli İsmail, İstanbul'a firar etmişti. Ondandır gelen (Nemrud Mustafa paşa) da ancak on gün valilik edebilmek tevkif edilip İstanbul'a defedildi.

Fırka kumandanı Miralay Bekir Sami bey merhum ile yaveri mü'lâzim Salâhattin beylerle temasa geçildi. Millî teşkilâtın esası vazedildi.

Sabık Erzurum Meb'usu Salih efendi ilk Müdafai Hukuk Cemiyetinin riyaşetine geçti. Jandarma binbaşılığundan müteakid Manastırlı Mehmed Ali bey, (Kuvayı Milliye) kumandanlığını deruhde etti.

İşte bu sırada idi ki, artık hâpishaneden çıkmış olan Püskülsüz ile tekrar karşılaşmıştım. Ve onu, götürüp Mehmed Ali bey ile tanıştırmıştım.

Püskülsüz, Bursanın istilâsına kadar, millî teşkilât içinde sessiz sadasız elinden gelen hizmeti yaptı. İstilâyâ tekaddüm eden günler sırasında Bursadan cepheye gönderilen müfrezelere iltihak etmiyerek Bursada kaldı.

Bursa istilâyâ uğradığı zaman, Yunanlılar onu almışlar, İzmir'e götürmüşler. İki ay kadar orada göz hapsinde bulundurmışlar. Sonra, bırakmışlar.

İsmail, Bursaya avdetinden sonra, bir müddet, etliye sütlüye karıştıyarak sakın kalmış. Fakat Sakarya muharebesi esnasında, gene başına beş on arkadaş toplayarak Keşişe fırlamış.

Yunanlılar, Püskülsüzü ele geçirmek istemişler. Arnavud Abdullah isminde biri ile ona haber göndermişler.

İsmail, Abdullahın kafasını kesmiş, cevap olarak, Yunan kumandanına göndermiş. Ondandır da, artık düşmanı iz'âç edecek surette faaliyete geçmiş.

İsmailin bu faaliyeti, büyük zafere kadar devam etmiş.

PÜSKÜLSÜZ İSMAILİN, SON BÜYÜK HİZMETİ

Düşman ordusu, Türk zafer ordusu tarafından imha edilirken, Bursadaki düşman kuvvetleri ricate başlamış. 9 Eylül 338 gecesi, Bursa şehri büyük bir tehlike içinde kalmış.

Türk süvarilerinin bir kısmı, ışıklara kadar gelmişler. Diğer kısmı da Tepcek köyüne kadar ilerlemişler. Bu sırada şurada burada bombalar atılmıya ve yangınlar zuhur etmeye başlamış. artık şahıbsız kalan Bursa şehrinde korkunç bir anarşi baş göstererek her taraf dehşet ve heyecan içinde kalmış.

İşte, bütün şehrin, yanıp kül olmak tehlikesinin muhakkak görüldüğü şu anda, Püskülsüz İsmail, Gökdere istikametine...

(1) İttihad ve Terakki Cemiyetinin müesseslerinden olan bu zat, şimdi İzmir Amerikan Kolejinde muallimdir.

(2) Bu hamiyetli zat, hakkın rahmetine kavuşmuştur.

kametinden şehire girmiş. arkadaşlarla beraber atlarını dörtlüyle sürerek Ulucaminin önüne kadar inmiş.

İsmailin silâh ve nâra atarak dörtlü buraya inmesi, düşman askerleri arasında bir panik husule getirmiş. Şehre büyük bir asker kuvvetinin girdiğine hükmeden düşman kıtaları da artık mukavemetten vazgeçmişler. perişan bir halde şehri terketmişler.

Püskülsüz, bu muvaffakiyeti kazandıktan sonra, derhal yangın yerlerine gitmiş. ahaliyi yangın söndürmeye teşvik ederek, bütün şehrin yanıp kül olmasının önüne geçmiş...

Bunları duyduğum zaman, kalbim derin bir heyecan ile dolmuştu. İsmailin, hâpishanede, cami odasının...

da ettiği yemini hatırlamıştım. O, bu yemine sadık kalmış. hayatının bütün günahlarını, memleketine karşı ifa ettiği şu merdane hizmetle yıkamıştı.

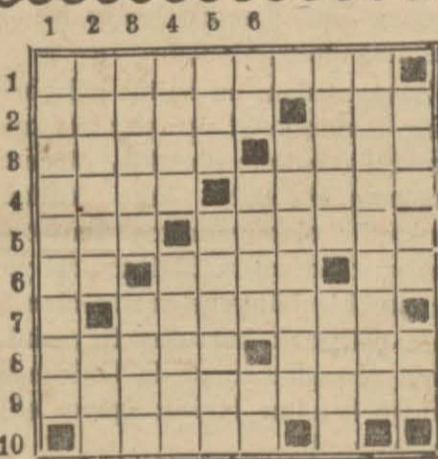
Bugün; Püskülsüz İsmailin varlığından, ancak bir toprak yığını, ve hafızamda bulabildiğim şu hatıralar kaldı. Bu hatıraları naklederken, onu kalbimin en derin hürmet ve tekrimle anıyorum, artık bugün hakkın rahmetine kavuşmuş Püskülsüz İsmailin, Edirne muhasarasında (Mezartepe) ve (Kumlu tepe) ye gömüldüğümüz merd ve asil Bursa evlâdları, o mübarek şehidler derecesinde yüksek bir mertebeye vasıl olduğunua kanaat besliyorum.

Koca Püskülsüz...

Bitti

Ziya Şakir

Günün Bulmacası

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - Ziya
- 2 - İşaret - Cemî edatı
- 3 - Fakat - Saf
- 4 - Emreden - Balta
- 5 - Cild - Harab olmuş yerler
- 6 - Beygir - Sarhoşun attığı beygir
- 7 - Sarıh olmak
- 8 - Kaplıca - Emeller
- 9 - Bir deniz ve göl kuşu
- 10 - Tenis sapı.

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

- Soldan sağa:
- 1 - Beşaret - Sa
 - 2 - Acemi - Ayal
 - 3 - Cebanet - La
 - 4 - A - En - L - Ak
 - 5 - Ak - Arı - Ta
 - 6 - H - Azı - Ya
 - 7 - A - Alayla - A
 - 8 - Badema - Laf
 - 9 - Nane - Dara
 - 10 - Rakit - Orak.

Yeni neşriyat

Dünya Nimetleri - Avni İnel tarafından «Andre Gide» in bu eseri itinalı bir lisan ile lisanımıza nakil ve tercüme edilmiştir. Kitabta, ayrıca Hüseyin Cahid Yalçın tarafından müellifin hayat felsefesi hakkında «Belgion» dan nakledilmiş bir yazı, profesör Hilmi Ziyannın da bir başlangıcı vardır. Kitabta «Andre Gide» in mütercime yolladığı imzalı bir de resim vardır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Voltaire - Andre Maurois'in bu kitabını İrfan Konur güzel bir üslûbla dilimize nakletmiştir. Gözden geçirilmeğe değer bir eserdir.

Arkitekt - Bu meslek mecmuasının 101 - 102 no'lu sayısında dolgun münderecatla çıkmıştır.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU
1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PAZAR 27/8/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği (Eski eserlerden seçilmiş şarkılar.) Okuyanlar ve Çalanlar: Ankara Radyosu küme heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 13: Memleket saatı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15: Müzik (Küçük Orkestra, Şef: Necib Aşkın). 1 - Paul Lincke - Dans melodisi. 2 - Gerhard Winkler - Kemanın aşk şarkısı. 3 - Amedei - Saz çalan aşık süitinden - Aşk rüyası. 4 - Karl Blume - Güneş - Vals. 5 - Paul Lincke - Venüs - Vals. 6 - Bernhard Kutsche - Çılgan fantezi. 7 - Hanns Löhr - Hulyalı gece - Vals Intermezzo. 8 - Oscar Petras - Rus müziğinden akisler. 14.15-14.30: Müzik (Dans müziği - Pl.) 18.30: Program. 18.35: Müzik (Dans müziği - Pl.) 19.05: Çocuk saati. 19.35: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20.10: Neşeli plâklar - R. 20.15: Müzik (Kabar müziği - Pl.) 20.30: Memleket saatı - Ajans, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.45: Türk müziği: Okuyanlar: Radife Neydiç, Sadi Hoşses. Çalanlar: Ruşen Kam, Vecihe Daryal, Refik Fersan. 1 - Osman bey - Hicaz Humayun peşrevi. 2 - Şevki bey - Hicaz şarkı: (Bilmiyorum bana ne oldu.) 3 - Cemil bey - Hicaz şarkı: (Ne küstün bisebeb böyle.) 4 - Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Cihanda biricik sevdiğim.) 5 - Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Ey benim genceğim.) 6 - - Taksim. 7 - Udi Ahmed - Suzınak şarkı: (Bir günah ettimse cana.) 8 - Yesari - Suzınak şarkı: (Ayrı düştüm sevdiğimden.) 9 - - Suzınak şarkı: (Sen benimize geldin aksam.) 10 - - Karciğer şarkı: (Aşkı pünhan edemem.) 11 - - Karciğer türküsü: (Bağda geldim ay çıktı.) 21.30: Müzik (Dans müziği - Pl.) 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Bir tramvay otobüse çarptı

Evvelki akşam Fatih'te bir tramvay kazası olmuştur. Fatih'ten hareket eden vatman Mustafanın idaresindeki 2833 sayılı tramvay arabası Malta ile eski Alipaşa arasında geçerken önünde gitmekte olan ve şoför Cemil'in kullandığı 3140 sayılı Cihangir - Edirnekapı otobüsüne çarpmıştır. Bu mütasademede otobüs hasara uğramış, yolcularından Rıza Tekin adında biri de yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Son Posta

S P O R

İstanbul muhteliti Beyoğlusporla 3 - 3 berabere kaldı

Maç çok tatsız olarak cereyan etti, muhtelit bitkin ve yorgun bir oyun gösterdi

İzmir Fuar maçlarına gidecek muhtelit takım dün ilk maçını, Taksim stadında Beyoğlusporla yaptı.

Dünkü oyuna ne hazırlık maçı denbilir, ne de şöyle böyle bir futbol müsabakası...

Plâjdan, futbol sahasına gelen oyuncularımız, iki şüt, dört pas ve bir turdan ibaret olan iki idmandan sonra dün bize pek çok nefese muhtaç olduklarını göstermiş oldular.

İlk devrede iki gol yapan muhtelit, ikinci devrenin başında hemen bir gol daha kaydedince, mutlaka kısa bir zaman içinde kesileceklerini bekliyorduk. Beyoğluspor takımı yediği üç sayıya mukabil pek çok fırsat kaçırdı. Her zaman başlıbaşına bir kale olan Cihad enfes şütler kurtarmakla takımı galibiyetten bir hayli uzak tuttu.

Nitekim tahmin edildiği gibi mevcud olmaları nefes kesildi, Beyoğluspor açıldıkça açıldı. İş tam mânasile müdafaa üzerine yüklenince, birbirini takib eden felsefeler, o zamana kadar cidden güzel oynayan Cihad da iş-tirak etti.

Bu kadar bozuk bir hava içinde şaşkına dönen top üç defa da Cihad'ın elinden kurtularak onun mağlûbiyeti ne ve takımın da berabere kalmasına sebep oldu.

3.3 berabere, İstanbul muhtelitinin, tek bir takım karşısındaki neticesidir.

Bu şartlar içinde İstanbul muhtelitinin bir hafta sonra azamî forma girmesine imkân olmadığına göre, Fuar maçları İstanbul muhtelitini bir hayli hırpalıyacaktır.

Muhtelit takım şöyle idi:

Cihad - Faruk, Hüsnü - Eşraf, Hakkı, Fevzi, Şahab, Boduri; Bülend; Şeref; Basri.

Hakem: Şazi Tezcan.

Ömer Besim

Dünkü tenis maçları

İstanbul tenis kupası maçları için davet edilen Yunanlı sporcular sırası vaziyetin karışıklığı dolayısıyla gelmeyeceklerini son dakikada bildirmişlerdir.

Müsabakalar Ankara ve İstanbul takımları arasında yapılacaktır.

Dünkü müsabakalarda Bambino Arveyana, Baldini Faruka, Armitage Fehmiye, Karakaş Vedat Abuda galib olmuşlerdir.

Müsabakalara bugün devam edilecektir.

İstanbul yelken birincilikleri devam ediyor

İstanbul yelken birincilik müsabakalarına dün Moda koyunda devam edilmiştir. Hava sert olduğundan müsabakalar sıkı bir şekilde cereyan etmiştir.

Müsabakaların sonunda Güneşten İbrahim birinci, Demirspordan Feyyaz ikinci, Galatasaraydan Niyazi üçüncü, Fenerbahçeden Sabri dördüncü olmuştur. Müsabakalar sonunda dünkü puvanlarla beraber Galatasaray 6, Demirspor 6, Güneş 4, Fenerbahçe 3 puvan kazanmışlardır.

Müsabakalar bugün 11 de devam edecek ve şampiyon belit olacaktır.

Galatasarayın yeni idare heyeti seçildi

Galatasaray klübü dün fevkalâde bir toplantı yaparak yeni idare heyetini seçmiştir.

Reisliğe Adnan, umumî kâtibliğe Muslih, muhasebeciliğe Cemal, veznedarlığa Arif Neşet, başkanlığa Mehmed seçilmiştir.

Pentatlon birinciliği bitti

İstanbul pentatlon birincilikleri dün Kadıköyde yapılmıştır.

Fenerbahçeden Melih, uzunda 6.18, ciridde 47.60, diskte 25.93, 1500 met.

Bugün yapılacak müsabakalar

Taksim stadı: Saat 9: Şişli klübü atletizm müsabakaları.
Dağlık klübü: Saat 9 - 12, 9-14 İstanbul tenis kupası.
Moda: Saat 11: İstanbul yelken müsabakaları.
Taksim stadı: Saat 15: Serbest güreş müsabakaları.
Veliefendi: Saat 15: Altıncı hafta at koşuları.

rede 4.58.3 ile 3012.39 puvan almış, birinci olmuştur.

Fenerbahçeden Füzuran 1962.17 ile ikinci, Fenerbahçeden Südi 1443.80 puvanla üçüncü olmuştur.

Üçüncü kategoride İstanbul lisesinden Halid birinci, Haydarpaşadan Nejad ikinci, Fenerbahçeden Serkis üçüncü olmuştur.

Şişli klübünün atletizm bayramı

Yeni Şişli klübü bugün senelik atletizm müsabakalarını Taksim stadında yapacaktır.

Saat 9 da başlayacak olan müsabakalardan evvel geçid resmi ve bayrak merasimi yapılacaktır.

Müsabakalarda 100, 400, 800, 1500, 3000, koşularla, yüksek, sırk, disk, gülle, cirid ve uzun atlama ve 4X100 bayrak yarışı vardır.

Müsabakalardan sonra galiblere mukâfatlar verilecektir.

Türkiye atletizm birincilikleri

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Atletizm Ajanlığından: Türkiye atletizm birincilikleri 2 ve 8 Eylül tarihlerinde Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

İlgili klüb ve ve idmanlılara tamimleni btebliğ olunur.

Müşademe ehli'vükuf heyetleri

Tramvayla, otobüs ve tren müşademelerinde teşkil edilecek ehli'vükuf heyetlerinde, bundan sonra belediye memurları bulunmayacaktır.

Bir doktorun günlük notlarından

Safra taşlarının tedavisi

Gerek safra taşları ve gerekse böbrek taşları olanların çok et, yumurta, beyin, çiğner, havyar vesaire gibi nükletini fazla olan şeyleri yememeleri lâzımdır. Çünkü bunların içindeki maddeler çok çabuk asidürlük ve urat yapmaya müsaidir. Sonra daima sebze ve meyvalara çok ehemmiyet vermeleri lâzımdır. Münkabız bulunmaması, midede bozacak yemeklerden ihtiras etmeleri muvafıktır. Çünkü ekseriyetle taşlar teşekkül ettikten sonra başlayan krizlere mide ve barsak iltihâlatının tekaddümü ettüğü görülmektedir. Beden hareketi yapmaktır şarttır. Memuriyet hayatında bulunanlar, bankacılar, oturak hizmetlerde çalışanlar vazifelerinin haricinde açık havada sabah ve akşam ve hiç olmazsa birer saat yol yürümelidirler. Yürümek her yaşa gelen en iyi bir spordur. Alkollü içkiler karaciğeri tahriş eder. İyi su içmek, kalevi maden suları kullanmak çok muvafıktır. Böylece taşların teşekkülüne mâni olmak, ve hiç olmazsa krizleri mümkün mertebeye getirmek mümkün olur. Tren seyahati, otomobil, araba seyahatleri taşı olanlar için muvafık değildir. Bilakis vapur seyahati hiç zarar vermez, Tavsiye olunur.

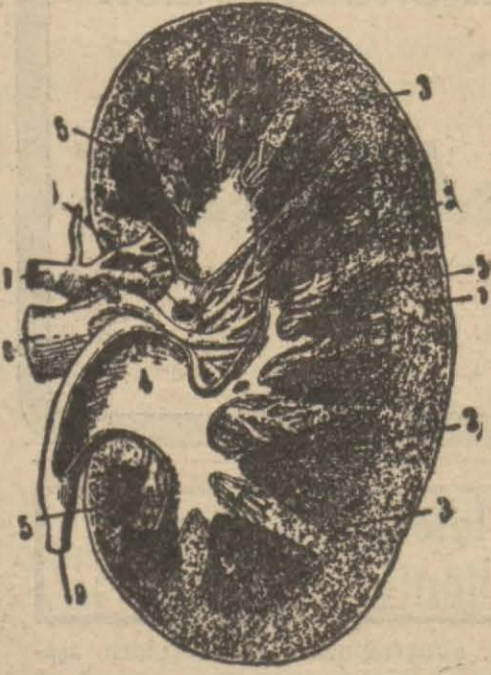
Cevap istiyen okuyucularının postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istetleri mukabelesiz kalabilir.

MAZON MEYVA TUZU

müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, KANI temizler, sıhhatin lâtif bir yardımcısıdır. MİDE ve BARSAKLARI alıştırmaz ve yormaz. İNKİBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

MİDE

RAHATSIZLIKLARI, YANMALARI, MİDE AĞRILARI ve EKŞİLİKLERİNİ ve YEMEKLERDEN sonra bütün vücutta hissedilen çöküntü ve AĞRILIK ile kolayca mücadele için HAZMIN en müessir musahhihi olan MAZON Meyva tuzu alınır. **Mazon ismine ve HOROS markasına dikkat ediniz.**

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların ve mesanede taşların teşekkülüne mani olur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Sihhat Vekâletinin 14-7-932 tarih ve 2-27 numaralı ruhsatını haizdir.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞI

Nişantaşında: Eski Feyziye

yatılı
yatısız

İŞIK LİSESİ

Kız
Erkek

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Ana, ilk, orta ve lise kısımları vardır. Kayıt için hergün mektebe müracaat edilebilir. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon: 44039

Saraçhanebaşında - Horhor caddesinde

Kız
Erkek

Hayriye Lisesi

Yatılı
Yatısız

Ana İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Ecnabi lisanı ilk sınıflardan itibaren sağlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530.

Lise ve Orta okulu bitirme ve engel imtihanlarına 1 Eylül Cuma günü ve olgunluk imtihanlarına da 9 Eylül Cumartesi günü başlanacaktır.

Eski Feyziye

Yatılı BOĞAZIÇI LİSELERİ Yatısız

bu sınıflı ve ilk kısmı Bâbekte eski Fransız mektebi binasında, kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere Lise ve Orta okul.

Arnavudköyünde Tramvay Caddesinde Çifte Saraylarda

Kayıt için hergün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon: 36.210.

İLÂN

T. C. İstanbul Belediyesi Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden: Sivil Tramvay karneleri

İki senedenberi satıştan çıkarılmış olan İstanbul Tramvay Şirketi'ne bağlı ve 1,50, 2,25, 2,50 ve 2,75 kuruşluk yapıtları havi ve bedeli 50 kuruşluk sivil tramvay abonman karneleri görülen lüzum üzerine 1940 senesinden itibaren tedavülden kaldırılacaktır.

Sayın yolcular, ellerinde bulunan bu karneleri 1939 senesi sonuna kadar kullanabilirler. (6864) UMUM MÜDÜRLÜK

Yatılı Mekteplerine Gelecek Çocuklarınızın Yatak, Yorgan, Battaniye, Çarşaf ve Çamaşırlarını

BURSA PAZARI: HÜSEYİN HÜSNÜ

Mağazalarında arayınız.

İstanbul, Sultanhamam Caddesi 4, Tel: 20625
Beyoğlu, İstiklâl Cad. 376, Tel: 40007

Buz Fabrikası Tesisi

Fethiye Belediyesinden:

- 1 - Fethiyede Belediye tarafından 5270 lira muhammen bedelli buz fabrikası tesisi kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.
- 2 - İhale: 27/9/939 Çarşamba günü saat 16 da Fethiye Belediye dairesinde müteşkil Belediye Encümenince yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat tminat 395,25 liradır.
- 4 - İşbu eksiltmeye aid şartname proje vesaire Fethiye Belediyesinden parasız alınabilir.
- 5 - Talibler tarafından kanunun tarifi dairesinde tanzim edilecek teklifnamelerin ihale gün ve saatine kadar Belediye gelmiş veya verilmiş olması ilân olunur. 6435

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicaşı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santimi
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

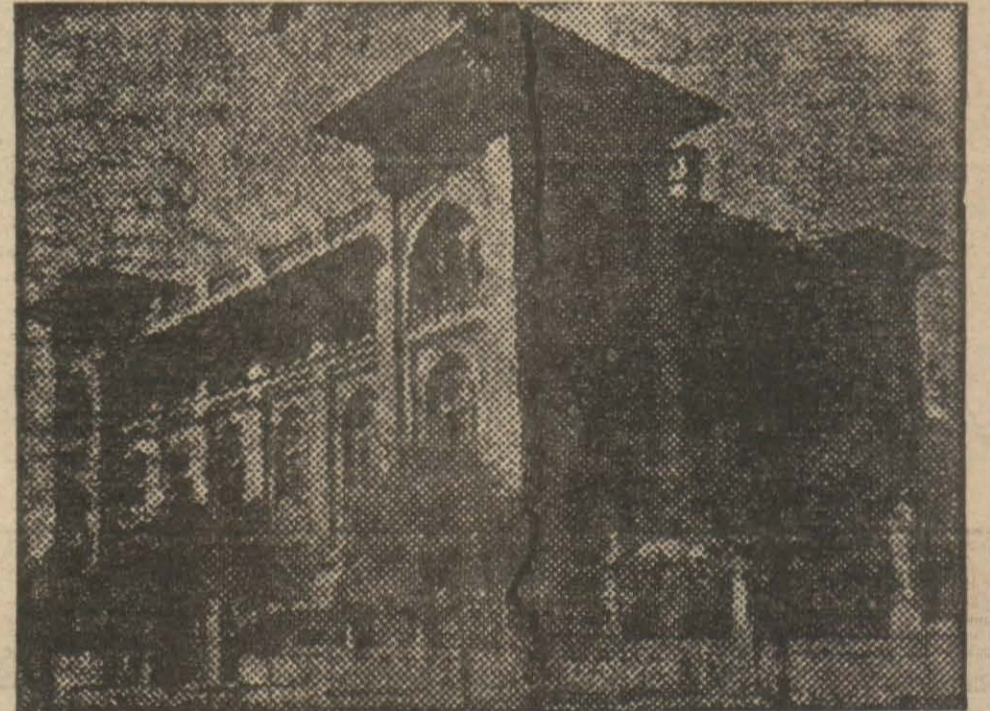
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500 "	2,000 "
4	250 "	1,000 "
40	100 "	4,000 "
100	50 "	5,000 "
120	40 "	4,800 "
160	20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul Kız Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

Okulumuza erkek ve kadın hademe alınacaktır. İsteklilerin derhal okula müracaatları. 6708